

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z Science w klasie czwartej wynikające z realizowanego programu nauczania.

Tytuł programu: Program nauczania Science dla klas III – VI

Autor programu: Joanna Szymańska

Adaptacja programu: M. Sobolewska, K. Bachniak, M. Idziak

Science 3, rozdział 1: Life Processes and Living Things					
OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 20-37).	Zna i bezbłędnie stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 20-37). Używa dodatkowych zwrotów podanych na lekcji.
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	1. Jak istoty żywe jedzą i poruszają się 2. Jak istoty żywe rozmnażają się 3. Jak istoty żywe rosną i oddychają 4. Jak można rozpoznać, że dana istota jest żywa – cechy istot żywych 5. Jak możemy pogrupować istoty żywe 6. Jak możemy podzielić kręgowce 7. czas <i>Present Simple</i> 8. przysłówki częstotliwości 9. struktura <i>gerund</i>				
UMIEJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę	Uczeń: • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • reaguje adekwatnie na zadawane pytania, reaguje na polecenia i rozumie instrukcje, • udziela	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na	Uczeń: • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • rozpoznaje procesy życiowe – żywienie i ruch • używa słownictwa związanego z rozmnażaniem się istot żywych • używa słownictwa związanego z rośnięciem i oddychaniem oraz rozpoznawać te procesy • rozróżnia istoty żywe i rzeczy martwe bazując na siedmiu procesach życiowych • nazywa siedem procesów życiowych: ruch,	Uczeń: • wspaniale rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • bogato • stosuje wybitny styl wypowiedzi • samodzielnie zadaje pytania w celu uzyskania informacji, • rozpoznaje procesy

	dostateczną: naśladowe, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	podstawowych informacji związanych z procesami życiowymi • używając prostych zwrotów opisuje zwierzęta • korzysta z podręcznika, aby formułować pytania i wypowiedzi, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów, • zazwyczaj stosuje poprawny styl wypowiedzi.	ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	oddychanie, reakcja na bodźce, wzrost, wydalanie, rozmnażanie i odżywianie • rozpoznaje reakcje na bodźce i proces wydalania popularne u istot żywych • opisuje zwierzęta używając odpowiedniej charakterystyki • nazywa i prezentuje cechy fizyczne ludzi • rozpoznaje kręgowce i bezkręgowce – zna i rozumie różnice • identyfikuje ludzi jako kręgowce i ssaki – nazywa cechy charakterystyczne • dopasowuje kręgowce do pięciu kategorii: ssaki, ptaki, gady i ryby, biorąc pod uwagę ich cechy charakterystyczne • stosuje właściwy styl wypowiedzi • samodzielnie zadaje pytania w celu uzyskania informacji, • wyczerpująco odpowiada na zadawane pytania, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.	życiowe – żywienie i ruch • używa słownictwa związanego z rozmnażaniem się istot żywych • używa słownictwa związanego z rośnięciem i oddychaniem oraz rozpoznawać te procesy • rozróżnia istoty żywe i rzeczy martwe bazując na siedmiu procesach życiowych • nazywa siedem procesów życiowych: ruch, oddychanie, reakcja na bodźce, wzrost, wydalanie, rozmnażanie i odżywianie • rozpoznaje reakcje na bodźce i proces wydalania popularne u istot żywych • opisuje zwierzęta używając odpowiedniej charakterystyki • nazywa i prezentuje cechy fizyczne ludzi • rozpoznaje kręgowce i bezkręgowce – zna i rozumie różnice • identyfikuje ludzi jako kręgowce i ssaki – nazywa cechy charakterystyczne • dopasowuje kręgowce do pięciu kategorii: ssaki, ptaki, gady i ryby, biorąc pod uwagę ich cechy charakterystyczne • stosuje właściwy styl wypowiedzi • samodzielnie zadaje pytania w celu uzyskania informacji, • wyczerpująco odpowiada na zadawane pytania, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
--	--	---	--	---	---

					- wyczerpująco odpowiada na zadawane pytania, - bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
Science 3 rozdział 2: Properties and Uses of Materials					
OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 39-50).	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 39-50). Używa dodatkowych zwrotów wykraczających poza zakres materiału.
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popołnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	1. Jakie właściwości mają tworzywa 2. Jak możemy pogrupować tworzywa i według jakich kryteriów 3. Czy jest to tworzywo magnetyczne czy nie 4. Do czego używamy różnych tworzyw - zastosowanie 5. czas <i>Present Simple</i> 6. czas <i>Present Continuous</i> 7. przymiotniki zakończone na <i>-ing</i> i <i>-ed</i> przymiotniki związane z czasem				
UMIEJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu	Uczeń: - częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, - przedstawia siebie i inne osoby,	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i	Uczeń: - poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, - wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, szczególnie nazywa różne tworzywa i określa ich właściwości, kształt - nazwa rodzaj obciążenia zewnętrznego, jakiego mogą zostać poddane tworzywa	Uczeń: - wspaniale rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, - wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, - bardzo szczegółowo i bogato używa poznanych

	sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	• opisuje ludzi używając prostych struktur, • opisuje swoje upodobania używając prostych struktur, • wzorując się na podręczniku i używając bardzo podstawowych zwrotów opowiada o wykonywanych czynnościach, • wyraża opinie, uczucia i emocje używając prostych konstrukcji, • udziela prostych informacji o sobie, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.	słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	(zgniatanie, skręcanie, rozciąganie i wyginanie) • rozpoznaje tworzywa elastyczne • określa jakim zmianom ulegają tworzywa gdy są podgrzewane i ochładzane • rozpoznaje jak niektóre materiały rozpuszczają się w wodzie • nazywa materiały pochodzenia naturalnego i materiały stworzone przez człowieka • rozróżnia i nazywa materiały magnetyczne i niemagnetyczne • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • wyczerpująco odpowiada na pytania, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.	zwrotów, by nazywać różne tworzywa, określać ich właściwości i kształt • nazwa rodzaj obciążenia zewnętrznego, jakiemu mogą zostać poddane tworzywa (zgniatanie, skręcanie, rozciąganie i wyginanie) • rozpoznaje tworzywa elastyczne • określa jakim zmianom ulegają tworzywa gdy są podgrzewane i ochładzane • rozpoznaje jak niektóre materiały rozpuszczają się w wodzie • nazywa materiały pochodzenia naturalnego i materiały stworzone przez człowieka • rozróżnia i nazywa materiały magnetyczne i niemagnetyczne • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • wyczerpująco odpowiada na pytania, • bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
Science 3, rozdział 3: Growing Plants					

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 52-71).	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 52-71). Używa dodatkowych zwrotów wykraczających poza zakres materiału.
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	1. Jakie są części roślin 2. Czy wszystkie elementy rośliny są ważne 3. Jak grupujemy rośliny – ich cechy 4. Czy rośliny potrzebują wody by żyć 5. Jak rośliny pobierają wodę 6. Czy światło i temperatura są ważne dla roślin 7. Czy rośliny mają wrażliwość 8. czas <i>Past Simple</i> dla czasownika 'to be' oraz czasowników regularnych czas <i>Present Simple</i> do opisu stanów i doświadczeń				
UMIEJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje,	Uczeń: • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach opisuje zwierzęta, • wzorując się na podręczniku w prostych zdaniach opowiada o wydarzeniach z	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną,	Uczeń: • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, samodzielnie udziela szczegółowych informacji na temat zwierząt posługując się poznany słownictwem i konstrukcjami, • szczegółowo, opowiada o wydarzeniach z przeszłości stosując właściwy styl wypowiedzi i poznane słownictwo, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, przekazuje i uzyskuje informacje od swojego rozmówcy, • nazywa części rośliny (korzenie, łodygi,	Uczeń: • wspaniale rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • bardzo szczegółowo i bogato udziela informacji na temat zwierząt posługując się poznany słownictwem i konstrukcjami, • szczegółowo opowiada o wydarzeniach z przeszłości stosując właściwy styl

	odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	- przeszłości, wzorując się na podręczniku i używając poznanych zwrotów prowadzi krótką rozmowę, - opisuje cechy charakteru używając prostych struktur, - wyraża opinie, uczucia i emocje używając prostych konstrukcji z podręcznika, - udziela bardzo prostych informacji o innych ludziach, - zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.	ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	liście, kwiaty i owoce) - identyfikuje części rośliny, które mogą różnić się wyglądem w zależności od roślin - określa czy dane części roślin są niezbędne, aby roślina rosła - grupuje rośliny w zależności od ich cech charakterystycznych - opisuje w jaki sposób roślinom jest niezbędna woda do życia - określa w jaki sposób rośliny pobierają wodę z gleby, jak ważne jest światło i temperatura dla ich wzrostu - swobodnie wyraża opinie, uczucia i emocje używając poznanych konstrukcji, - zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.	wypowiedzi i poznane słownictwo, dodaje elementy wypowiedzi od siebie - swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, przekazuje i uzyskuje informacje od swojego rozmówcy, - bezbłędnie nazywa części rośliny (korzenie, łodygi, liście, kwiaty i owoce) - identyfikuje części rośliny, które mogą różnić się wyglądem w zależności od roślin - określa czy dane części roślin są niezbędne, aby roślina rosła - grupuje rośliny w zależności od ich cech charakterystycznych - opisuje w jaki sposób roślinom jest niezbędna woda do życia - określa w jaki sposób rośliny pobierają wodę z gleby, jak ważne jest światło i temperatura dla ich wzrostu, dodaje informacje wykraczające poza materiał - swobodnie wyraża opinie, uczucia i emocje używając poznanych konstrukcji, - przedstawia osoby ze swojego otoczenia, podaje szczegóły na ich temat, - bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
Science 3, rozdział 4: Forces					

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 73 - 84).	Zna i stosuje bezbłędnie wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 73 - 84). Dodaje zwroty wykraczające poza materiał.
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	1. Jak siły mogą zmienić ruch danego przedmiotu 2. Jak siły mogą zmienić kształt danego przedmiotu 3. Jak mierzy się siłę 4. czas <i>Past simple</i> z czasownikami nieregularnymi 5. różne formy czasowników zdania przydawkowe				
UMIEJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	Uczeń: • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach opisuje swoje upodobania korzystając z tekstu w podręczniku, • krótko opowiada o zjawiskach i doświadczeniach używając prostych struktur,	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą.	Uczeń: • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia • szczegółowo opisuje swoje upodobania i zainteresowania oraz wykonywane czynności stosując poznane słownictwo i właściwe zwroty, • szczegółowo opisuje zjawiska i doświadczenia, stosuje właściwe słownictwo, • podaje szczegóły na temat wydarzeń i faktów z przeszłości, • szczegółowo i swobodnie posługuje się pojęciami – ciągnięcie, pchanie • bada i opisuje jak siły mogą zmienić ruch przedmiotów (ruch, brak ruchu, zmiana	Uczeń: • wspaniale rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i płynnie wydaje instrukcje i polecenia • szczegółowo i niezwykle bogato opisuje jak siły mogą zmienić ruch przedmiotów (ruch, brak ruchu, zmiana kierunku), oraz ich prędkość, bada i opisuje jak siły mogą zmienić kształt przedmiotów, rozpoznaje miernik siły i jednostkę miary siły

		- wzorując się na podręczniku w prostej formie opisuje swoje upodobania, - udziela prostych informacji na temat wydarzeń z przeszłości, - w bardzo prostych zdaniach opisuje czym jest siła, - zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.	Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	- bada i opisuje jak siły mogą zmienić kształt przedmiotów - rozpoznaje miernik siły i jednostkę miary siły swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, - szczegółowo opisuje najnowsze rozwiązania technologiczne oraz problemy z nimi związane, - stosuje właściwy styl wypowiedzi, - zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.	- szczegółowo opisuje zjawiska i doświadczenia, stosuje właściwe słownictwo, dodaje elementy od siebie - podaje szczegóły na temat wydarzeń i faktów z przeszłości, - szczegółowo i swobodnie swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, - udziela szczegółowych informacji o innych osobach, - wybitnie opisuje najnowsze rozwiązania technologiczne oraz problemy z nimi związane, - stosuje właściwy styl wypowiedzi, - bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
Science 3, rozdział 5: Senses					
OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 86 - 103).	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 86 - 103). Dodaje zwroty wykraczające poza materiał.

	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popołnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	1. Co to jest zmysł słuchu 2. Co to jest zmysł wzroku 3. Co to jest zmysł dotyku 4. Co to jest zmysł zapachu 5. Co to jest zmysł smaku 6. czas <i>Present Simple</i> do opisu miejsc oraz swoich obowiązków 7. czasowniki modalne 'can', 'have to' i 'must' przysłówki sposobu				
UMIEJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	Uczeń: • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach opisuje zmysły, popołnia liczne błędy, • w prostych zdaniach udziela prostych informacji o zmysłach, • proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje używając prostych konstrukcji, • prosi o radę i udziela rady używając bardzo prostych konstrukcji, • nawiązuje kontakty towarzyskie stosując proste zwroty	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	Uczeń: • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • samodzielnie i szczegółowo opisuje miejsca, zadaje szczegółowe pytania na temat zmysłów, • nazywa wszystkie zmysły – słuch, węch, wzrok, dotyk, smak • rozpoznaje jak ludzie i zwierzęta postrzegają i odbierają otaczający ich świat dzięki zmysłom • nazywa elementy wybranego przez siebie organu zmysłu (oko, ucho, skóra, jama ustna, nos) • rozpoznaje i nazywa różne faktury, zapachy i smaki • używa poznanego słownictwa udziela szczegółowych informacji o swoich obowiązkach, uzyskuje i udziela informacji na temat innych osób, • proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, prowadzi proste negocjacje używając bogatego słownictwa, • prosi o radę i udziela rady, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, nawiązuje kontakty towarzyskie, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z	Uczeń: • bezbłędnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • płynnie wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • samodzielnie i bardzo szczegółowo opisuje pracę zmysłów, dodaje informacje od siebie • używając poznanego i dodatkowego słownictwa udziela szczegółowych informacji o swoich obowiązkach, uzyskuje i udziela informacji na temat zmysłów • bezbłędnie nazywa wszystkie zmysły – słuch, węch, wzrok, dotyk, smak • rozpoznaje jak ludzie i zwierzęta postrzegają i odbierają otaczający ich świat dzięki zmysłom • nazywa elementy wybranego przez siebie organu zmysłu (oko, ucho, skóra, jama ustna, nos) • rozpoznaje i nazywa

		grzecznościowe wzorując się na podręczniku, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.		przeczytanych i wysłuchanych tekstów.	różne faktury, zapachy i smaki • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, nawiązuje kontakty towarzyskie, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
Science 6, rozdział 6: Staying Healthy					
OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 105 - 117).	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 105 - 111). Dodaje zwroty wykraczające poza materiał.
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popełnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.

	1. Co to są składniki odżywcze 2. Zbilansowana dieta 3. Jak możesz dbać o swoje zdrowie i zdrowy tryb życia 4. posiłki i ich przygotowanie 5. nawyki żywieniowe 6. czasy <i>Present Simple</i> i <i>Past Simple</i> i używa ich do opisywania doświadczeń 7. rzeczowniki policzalne i niepoliczalne i określenia ilości 8. czas <i>Past Continuous</i> czasowniki frazowe				
UMIEJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	Uczeń: • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach, wzorując się na podręczniku opisuje swoje upodobania i nawyki żywieniowe, • korzystając z podręcznika opowiada o swoich doświadczeniach związanych ze zdrowym trybem życia • prostymi zdaniami odpowiada na pytania dotyczące samopoczucia i stanu zdrowia, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	Uczeń: • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • przekazuje wyczerpujące i szczegółowe informacje na temat swoich upodobań i nawyków żywieniowych oraz opisuje właściwy styl życia, • samodzielnie i szczegółowo nazywa grupy żywności i rodzaje jedzenia jakie do nich należą • nazywa składniki odżywcze • opisuje i tworzy samodzielnie piramidę żywienia • opisuje jak ważna jest zdrowa dieta i jak dbać o zdrowie • dyskutuje na temat zdrowych nawyków, włączając w to spanie, ćwiczenia fizyczne, higienę i zdrowie psychiczne • określa czym jest niezdrowa dieta i jakie są jej konsekwencje • udziela szczegółowych informacji o swoich dolegliwościach i chorobach, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę dotyczącą samopoczucia i stanu zdrowia, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.	Uczeń: • bezbłędnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • płynnie wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • przekazuje wyczerpujące i szczegółowe informacje na temat swoich upodobań i nawyków żywieniowych oraz opisuje właściwy styl życia, dodaje informacje od siebie • samodzielnie, barwnie i szczegółowo opisuje i nazywa grupy żywności i rodzaje jedzenia jakie do nich należą • nazywa składniki odżywcze • opisuje i tworzy samodzielnie piramidę żywienia • opisuje jak ważna jest zdrowa dieta i jak dbać o zdrowie • dyskutuje na temat zdrowych nawyków, włączając w to spanie, ćwiczenia fizyczne, higienę i zdrowie psychiczne • określa czym jest niezdrowa dieta i jakie są jej konsekwencje • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę dotyczącą samopoczucia i stanu zdrowia, • stosuje właściwy styl

					wypowiedzi, • bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
--	--	--	--	--	---

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z Cambridge w klasie czwartej wynikające z realizowanego programu nauczania

Tytuł programu: Program nauczania Cambridge dla klas IV-VII

Autor programu: Aleksandra Smilgin

Umiejętności	Uczeń otrzymuje ocenę celującą jeśli potrafi:	Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
Rozumienie ze słuchu	a) Zawsze bezbłędnie w całości zrozumieć sens sytuacji komunikacyjnych i intencje rozmówcy; b) Zawsze bezbłędnie zrozumieć instrukcje nauczyciela; c) Zawsze bezbłędnie zrozumieć sens oraz umie wyszukiwać	a) Przeważnie bezbłędnie w całości zrozumieć sens sytuacji komunikacyjnych; b) Przeważnie bezbłędnie w całości zrozumieć instrukcje nauczyciela; c) Przeważnie bezbłędnie w całości zrozumieć sens oraz umie wyszukiwać informacje szczegółowe w	a) W znacznym stopniu rozumieć ogólny sens prostych sytuacji komunikacyjnych; b) Zrozumieć instrukcje nauczyciela oraz prawidłowo na nie reaguje; c) W znacznym stopniu rozumie sens wypowiedzi i dialogów, potrafi wyszukiwać informacje szczegółowe w nieskomplikowanych	a) Zrozumieć ogólny sens prostych sytuacji komunikacyjnych; b) Zrozumieć instrukcje nauczyciela; c) Zrozumieć ogólny sens wypowiedzi i dialogów oraz wyszukiwać informacje szczegółowe w nieskomplikowanych wypowiedziach i dialogach.	a) Zrozumieć ogólny sens niektórych sytuacji komunikacyjnych; b) Zrozumieć ogólny sens instrukcji nauczyciela; c) Zrozumieć ogólny sens niektórych wypowiedzi i dialogów.

	informacje szczegółowe w wypowiedziach i dialogach.	wypowiedziach i dialogach.	wypowiedziach i dialogach.		
Mówienie	a) Zadawać pytania o różnym stopniu trudności i udzielać odpowiedzi; b) Zdobywać i udzielać informacji w typowych sytuacjach dnia codziennego; c) Płynnie formułować dłuższą wypowiedź używając bogatego słownictwa i struktur; d) Inicjować i podtrzymywać rozmowę	Przeważnie bezbłędnie: a) Zadawać pytania i udzielać odpowiedzi; b) Zdobywać i udzielać informacji w typowych sytuacjach dnia codziennego; c) Płynnie formułować dłuższą wypowiedź używając bogatego słownictwa i struktur; d) Inicjować i podtrzymywać rozmowę	a) Zadawać proste pytania i udzielać odpowiedzi, nieliczne błędy nie zakłócają komunikacji; b) Zdobywać i udzielać informacji w typowych sytuacjach dnia codziennego, nieliczne błędy językowe nie zakłócają komunikacji; c) Dość płynnie sformułować wypowiedź, używając adekwatnego słownictwa oraz poprawnych	a) Zadawać proste pytania i udzielać odpowiedzi; b) Zdobywać i udzielać informacji w typowych sytuacjach dnia codziennego; c) Formułować wypowiedź o dostatecznej długości, stosować słownictwo i struktury odpowiednie do formy wypowiedzi; d) Inicjować i podtrzymywać prostą rozmowę dotyczącą typowej	a) Potrafi zadać bardzo proste pytania i udzielać odpowiedzi; b) Potrafi przekazać i uzyskać niewielką część istotnych informacji; c) Potrafi formułować krótką wypowiedź, liczne błędy leksykalno-gramatyczne mogą zakłócać komunikację.

	dotyczącą typowej sytuacji dnia codziennego; e) Opanować poprawną wymowę w zakresie poznanego materiału językowego.	dotyczącą typowej sytuacji dnia codziennego; e) Opanować poprawną wymowę w zakresie poznanego materiału językowego.	struktur gramatycznych a nieliczne błędy nie powodują obniżenia jakości wypowiedzi; d) Inicjować, podtrzymywać i zakończyć prostą rozmowę prostą rozmowę dotyczącą typowej sytuacji dnia codziennego, popełniane nieliczne błędy językowe nie zakłócają komunikacji; e) Opanować poprawną wymowę w zakresie poznanego materiału językowego, bez rażących błędów pod względem fonetycznym.	sytuacji dnia codziennego; e) Opanować poprawną wymowę w zakresie poznanego materiału językowego.	
--	--	--	---	--	--

Czytanie	a) Zrozumieć powszechnie spotykane dokumenty omawiane na zajęciach, tj.: menu, rozkład jazdy, ogłoszenia, reklamy, listy i instrukcje; b) Wyszukiwać konkretne informacje w dłuższych tekstach; c) Zawsze bezbłędnie zrozumieć sens adaptowanych tekstów.	a) Rozumieć powszechnie spotykane dokumenty omawiane na zajęciach, tj.: menu, rozkład jazdy, ogłoszenia, reklamy, listy i instrukcje; b) Potrafić wyszukiwać konkretne informacje w tekstach; c) Przeważnie bezbłędnie rozumieć sens adaptowanych tekstów.	a) Rozumieć znaczną część powszechnie spotykanych dokumentów omawianych na zajęciach, tj.: menu, rozkład jazdy, ogłoszenia, reklamy, listy i instrukcje; b) Potrafić wyszukiwać konkretne informacje w tekstach; c) W znacznym stopniu rozumie sens prostych, adaptowanych tekstów.	a) Rozumieć dużą część powszechnie spotykanych dokumentów omawianych na zajęciach, tj.: menu, rozkład jazdy, ogłoszenia, reklamy, listy i instrukcje; b) Potrafić wyszukiwać większość konkretnych informacji w prostych tekstach; c) Rozumieć ogólny sens prostych, adaptowanych tekstów.	a) Rozumieć ogólny sens prostych, adaptowanych tekstów, w ograniczonym stopniu potrafi wyszukiwać większość konkretnych informacji w prostych tekstach.
Pisanie	a) Dostrzegać różnice między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz poprawnie	a) Dostrzegać różnice między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz poprawnie	a) Dostrzegać różnice między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz poprawnie zapisać	a) Dostrzegać różnice między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz poprawnie zapisać	a) Dostrzegać różnice między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz częściowo

	zapisuje wszystkie znane słowa; b) Potrafi zawsze bezbłędnie napisać dłuższą, logiczną i spójną pracę pisemną na dany temat oraz przekazać i uzyskać wszystkie wymagane informacje; c) Stosować odpowiednią formę i styl oraz bogate słownictwo i struktury.	zapisać znane słowa; b) Potrafić przeważnie bezbłędnie napisać dłuższą, logiczną i spójną pracę pisemną na dany temat oraz przekazać różne informacje; c) Stosować odpowiednią formę i styl oraz bogate słownictwo i struktury gramatyczne przekazać i uzyskać wszystkie wymagane informacje.	większość znanych słów; b) Potrafić utworzyć spójną i logiczną wypowiedź pisemną o odpowiedniej długości oraz przekazać i uzyskać wszystkie istotne informacje; c) Stosować odpowiednią formę i styl oraz adekwatne do tematu słownictwo i struktury gramatyczne.	znaczną część poznanych słów; b) Potrafić utworzyć dość spójną wypowiedź pisemną o dostatecznej długości oraz przekazać i uzyskać większość istotnych informacji; c) Stosować słownictwo i struktury gramatyczne odpowiednie do formy wypowiedzi.	poprawnie zapisać większość znanych słów; b) Potrafić napisać częściowo poprawnie krótką wypowiedź na dany temat, stosując niewielki zakres poznanego słownictwa oraz struktury.
Umiejętności leksykalno-gramatyczne	a) Zna wszystkie wprowadzone słowa i wyrażenia;	a) Zna wszystkie wprowadzone słowa i wyrażenia;	a) Zna większość wprowadzonych słów i wyrażen;	a) Zna część wprowadzonych słów i wyrażen;	a) Zna ograniczoną liczbę

	b) Zna wszystkie wprowadzone struktury gramatyczne; c) Nie popełniać błędów leksykalno-gramatycznych	b) Zna wszystkie wprowadzone struktury gramatyczne; c) Popełnia sporadyczne błędy leksykalno-gramatyczne, które zwykle potrafi samodzielnie poprawić.	b) Zna wszystkie wprowadzone struktury gramatyczne; c) Popełnia nieliczne błędy leksykalno-gramatyczne.	b) Zna większość wprowadzonych struktur gramatycznych; c) Popełnia sporo błędów leksykalno-gramatycznych w trudniejszych zadaniach.	podstawowych słów i wyrażeń; b) Zna proste, elementarne struktury gramatyczne wprowadzone przez nauczyciela; c) Popełnia liczne błędy leksykalno-gramatyczne we wszystkich typach zadań.

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z religii w klasie czwartej wynikające z realizowanego programu nauczania

Tytuł programu: „ZAPROSZENI NA UCZTĘ Z JEZUSEM”

Autor programu: Komisja Wychowania Katolickiego KEP

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Jezus uczy mnie być blisko Niego	- wymienia zasady współpracy z kolegami i koleżankami oraz nauczycielami w roku szkolnym, - podaje, że katecheza przygotowuje do misji głoszenia Ewangelii o Jezusie, - podaje, czym jest łaska uświęcająca, - wymienia części Mszy Świętej oraz obrzędów wstępnych, - podaje, kiedy ma obowiązek uczestniczyć we Mszy Świętej, - wymienia części liturgii słowa, - podaje, że homilia jest wyjaśnieniem słowa Bożego, - podaje, jakie postawy przyjmujemy podczas liturgii słowa, - prawidłowo odpowiada na wezwania liturgii słowa, - wyjaśnia, że w Eucharystii spotykamy się z Chrystusem i karmimy się Jego Ciałem (B.12.2), - wymienia części liturgii eucharystycznej, - podaje prawdę, że Jezus ma moc odpuszczania grzechów, - wskazuje, co dokonuje się w sakramencie pokuty i pojednania (B.9.2),	- omawia przypowieści: o budowie wieży, o siewcy, o uczcie (C.6.2), - podaje prawdę, że Bóg ma plan dla życia każdego człowieka, - opowiada o powołaniu apostołów, - wyjaśnia, dlaczego od Pierwszej Komunii Świętej i spowiedzi może zaliczać się do grona apostołów Jezusa, - wyjaśnia, że liturgia jest miejscem spotkania z Jezusem (B.1.1), - wyjaśnia, że wiara człowieka przejawia się m.in. w jego udziale w czynnościach liturgicznych (B.2.1), - wskazuje, kiedy podczas Mszy Świętej czytane jest słowo Boże (F.1.6), - uzasadnia, że słuchanie słowa Bożego domaga się wprowadzania go w życie (F.1.3), - podaje prawdę, że podczas Mszy Świętej Jezus przemienia chleb w swoje Ciało i wino w swoją Krew, - wyjaśnia, że Msza Święta jest ofiarą Chrystusa i naszą, więc własne trudy i cierpienia można złożyć Bogu w ofierze (F.1.11), - wymienia wybrane postawy przyjmowane podczas liturgii eucharystycznej i wyjaśnia ich znaczenie (B.13.2),	- wyjaśnia, że Jezus zaprasza ludzi do szczególnej bliskości z Nim, - wyjaśnia, na czym polega godne uczestnictwo w Eucharystii, - wymienia wybrane czynności liturgiczne wykonywane podczas Mszy Świętej, - podaje prawdę, że Jezus pragnie, by ludzie Go słuchali, - opowiada o rozmnożeniu chleba przez Jezusa, - opowiada o uzdrowieniu paralityka, - wymienia rodzaje modlitwy (prośba, dziękczynienie, przeproszenie i uwielbienie),	- odnosi symbolikę właściwego stroju z przypowieści do potrzeby czystości duchowej, - wyjaśnia znaczenie czynności liturgicznych wykonywanych podczas Mszy Świętej, - wyjaśnia, że podczas liturgii słowa prowadzimy dialog z Bogiem, - uzasadnia potrzebę skupienia, wyciszenia, zrozumienia oraz uważnego słuchania słowa Bożego,	- porównuje Mszę Świętą do uczty, na którą zaprasza Jezus, - wyjaśnia znaczenie postaw przyjmowanych podczas liturgii, - wyjaśnia, na czym polega wspólnotowy wymiar Mszy Świętej, - wyjaśnia, dlaczego należy wynagradzać Bogu za grzechy swoje i całego świata.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Jezus uczy mnie być blisko Niego	- wskazuje, jak należy przygotować się do sakramentu pokuty i pojednania (B.10.2), - opowiada i wyjaśnia przypowieść o zaginionej owcy (C.6.2), - podaje prawdę, że Pan Jezus jest miłosierny i szuka grzeszników, - podaje z pamięci dziesięć przykazań Bożych.	- uzasadnia potrzebę systematycznego przystępowania do sakramentu pokuty i pojednania (B.15.1), - wyjaśnia, na czym polega praktyka pierwszych piątków miesiąca, - opowiada o rozmowie bogatego młodzieńca z Jezusem, - wyjaśnia przesłanie pierwszych trzech przykazań, - wyjaśnia, dlaczego przyjaciel Jezusa powinien wypełniać przykazania Boże, - podaje przykłady zachowywania przykazań Bożych (I-III) w codzienności (C.1.6).	- wyjaśnia, że przez spowiedź Pan Jezus chce nas uzdalać do dobrego życia, - uzasadnia, że spowiedź jest powrotem do Boga po duchowym zgubieniu.	- wyjaśnia, dlaczego przykazania o relacji człowieka wobec Boga są jako pierwsze, - uzasadnia, dlaczego obowiązkiem przyjaciela Jezusa jest systematyczny udział w niedzielnej Mszy Świętej.	

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Jezus uczy mnie przyjaźni	- podaje prawdę, że modlitwy „Ojcze nasz” nauczył nas Jezus, - wymienia przykładowe sytuacje, w których odmawia się Modlitwę Pańską (D.4.3). - wymienia cnoty boskie, - wyjaśnia, że podczas Mszy wszyscy wspólnie wyznają wiarę w Boga. - wymienia uczynki miłosierdzia (E.4.6) co do ciała, - podaje przykłady niesienia pomocy starszym i chorym (C.5.2), - podaje i wyjaśnia przykazanie miłości Boga i bliźniego, - wskazuje, w czym może naśladować świętych (C.6.1) – św. Filipa Nereusza,	- omawia schemat i klasyfikuje wezwania Modlitwy Pańskiej odnoszące się do Boga i do człowieka (D.4.2), - wyjaśnia, że Msza Święta łączy uczniów Jezusa i pozwala im cieszyć się spotkaniem we wspólnocie (F.1.4), - podaje z pamięci treść Wyznania wiary (A.6.4) i wyjaśnia wybrane prawdy wiary, - omawia uczynki miłosierdzia (E.4.7) co do ciała i ich podaje przykłady, - wyjaśnia, co to znaczy: „kochać bliźniego jak siebie samego” (E.1.5), - wyjaśnia, że przyjaźń z Jezusem przekłada się na budowanie pozytywnych więzi z bliźnimi (F.1.3), - opowiada, jak wyglądał spór apostołów o pierwszeństwo,	- wymienia prośby z modlitwy „Ojcze nasz”, - podaje, kiedy podczas Mszy Świętej wypowiadane są: <i>Credo</i>, modlitwa „Ojcze nasz” jest, - opowiada o wyznaniu wiary Piotra, - uzasadnia, że warto być wytrwałym, by poznawać Boga, - wyjaśnia, dlaczego Jezus pragnie, by dzieci przychodziły do Niego, - wyjaśnia, na czym polega pokora wobec Boga i ludzi,	- wyjaśnia wspólnotowy charakter Modlitwy Pańskiej, - wyjaśnia, czym jest cnota wiary, - wyjaśnia, że Jezus pragnie pomagać ludziom w ich problemach, - podaje, czym jest sakrament namaszczenia chorych i jakie przynosi owoce, - opowiada o życiu św. Filipa Nereusza,	- uzasadnia, dlaczego Jezus z szacunkiem pokazuje postawę dzieci, - wyjaśnia, dlaczego Jezus stawia dziecko za wzór dla dorosłych, - uzasadnia, że przyjaźń z Jezusem umacnia się przez budowanie wspólnoty z innymi,

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Jezus uczy mnie przyjaźni	• podaje prawdę, że Jezus uczy ludzi pokory, • wymienia grzechy główne i podaje ich przeciwieństwa, • podaje przykłady niesienia pomocy cierpiącym i potrzebującym (C.5.2). • wskazuje, jak należy troszczyć się o dobro wspólne (C.5.1), • wymienia własne zdolności, które może wykorzystywać do współpracy z innymi. • podaje prawdę, że Bóg jest Stwórcą całego świata, • wskazuje właściwe postawy w stosunku do otaczającego środowiska, przyrody (C.3.3), • podaje przykłady troski o świat przyrody. • podaje prawdę, że Jezus ma moc uzdrawiania.	• podaje przeciwieństwa grzechów głównych, • wyjaśnia, że udział we Mszy św. ma prowadzić do dawania świadectwa w codziennym życiu (F.1.2) przez okazywanie pokory. • opowiada o uzdrowieniu trędowatego, • wyjaśnia, że Eucharystia jednoczy człowieka z Bogiem i bliźnimi (B.12.1), czego wyrazem jest znak pokoju, • opowiada o cudownym połowie ryb, • podaje prawdę, że Jezus czyniąc cuda pragnie pokazać swoją miłość do ludzi, • uzasadnia, że życie wiarą domaga się dobrego postępowania (C.3.4), • wskazuje w otaczającej rzeczywistości zamysł • Stwórcy i ślady działania Boga (A.1.1), • opowiada przypowieść o chwaście (C.6.2).	• wyjaśnia istotę wybranych grzechów głównych, • wymienia elementy liturgii Mszy Świętej, które wyrażają pokorę, • wyjaśnia, czym jest cnota nadziei, • opowiada perykopę o głupim bogaczu, • wyjaśnia, dlaczego należy dbać o świat, • wyjaśnia, dlaczego św. Franciszek z Asyżu jest patronem ekologów.	• wyjaśnia, na czym polega współczucie. • wyjaśnia, czym jest cnota miłości, • wyjaśnia istotę błogosławieństwa na zakończenie Mszy Świętej, • wyjaśnia, że od troski o dobra materialne ważniejsza jest troska o przyjaźń z Bogiem, • podaje, za co dziękujemy Bogu podczas Mszy Świętej (V modlitwa eucharystyczna).	• omawia postawę bł. P. Frassatiego wobec rzeczy materialnych.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Jezus uczy mnie wdzięczności	• opisuje, jak należy zachować się bezpośrednio przed i po przyjęciu Komunii Świętej (B.14.3), • podaje prawdę, że jego życie jest darem dobrego Boga, • wskazuje właściwe postawy w stosunku do własnego ciała (C.3.3), • wskazuje, w czym może naśladować postaci biblijne (C.6.1) – Marię i Martę, • podaje przykłady, jak może przyjmować Jezusa, • wymienia różne dary otrzymane od Boga (F.1.10) za pośrednictwem innych ludzi, • wyjaśnia, że Bóg opiekuje się ludźmi przez anioła stróża, • opowiada o cudzie w Kanie Galilejskiej, • podaje, jak wygląda procesja z darami podczas liturgii eucharystycznej, • mówi z pamięci słowa aniołów, którymi się modli podczas Mszy, • podaje przykłady fundowania darów na rzecz kościoła parafialnego i parafii.	• opowiada perykopę o uzdrowieniu trędowatych, • wyjaśnia, na czym polega modlitwa dziękczynna (D.1.6), • wymienia różne dary otrzymane od Boga (F.1.10) w swoim życiu, • omawia słowa przywitania przez kapłana na początku Mszy Świętej, • opowiada o spotkaniu Maryi z Elżbietą, • wyjaśnia, że Bóg jest zawsze blisko ludzi (A.2.1) i opiekuje się nimi, • wyjaśnia, że dary pochodzące od Boga: chrzest i wiara (A.2.4), są pomocą na drodze do zbawienia, • podaje prawdę, że Bóg wybiera ludzi do wypełnienia Jego zadań, • wskazuje, w czym może naśladować świętych (C.6.1) – św. Paweł, • wyjaśnia, na czym polega wiara w Boga, zaufanie Mu (C.1.7), • wskazuje, w czym może naśladować postaci biblijne (C.6.1) – Maryję. • opowiada przypowieść o natrętnej wdowie (C.6.2), • wyjaśnia, na czym polega cierpliwość i bezinteresowność, • podaje, dlaczego ważne są zarówno wartości duchowe jak i materialne, • wyjaśnia, czego wymaga i co nakazuje przykazanie VII (C.1.6).	• podaje, kiedy podczas Mszy Świętej wierni wyrażają swoją wdzięczność wobec Boga, • uzasadnia, dlaczego należy poszukiwać w sobie pozytywnych cech, • uzasadnia, dlaczego należy troszczyć się o swoje zdrowie i życie, • opowiada o spotkaniu Jezusa z Marią i Martą, • uzasadnia, dlaczego należy zachować równowagę pomiędzy sprawami materialnymi a duchowymi, • podaje, za co może być wdzięczny Maryi, • wyjaśnia, czym jest Boża opatrzność, • opowiada o wytrwałości św. Jana Bosko w pomocy ubogim chłopcom. • opowiada perykopę o ubogiej wdowie, • wyjaśnia symbolikę chleba składanego na ołtarzu, • uzasadnia, dlaczego należy szanować rzeczy swoje i innych.	• wskazuje motywy wdzięczności, • wyjaśnia, że Jezus przyjmuje wiernych na Mszy Świętej jak gości, • opowiada, jak Jezus opiekował się apostołami, • opowiada historię nawrócenia św. Pawła, • charakteryzuje postawę Maryi na weselu w Kanie, • wyjaśnia, w czym przejawia się miłość Boga do ludzi (na podst. Łk 18,1-8), • wyjaśnia, na czym polega moc wytrwałej modlitwy, • wyjaśnia, dlaczego podczas Mszy składana jest także ofiara na tace. • wyjaśnia, na czym polega recykling.	• wyjaśnia, na czym polegała wdzięczność Elżbiety wobec Maryi, • podaje, jakie zadania przygotował Jezus dla św. Pawła.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Jezus uczy mnie przepraszać i przebaczać	• prawidłowo odpowiada na wezwania aktu pokuty, • wyjaśnia, że otrzymane Boże przebaczenie zobowiązuje nas do przebaczenia innym. • wyjaśnia, czym jest sakrament pokuty i pojednania (B.9.1), • wymienia warunki sakramentu pokuty (B.10.1), • wyjaśnia, na czym polega żal za grzechy, • wskazuje, negatywne konsekwencje grzechów wobec Boga, siebie i bliźnich (F.1.5), • wyróżnia grzechy przeciw Bogu i bliźnim (B.13.1) popełnione myślą od grzechów popełnionych słowem, uczynkiem oraz zaniedbaniem, • wyjaśnia, na czym polega mocne postanowienie poprawy, • podaje prawdę, że Jezus chce przebaczać ludziom grzechy ponieważ ich kocha, • wyjaśnia, na czym polega szczerza spowiedź, • wyjaśnia, czym jest utrata łaski uświęcającej, • podaje prawdę, że Jezus pragnie, by ludzie odeszli od zła i czynili dobro, • wyjaśnia, na czym polega uczciwość (C.3.3), • wyjaśnia, czym jest zadośćuczynienie, • wymienia uczynki miłosierne (E.4.6) co do duszy,	• wyjaśnia słowa Jezusa o konieczności wielokrotnego przebaczenia, • wyjaśnia, że Bóg udziela ludziom przebaczenia za pośrednictwem Jezusa (B.8.2), • uzasadnia sens modlitwy przebłagalnej (D.1.7), • opowiada przypowieść o miłosiernym ojcu (C.6.2), • wyjaśnia, czym jest sumienie i jakie jest jego znaczenie (C.4.1), • opowiada przypowieść o dwóch synach (C.6.2), • wyjaśnia, dlaczego należy ponosić konsekwencje swoich decyzji i czynów, • wyjaśnia uczynki miłosierne (E.4.6) co do duszy,	• wyjaśnia wartość modlitwy przeproszenia, • podaje, kiedy podczas Mszy Świętej prosimy Boga o przebaczenie, • wyjaśnia, że grzech jest zagrożeniem człowieka i przeszkodą w budowaniu przyjaźni z Jezusem, • opowiada scenę zaparcia się Jezusa przez Piotra, • podaje, kiedy wypowiada się słowa spowiedzi powszechnej podczas Mszy. • wymienia konsekwencje grzechu w życiu osobistym i wspólnotowym. • opowiada historię spotkania Zacheusza z Jezusem, • wyjaśnia, na czym polega złota zasada postępowania, • wyjaśnia, na czym polega szacunek wobec innych w świecie wirtualnym. • wyjaśnia biblijną symbolikę budowy domu, • opowiada o wypełnianiu obowiązków przez św. Dominka Savio,	• uzasadnia, że przebaczenie jest cnotą ludzi odważnych, • wyjaśnia, dlaczego w trosce o własne sumienie potrzebna jest konsekwencja, • opowiada historię nawrócenia łotra na krzyżu, • charakteryzuje grzechy wobec siebie, innych osób i wspólnoty, • uzasadnia potrzebę naprawienia krzywd i zadośćuczynienia, • opowiada o objawieniach w La Salette i prośbie Maryi o dobre życie, • wyjaśnia, dlaczego wszystkich obowiązuje kultura języka, • uzasadnia, że każdy ma prawo do poszanowania osoby ,	• wymienia konsekwencje grzechu w życiu osobistym i wspólnotowym, • uzasadnia potrzebę systematyczności w obowiązkach.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Jezus uczy mnie przepraszać i przebaczać	• podaje przykłady uczynków miłosiernych (E.4.7) co do duszy, • wyjaśnia, na czym polega prawdomówność (C.3.3), • wyjaśnia, na czym polega pracowitość, • podaje przykłady wykorzystania czasu wolnego, • uzasadnia, że przed spotkaniem z Jezusem na Mszy należy pojednać się z bliźnimi, • opowiada, jak należy przygotować się do udziału w Eucharystii (B.13.4).	• wymienia przykłady zależności wiary i postępowania (C.3.5), • uzasadnia konieczność dokonywania wyborów w życiu (C.3.2), • wskazuje, w czym może naśladować świętych (C.6.1) – św. Stanisław Kostka, św. Dominik Savio, • opowiada przypowieść o wiernym i niewiernym słudze (C.6.2), • charakteryzuje modlitwę indywidualną (D.1.3).	• wyjaśnia słowa Jezusa na temat składania darów Panu Bogu (Mt 5,23-24), • wyjaśnia zasady kontaktowania się w świecie wirtualnym.	• opowiada o nauce i pracy nad sobą św. Stanisława Kostki, • podaje, na czym polega indywidualna modlitwa przed Mszą Świętą.	

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Jezus uczy mnie modlitwy prośby	• wyjaśnia, na czym polega modlitwa prośby, • podaje przykłady intencji, za które zamawiane są Msze Święte, • podaje, że na początku Mszy Świętej wierni wypowiadają w ciszy swoją intencję, • podaje prawdę, że Bóg nam pomaga i uczy nas pomagać innym, • wyjaśnia, na czym polega przykazanie miłości Jezusa, • podaje przykłady sytuacji, gdy dzieci dają świadectwo wiary w Jezusa, • podaje przykłady, kiedy ludzie modlą się za innych i siebie nawzajem, • wymienia przejawy dobra i zła w świecie (C.2.1), • opowiada przypowieść o natrętnym przyjacielu (C.6.2),	• charakteryzuje modlitwę wspólnotową (D.1.3), • podaje przykłady wezwań modlitwy wiernych, • wyjaśnia, dlaczego człowiek potrzebuje pomocy Boga i innych ludzi, • wyjaśnia, czym jest cnota sprawiedliwości, • wyjaśnia, dlaczego chrześcijanie proszą Boga (F.1.7). • wyjaśnia wartość modlitwy za innych (D.1.4), • wskazuje, w czym może naśladować świętych (C.6.1) – św. Jerzego, • układa wezwania modlitwy błagalnej (D.1.8), • uzasadnia wartość każdego człowieka jako dziecka Bożego (E.1.2),	• podaje, kiedy podczas liturgii słowa jest modlitwa powszechna, • wyjaśnia, dlaczego modlimy się we wspólnocie Kościoła. • opowiada o św. Marcinie, który podzielił się płaszczem z ubogim, • wyjaśnia biblijną symbolikę soli, • opowiada o św. Antonim z Padwy, który nauczał o Jezusie, • wyjaśnia, czym jest cnota męstwa, • wyjaśnia, na czym polega posłuszeństwo wobec Boga, • wyjaśnia, że w przypowieści przyjscie pana młodego oznacza spotkanie z Jezusem na końcu świata,	• wyjaśnia słowa Jezusa o wspólnej modlitwie (Mt 18,19-20), • wyjaśnia, dlaczego należy pomagać ubogim, nawet jeśli sami niewiele posiadamy, • porównuje symbol światła na świeczniku do postawy chrześcijańskiej, • wyjaśnia, dlaczego wstawimy się do Boga w intencji innych osób, • wyjaśnia, dlaczego Bóg nie spełnia prośb, które są niezgodne z Jego wolą,	• wyjaśnia nauczanie Jezusa na temat miłosierdzia Boga i przezwyciężania zła dobrem, • podaje przykłady, kiedy należy stawiać w obronie słabszych,

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Jezus uczy mnie modlitwy prośby	• uzasadnia, dlaczego winien być posłuszny rodzicom, opiekunom i nauczycielom, • podaje prawdę, że za wykorzystanie swych talentów do dobra nagrodą jest niebo, • opowiada o uzdrowieniu sługi setnika, • podaje, że przed przyjęciem Najświętszego Sakramentu konieczne jest „uzdrowienie duszy”.	• opowiada o uzdrowieniu chromego nad sadzawką, • prawidłowo formułuje prośby do Boga (F.1.9), • wyjaśnia, czym jest cnota roztropności, • opowiada przypowieść o pannach roztropnych i nierozsądnych (C.6.2), • uzasadnia, że w zdobywaniu nieba potrzebna jest wiara i wytrwała praca nad sobą, • opowiada przypowieść o talentach (C.6.2), • podaje, w którym momencie Mszy wypowiedane są słowa setnika: „Panie, nie jestem godzien...” i jaką należy przyjąć wtedy postawę.	• wyjaśnia, że do nieba dążymy wspólnie we wspólnocie Kościoła, • wyjaśnia, że nie wolno wykorzystywać otrzymanych talentów do czynienia zła, • uzasadnia, że cud jest owocem wiary, • wyjaśnia, że Jezus przyjmowany w Eucharystii może przemieniać życie.	• uzasadnia, że każdy ma jakieś umiejętności, które otrzymał od Boga, • uzasadnia, dlaczego roztropnie należy rozwijać swoje talenty, • wyjaśnia, na czym polega zdrowie duszy i w jaki sposób powinniśmy o nie dbać.	• uzasadnia, dlaczego panny rozsądne mogą być wzorem roztropności.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Jezus uczy mnie uwielbienia. Rok liturgiczny	• podaje, że modląc się na różańcu poznajemy życie Jezusa i uwielbiamy Go, • podaje części i tajemnice różańca, • wymienia postawy i zachowania nagradzane przez Boga i te, które zasługują na potępienie, • podaje, kiedy świętujemy Uroczystość Chrystusa Króla, • podaje, czym jest Adwent i charakteryzuje ten okres liturgiczny (B.4.1), • podaje, że wśród przygotowań do świąt Bożego Narodzenia powinna być spowiedź, • opowiada o narodzeniu Jezusa, • podaje przykłady zwyczajów związanych z Bożym Narodzeniem, • opowiada o pokłonie mędrców, • wskazuje, w jaki sposób może wspierać pracę misjonarza (F.2.2), • wymienia, kto objawił się w czasie chrztu Jezusa, • prawidłowo odpowiada na wezwania z wyznania wiary według obrzędów chrztu, • podaje, kiedy chrześcijanina obowiązuje post i wstrzemięźliwość, • podaje, gdzie i kiedy zostały ustanowione Eucharystia i kapłaństwo, • podaje przykłady okazywania szacunku wobec kapłanów i modlitw w ich intencji,	• wyjaśnia potrzebę modlitwy uwielbienia (D.1.5), • uzasadnia wartość udziału w nabożeństwach różańcowych (B.7.1), • na podstawie tekstu biblijnego opowiada o powtórny przyjsciu Pana Jezusa (A.6.1), • wyjaśnia znaczenie postanowień adwentowych, • uzasadnia religijny wymiar świętowania Bożego Narodzenia (B.5.1), • wyjaśnia, że Maryja jest Matką Jezusa i wszystkich ludzi (A.4.2), • opowiada o zwyczajach związanych ze świętem Trzech Króli (B.5.2), • podaje prawdę, że uroczystość Objawienia Pańskiego jest świętem dzieł misyjnych, • wyjaśnia, na czym polega sens pracy misjonarza (F.2.1), • wyjaśnia, że sakrament chrztu włącza do wspólnoty Kościoła (E.4.2), • wyjaśnia, czym jest Wielki Post, • opowiada o kuszeniu Jezusa, • uzasadnia wartość udziału w nabożeństwach drogi krzyżowej (B.7.1), • uzasadnia konieczność modlitwy i wyrzeczenia w walce z pokusami, • opowiada o ustanowieniu Eucharystii (B.11.1) i kapłaństwa,	• opowiada o objawieniach Matki Bożej w Gietrzwałdzie, • wyjaśnia znaczenie modlitwy różańcowej w nawiązaniu do tych objawień, • wyjaśnia, na czym polega królowanie Chrystusa, • podaje, kim był Jan Chrzciciel i opowiada o jego misji, • opisuje warunki, w jakich narodził się Jezus, • podaje przykłady, jak może przywitać przychodzącego na świat Zbawiciela, • wyjaśnia, co oznacza pokłon oddawany Jezusowi przez mędrców, • wyjaśnia nazwę uroczystości Objawienia Pańskiego, • opowiada o chrzcie Jezusa, • wyjaśnia, co to znaczy być dzieckiem Bożym, • definiuje pojęcia: kuszenie, pokusa, post, wstrzemięźliwość, szatan, • wymienia i wyjaśnia pokusy stawiane Jezusowi przez szatana, • podaje z pamięci słowa konsekracji, • wyjaśnia, że Msza Święta jest pamiątką Ostatniej Wieczerzy, • opowiada o modlitwie Jezusa w ogrodzie Oliwnym, • wyjaśnia, czym jest Ogród i podaje jego inne nazwy,	• opowiada perykopę o sędzie ostatecznym i wyjaśnia użyte w niej symbole, • uzasadnia, że przygotowanie duchowe na Boże Narodzenie jest ważniejsze od przygotowań materialnych, • wyjaśnia, że Jezus „rodzi się” w sercach ludzi, gdy przyjmują Najświętszy Sakrament, • charakteryzuje dary otrzymane na chrzcie, • wyjaśnia, na czym polegało spełnienie przez Jezusa woli Ojca,	• charakteryzuje Bożą sprawiedliwość, • podaje przykłady różnych inicjatyw wspierających misję, • charakteryzuje nabożeństwa wielkopostne, • charakteryzuje znaczenie Eucharystii i kapłaństwa w życiu chrześcijańskim,

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Jezus uczy mnie uwielbienia. Rok liturgiczny	• podaje przykłady, jak może wyrazić wdzięczność Jezusowi za Jego ofiarę (A.4.3.), • wyjaśnia znaczenie symboliki krzyża dla chrześcijanina, • wyjaśnia, dlaczego w Wielki Piątek nie sprawuje się Eucharystii, • wymienia symbole Chrystusa zmartwychwstałego, • wymienia najważniejsze zwyczaje związane z uroczystościami (B.5.2), • podaje prawdę, że Jezus wybrał chleb, by pozostać z nami pod jego postacią, • opowiada o tradycjach związanych z uroczystością Bożego Ciała w Polsce i parafii, • wymienia sposoby uczczenia Bożego Miłosierdzia • wyjaśnia, jak modlić się Koronką do Miłosierdzia Bożego, • rozpoznaje obraz Jezusa Miłosiernego oraz sanktuarium Bożego Miłosierdzia, • podaje, do czego Jezus przed wniebowstąpieniem zobowiązał swych uczniów, • podaje prawdę, że Duch Święty to trzecia Osoba Boska, • wymienia i wyjaśnia biblijne symbole Ducha Świętego, • wymienia dary Ducha Świętego.	• podaje najważniejsze cechy modlitwy Jezusa: gotowość na wypełnienie woli Bożej (D.3.2), • omawia warunki spełnienia modlitwy (F.1.8), • podaje warunki skuteczności modlitwy: zgodność z wolą Boga (D.3.3), • wskazuje, w jaki sposób może wyrazić wdzięczność Panu Jezusowi za Jego ofiarę (A.4.3), • na podstawie tekstu biblijnego opowiada o zmartwychwstaniu Jezusa (A.4.1), • wyjaśnia, że niedziela jest pamiątką Zmartwychwstania Chrystusa (B.6.1), • wyjaśnia symbole Chrystusa zmartwychwstałego, • wylicza i omawia elementy świętowania Wielkanocy (B.5.3), • wyjaśnia, że wiara człowieka przejawia się m.in. w jego udziale w czynnościach liturgicznych (B.2.1), • wyjaśnia pojęcie Bożego miłosierdzia (B.8.1), • podaje, kiedy obchodzona jest • Niedziela Miłosierdzia Bożego, • uzasadnia potrzebę zaufania Miłosiernemu Ojcu (B.8.3), • opowiada treść perykopy o wniebowstąpieniu Jezusa, • opowiada o misji Kościoła (A.5.1), • na podstawie tekstu biblijnego opowiada o zesłaniu Ducha Świętego (A.4.1), • wymienia przejawy działania Ducha Świętego w Kościele (A.5.2).	• opowiada o męce Pana Jezusa i Jego śmierci na krzyżu, • uzasadnia, że uczestnictwo w niedzielnej Mszy Świętej jest wyznaniem wiary w zmartwychwstanie, • wyjaśnia symbolikę pokarmów błogosławionych w Wielką Sobotę, • wyjaśnia, dlaczego udział w procesji Bożego Ciała jest świadectwem wiary, • wymienia sposoby oddawania czci Bogu (gesty, adoracja...), • uzasadnia, że chrześcijanin powinien łączyć wypełnianie codziennych obowiązków z „patrzaniem w niebo”, czyli modlitwą i oczekiwaniem na powtórne przyjście Jezusa, • wyjaśnia dary, z którymi przychodzi Duch Święty, • wyjaśnia rolę Ducha Świętego w życiu chrześcijanina.	• wyjaśnia, dlaczego Pan Jezus dobrowolnie przyjął krzyż, • podaje, gdzie znajduje się (historyczny) pusty grób Jezusa, • wyjaśnia istotę przygotowanego przez Jezusa miejsca w niebie.	• opowiada o liturgii Wielkiego Piątku. • charakteryzuje przesłanie o Bożym Miłosierdziu, które przekazała św. Faustyna, • opowiada o roli św. Jana Pawła II w propagowaniu Bożego miłosierdzia w sanktuarium w Łagiewnikach.

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z wychowania fizycznego w klasie 4 wynikające z realizowanego programu nauczania

Tytuł programu :Autorski Program Nauczania Wychowania Fizycznego dla klas ośmioletniej szkoły podstawowej

Autor programu :Krzysztof Warchol

1. OCENA CELUJĄCA

Otrzymuje uczeń, który w zakresie :

Postawy i kompetencji społecznych-spełnia co najmniej 5 kryteriów	-jest zawsze przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, -nie ćwiczy na lekcjach tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych, osobistych, -charakteryzuje się wysokim poziomem kultury osobistej, -używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela, -bardzo chętnie pracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej, -reprezentuje szkołę w zawodach sportowych na poziomie powiatu, rejonu, województwa, -systematycznie bierze udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych, -uprawia dyscypliny lub konkurencje w klubach sportowych.
Systematyczne go udziału i aktywności w trakcie zajęć -spełnia co najmniej 5 kryteriów	-w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 95-100% zajęć, -w sposób bardzo dobry wykonuje wszystkie ćwiczenia w czasie lekcji, -wzorowo pełni funkcje lidera grupy lub kapitana drużyny, -pokazuje i demonstrowuje większość ćwiczeń ruchowych, -prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące bardzo poprawnie merytorycznie i metodycznie, -potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu lekcji, -umie samodzielnie przygotować miejsce ćwiczeń, -stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego, -poczuwa się do współodpowiedzialności za stan techniczny urządzeń, przyborów.
Sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego	-zalicza wszystkie testy i próby sprawnościowe ujęte w programie, -samodzielnie zabiega o poprawę próby sprawnościowej, w której nie uczestniczył, -uzyskuje bardzo znaczny postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, -dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,

-spełnia co najmniej 5 kryteriów	oblicza wskaźnik BMI, -podejmuje indywidualny program treningowy w celu poprawy wyniku próby.
Aktywności fizycznej -spełnia co najmniej 5 kryteriów	-zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych bez błędów technicznych, -ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych i zespołowych, -wykonanie zadania ruchowego jest przykładem i wzorem dla innych ćwiczących, -potrafi wykonać ćwiczenie o znacznym stopniu trudności, -wykonuje ćwiczenia ruchowe efektywnie (trafia do bramki), -stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie zawodów, -stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach różnych szczebli.
Wiadomości – spełnia co najmniej 3 kryteria	-zalicza sprawdziany i testy na ocenę bardzo dobrą i celującą, -stosuje wszystkie przepisy i zasady sportów, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego, -posiada rozległą wiedzę na temat rozwoju fizycznego, -wykazuje się dużym zakresem wiedzy o tematyce sportowej

2. OCENA BARDZO DOBRA

Otrzymuje uczeń, który w zakresie :

Postawy i kompetencji społecznych -spełnia co najmniej 4 kryteria	-jest przygotowany do zajęć, posiada strój, ale sporadycznie nie bierze udziału w lekcjach z różnego powodu, -nie ćwiczy na lekcjach tylko z bardzo ważnych sposobów zdrowotnych itp., -charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej, -używa odpowiednich sformułowań w kontaktach z rówieśnikami i nauczycielem, -chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego, -reprezentuje szkołę w zawodach sportowych na poziomie miejskim, gminnym, -niesystematycznie bierze udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych, -niekiedy podejmuje indywidualne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym.
Systematyczne go udziału i aktywności w trakcie zajęć- spełnia co najmniej 4 kryteria	-w trakcie miesiąca ćwiczy w co najmniej 90-94% zajęć, -w sposób bardzo dobry wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji, -bardzo dobrze pełni funkcję lidera grupy lub kapitana, drużyny, -pokazuje i demonstrowa niektóre umiejętności ruchowe, -prowadzi rozgrzewkę i ćwiczenia kształtujące poprawne pod względem merytorycznym i metodycznym, -potrafi samodzielnie przygotować się do wybranego fragmentu zajęć, -umie z pomocą nauczyciela lub współćwiczących przygotować miejsce ćwiczeń, -stara się dbać o stan techniczny urządzeń, przyborów.
Sprawności fizycznej i	-zalicza prawie wszystkie testy i próby sprawnościowe ujęte w programie, -poprawia lub uzupełnia próby sprawnościowe, w których nie uczestniczył z powodów rodzinnych, zdrowotnych, osobistych za

rozwoju fizycznego – spełnia co najmniej 4 kryteria	namową nauczyciela, -uzyskuje znaczny postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, -dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego, -oblicza wskaźnik BMI, -czasami podejmuje indywidualny program treningowy w celu poprawy wyniku.
Aktywności fizycznej – spełnia co najmniej 4 kryteria	-zalicza wszystkie sprawdziany z niewielkimi błędami technicznymi, taktycznymi, -ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych, -potrafi wykonać ćwiczenia o dużym stopniu trudności, -wykonuje zadania ruchowe efektywnie, ale nie efektywnie (sporadycznie trafia do bramki), -stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie gry właściwej, -stopień opanowania umiejętności ruchowych wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach sportowych.
Wiadomości - spełnia co najmniej 2 kryteria	-zalicza sprawdziany i testy na ocenę bardzo dobrą lub dobrą, -stosuje prawie wszystkie przepisy i zasady sportów, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego, -posiada bardzo dobrą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego, -wykazuje się bardzo dobrym zakresem wiedzy o tematyce sportowej.

3. OCENA DOBRA

Otrzymuje uczeń, który w zakresie:

Postawy i kompetencji społecznych – spełnia co najmniej 3 kryteria	-jest przygotowany do zajęć, posiada strój sportowy, ale zdarza mu się nie brać udziału w lekcjach z różnych powodów, -nie ćwiczy na lekcjach tylko z ważnych powodów zdrowotnych, osobistych, -charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej, -nie zawsze używa odpowiednich sformułowań w kontaktach z rówieśnikami oraz w stosunku do nauczyciela, -sporadycznie pracuje z nauczycielami wychowania fizycznego, -bierze udział w klasowych i szkolnych zawodach sportowych, -nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne, -raczej nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym.
Systematyczne go udziału i aktywności trakcie zajęć – spełnia co najmniej 3 kryteria	-w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 85-89% zajęć, -w sposób dobry wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji, -dobrze pełni funkcje lidera grupy lub kapitana drużyny, -nie potrafi pokazać i demonstrować umiejętności ruchowych, -prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące w miarę poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym, -potrafi samodzielnie przygotować się do wybranego fragmentu zajęć, ale często to przygotowanie wymaga dodatkowych uwag i zaleceń nauczyciela, -umie z pomocą nauczyciela lub współćwiczących przygotować miejsce ćwiczeń,

	-nie zawsze stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć, -dba o stan techniczny urządzeń, przyborów, ale aktywność ta wymaga dodatkowej interwencji nauczyciela.
Sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego – spełnia co najmniej 3 kryteria	-zalicza większość testów i prób sprawnościowych ujętych w programie, -wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dobrą, -poprawia lub uzupełnia próby sprawnościowe, w których nie uczestniczył za wyraźną namową nauczyciela, -uzyskuje niewielki postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, -dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego, -oblicza wskaźnik BMI, -raczej nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej.
Aktywności fizycznej – spełnia co najmniej 3 kryteria	-zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z niewielkimi błędami, -wykonuje ćwiczenia nie zawsze zgodnie z przepisami lub zasadami, -potrafi wykonać ćwiczenia o przeciętnym stopniu trudności, -wykonuje ćwiczenia efektywnie, ale zawsze mało efektywnie (nie trafia do bramki), -nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry, -stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach sportowych.
Wiadomości – spełnia co najmniej 1 kryterium	-zalicza sprawdziany i testy na ocenę dobrą, -stosuje przepisy i zasady sportów, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego, -posiada dobrą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego, -wykazuje się dobrym zakresem wiedzy o wydarzeniach sportowych.

4. OCENA DOSTATECZNA

Otrzymuje uczeń, który w zakresie :

Postawy i kompetencji społecznych – spełnia co najmniej 2 kryteria	-jest przygotowany do zajęć, posiada strój sportowy, ale często mu się zdarza nie brać udziału w lekcjach z różnego powodu, -nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, osobistych, -charakteryzuje się przeciętnym poziomem kultury osobistej, -często używa nieodpowiednich sformułowań w kontaktach z rówieśnikami oraz w stosunku do nauczyciela, -nie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego, -nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych, -nie uczęszcza na zajęcia sportowo – rekreacyjne, -nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym.
Systematyczne go udziału i aktywności w trakcie zajęć –	-w trakcie miesiąca ćwiczy co najmniej 80-84% zajęć, -w sposób dostateczny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji, -nie pełni funkcji lidera ani kapitana drużyny, -nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych,

spełnia co najmniej 2 kryteria	-nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki, -nie potrafi samodzielnie przygotować się do wybranego fragmentu zajęć, -umie z pomocą nauczyciela lub współwiczającego przygotować miejsce ćwiczeń, -często nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego, -dba o stan fizyczny urządzeń, przyborów ale aktywność wymaga zawsze dodatkowej interwencji prowadzącego.
Sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego -spełnia co najmniej 2 kryteria	-zalicza tylko niektóre testy i próby sprawnościowe ujęte w programie, -wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dostateczną, -nie poprawia lub nie uzupełnia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył, -nie dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego, -nie oblicza wskaźnika BMI, -nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych, -nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawnościowej.
Aktywności fizycznej – spełnia co najmniej 2 kryteria	-zalicza sprawdziany z dużymi błędami technicznymi, taktycznymi, -wykonuje ćwiczenia prawie zawsze niezgodnie z przepisami, -potrafi wykonać ćwiczenia o niskim stopniu trudności, -wykonuje zadania ruchowe mało efektywnie i zawsze mało efektywnie (nie trafia do bramki), -nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry, -stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach sportowych.
Wiadomości – spełnia co najmniej 1 kryterium	-zalicza sprawdziany na ocenę dostateczną, -stosuje tylko niektóre przepisy i zasady sportów nauczanych w trakcie zajęć, -posiada dostateczną wiedzę na temat rozwoju fizycznego, -wykazuje się przeciętnym zakresem wiedzy o bieżących wydarzeniach sportowych.

5. OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Otrzymuje uczeń, który w zakresie :

Postawy i kompetencji społecznych – spełnia co najmniej 1 kryterium	-bardzo często jest nieprzygotowany do lekcji, zapomina stroju, -często nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, osobistych, -charakteryzuje się niskim poziomem kultury osobistej, -bardzo często używa nieodpowiednich sformułowań w kontakcie z rówieśnikami i nauczycielem, -nie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz kultury fizycznej, -nie bierze udziału w szkolnych i klasowych zawodach sportowych, -nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne, -nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym.
---	---

Systematyczne go udziału i aktywności w trakcie zajęć – spełnia co najmniej 1 kryterium	-w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 70-79% zajęć, -w sposób nieudolny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji, -nie pełni funkcji lidera ani kapitana grupy, -nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych, -nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących, -nie potrafi samodzielnie przygotować się do wybranego fragmentu lekcji, -umie z pomocą nauczyciela lub współwiczającego przygotować miejsce ćwiczeń, -bardzo często nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć a zachowanie ucznia może zagrażać zdrowiu i życiu współwiczających, -nie dba o stan techniczny urządzeń, przyborów sportowych.
Sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego – spełnia co najmniej 1 kryterium	-zalicza tylko pojedyncze testy i próby sprawnościowe ujęte w programie, -nie poprawia lub nie uzupełnia prób sprawnościowych, -nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych, -nie dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego, -nie oblicza wskaźnika BMI, -nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie.
Aktywności fizycznej – spełnia co najmniej 1 kryterium	-zalicza wszystkie sprawdziany z rażącymi błędami, -wykonuje ćwiczenia zawsze niezgodnie z przepisami, -potrafi wykonywać ćwiczenia o bardzo niskim stopniu trudności, -wykonuje zadania ruchowe mało efektownie i zawsze mało efektywnie (nie trafia do bramki), -nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry, -stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach sportowych.
Wiadomości – spełnia co najmniej 1 kryterium	-zalicza sprawdziany i testy na ocenę dopuszczającą, -stosuje niektóre przepisy i zasady sportów, które były nauczane w czasie lekcji, -posiada niewielką wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego, -wykazuje się niskim zakresem wiedzy o wydarzeniach sportowych

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych
z **informatyki** w klasie **czwartej** wynikające z realizowanego programu nauczania.

Tytuł programu: **Program nauczania informatyki w szkole podstawowej. Lubię to!**

Autor programu: **Michał Kęska**

Tytuł w podręczniku	Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca). Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna). Uczeń:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra). Uczeń:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra). Uczeń:	Wymagania wykraczające (ocena celująca). Uczeń:
Dział 1. Trzy, dwa, jeden... start! Nieco wieści z krainy komputerów						
1.1. Nauka jazdy. Co można robić w pracowni?	1. Nauka jazdy. Co można robić w pracowni?	- wymienia zasady bezpieczeństwa obowiązujące w pracowni komputerowej - stosuje poznane zasady bezpieczeństwa w pracowni oraz podczas pracy na komputerze - określa, za co może uzyskać daną ocenę; wymienia możliwości poprawy oceny niedostatecznej oraz zasady pracy na zajęciach komputerowych				
1.2. Od liczydła... krótko o historii komputera	2. Od liczydła... krótko o historii komputera	- wskazuje okres, w którym powstał pierwszy komputer - wyjaśnia, do czego był używany pierwszy komputer	wymienia najważniejsze wydarzenia z historii komputerów	- określa przedziały czasowe, w których powstawały maszyny liczące i komputery - wymienia nazwy pierwszych modeli komputerów - charakteryzuje nośniki danych i wypowiada się na temat ich pojemności	wymienia etapy rozwoju maszyny liczącej i komputera	- przedstawia historię powstawania maszyn liczących na tle rozwoju cywilizacyjnego - omawia wkład polskich matematyków w odczytanie kodu maszyny szyfrującej Enigma - omawia historię rozwoju smartfona

1.3. Nie tylko procesor. O tym, co w środku komputera i na zewnątrz	3. Nie tylko procesor. O tym, co w środku komputera i na zewnątrz	• wyjaśnia, czym jest komputer • wymienia elementy wchodzące w skład zestawu komputerowego • podaje przykłady urządzeń, które można podłączyć do komputera	• wymienia trzy spośród elementów, z których jest zbudowany komputer • wyjaśnia pojęcia: urządzenie wejścia i urządzenie wyjścia • wymienia po jednym urządzeniu wejścia i wyjścia • podaje przykłady zawodów, w których potrzebna jest umiejętność pracy na komputerze	• wyjaśnia przeznaczenie trzech spośród elementów, z których jest zbudowany komputer • wymienia po trzy urządzenia wejścia i wyjścia	• wyjaśnia zastosowanie pięciu spośród elementów, z których jest zbudowany komputer • klasyfikuje urządzenia na wprowadzające dane do komputera lub wyprowadzające dane z komputera	• podaje przykłady zawodów (inne niż w podręczniku), które wymagają używania programów komputerowych, ocenia przydatność komputera w wykonywaniu tych zawodów
1.4. Systemowe operacje i szczerka. O systemach, programach i plikach	4. Systemowe operacje i szczerka. O systemach, programach i plikach	• określa, jaki system operacyjny jest zainstalowany na szkolnym i domowym komputerze	• wyjaśnia pojęcia: program komputerowy i system operacyjny • rozróżnia elementy wchodzące	• wymienia nazwy przynajmniej trzech systemów operacyjnych • wskazuje różnice w zasadach użytkowania	• wskazuje przynajmniej trzy płatne programy używane podczas pracy na komputerze i ich darmowe odpowiedniki	• przedstawia we wskazanej formie historię systemu operacyjnego Windows lub Linux

		• odróżnia plik od folderu	w skład nazwy pliku • z pomocą nauczyciela tworzy folder i porządkuje jego zawartość	programów komercyjnych i niekomercyjnych • wyjaśnia różnice między plikiem i folderem • rozpoznaje znane typy plików na podstawie ich rozszerzeń • samodzielnie porządkuje zawartość folderu		
Dział 2. Malowanie na ekranie. Nie tylko proste rysunki w programie MS Paint						
2.1. Wiatr w żagle. Zwielokrotnianie obiektów	1. Wiatr w żagle. Zwielokrotnianie obiektów	• ustawia wielkość obrazu • tworzy prosty rysunek statku bez wykorzystania kształtu Krzywa	• używa klawisza Shift podczas rysowania pionowych i poziomych linii • tworzy kopię obiektu z użyciem klawisza Ctrl	• tworzy rysunek statku z wielokrotnym wykorzystaniem kształtu Krzywa	• tworzy rysunek statku ze szczególną starannością i dbałością o szczegóły	• przygotowuje w grupie prezentację poświęconą okrętom z XV–XVIII wieku
2.2. W poszukiwaniu nowych lądów. Praca w dwóch oknach	2. W poszukiwaniu nowych lądów. Praca w dwóch oknach	• tworzy proste tło obrazu • z pomocą nauczyciela wkleja statki na obraz i zmienia ich wielkość	• rysuje obiekty z wykorzystaniem Kształtów, dobierając kolory oraz wygląd konturu i wypełnienia	• tworzy na obrazie efekt zachodzącego słońca • sprawnie przełącza się między otwartymi oknami	• wykonuje grafikę ze starannością i dbałością o detale • tworzy dodatkowe obiekty i umieszcza je na obrazie marynistycznym	• przygotowuje w grupie prezentację na temat wielkich odkryć geograficznych XV i XVI wieku

			• używa klawisza Shift podczas rysowania koła • pracuje w dwóch oknach programu Paint	• wkleja na obraz obiekty skopiowane z innych plików • dopasowuje wielkość wstawionych obiektów do tworzonej kompozycji • stosuje opcje obracania obiektu		
2.3. Ptasia trele. Wklejanie zdjęć i praca z narzędziem Tekst	3. Ptasia trele. Wklejanie zdjęć i praca z narzędziem Tekst	• dodaje tytuł plakatu • wkleja zdjęcia do obrazu z wykorzystaniem narzędzia Wklej z	• dopasowuje wielkość zdjęć do wielkości obrazu • rozmieszcza elementy na plakacie • wstawia podpisy do zdjęć, dobierając krój, rozmiar i kolor czcionki	• usuwa zdjęcia i tekst z obrazu • stosuje narzędzie Selektor kolorów	• dodaje do tytułu efekt cienia liter	• tworzy zaproszenie na uroczystość szkolną
2.4. Nie tylko pędzlem. Pisanie i ilustrowanie tekstu – zadanie projektowe	4. Nie tylko pędzlem. Pisanie i ilustrowanie tekstu – zadanie projektowe	• w grupie tworzy ilustracje dotyczące wiersza własnego bądź podanego w podręczniku				

Dział 3. Żeglowanie po oceanie informacji. Bezpieczne korzystanie z Internetu.						
3.1. W sieci. Wstęp do internetu	1. W sieci. Wstęp do internetu	• wyjaśnia, czym jest internet	• wymienia zastosowania internetu	• wymienia najważniejsze wydarzenia z historii internetu	• omawia kolejne wydarzenia z historii internetu	• tworzy w grupie plakat przedstawiający rozwój internetu w Polsce
3.2. Nie daj się wciągnąć w sieć. O bezpieczeństwie w internecie	2. Nie daj się wciągnąć w sieć. O bezpieczeństwie w internecie	• wymienia zagrożenia czyhające na użytkowników sieci • podaje zasady bezpiecznego korzystania z internetu • wymienia osoby i instytucje, do których może zwrócić się o pomoc w przypadku poczucia zagrożenia	• stosuje zasady bezpiecznego korzystania z internetu	• omawia korzyści i zagrożenia związane z poszczególnymi sposobami wykorzystania internetu	• dba o zabezpieczenie swojego komputera przed zagrożeniami internetowymi	• wykonuje w grupie plakat promujący bezpieczne zachowania w internecie z wykorzystaniem dowolnej techniki plastycznej
3.3. Szukać każdy może. O wyszukiwaniu informacji w internecie i korzystaniu z nich	3. Szukać każdy może. O wyszukiwaniu informacji w internecie i korzystaniu z nich	• wyjaśnia, do czego służą przeglądarka internetowa i wyszukiwarka internetowa	• odróżnia przeglądarkę od wyszukiwarki internetowej • wyszukuje znaczenia prostych haseł na	• wymienia nazwy przynajmniej dwóch przeglądarek i dwóch wyszukiwarek internetowych	• wyszukuje informacje w internecie, korzystając z zaawansowanych funkcji wyszukiwarek	• rozumie pojęcie licencji typu Creative Commons • tworzy prezentację na wybrany temat,

		• podaje przykład wyszukiwarki i przykład przeglądarki internetowej	stronach internetowych wskazanych w podręczniku • wyjaśnia, czym są prawa autorskie • przestrzega zasad wykorzystywania materiałów znalezionych w internecie	• formułuje odpowiednie zapytania w wyszukiwarce internetowej oraz wybiera treści z otrzymanych wyników • korzysta z internetowego tłumacza • kopiuje ilustrację ze strony internetowej, a następnie wkleja ją do dokumentu		wykorzystując materiały znalezione w internecie
Dział 4. Z kotem za pan brat. Programujemy w Scratchu						
4.1. Pierwsze koty za płoty. Wprowadzenie do programu Scratch	1. Pierwsze koty za płoty. Wprowadzenie do programu Scratch	• buduje prosty skrypt określający ruch duszka po scenie • uruchamia skrypty zbudowane w programie oraz zatrzymuje ich działanie	• zmienia tło sceny • zmienia wygląd i nazwę postaci	• stosuje blok powodujący powtarzanie poleceń • określa za pomocą bloku z napisem „jeżeli” wykonanie części skryptu po spełnieniu danego warunku	• dodaje nowe duszki do projektu	• tworzy nowe duszki w edytorze programu i buduje skrypty określające ich zachowanie na scenie

				• stosuje bloki powodujące obrót duszka		
4.2.Małpie figle. O sterowaniu postacią	2. Małpie figle. O sterowaniu postacią	• buduje prosty skrypt określający sterowanie duszkiem za pomocą klawiatury • usuwa duszki z projektu	• zmienia wielkość duszków • dostosowuje tło sceny do tematyki gry	• stosuje blok, na którym można ustawić określoną liczbę powtórzeń wykonania poleceń umieszczonych w jego wnętrzu • określa za pomocą bloku z napisem „jeżeli” wykonanie części skryptu po spełnieniu danego warunku • stosuje bloki powodujące ukrycie i pokazanie duszka • ustawia w skrypcie wykonanie przez duszka kroków wstecz	• używa bloków określających styl obrotu duszka	• tworzy grę o zadanej tematyce, uwzględniając w niej własne pomysły

4.3. Niech wygra najlepszy. Jak policzyć punkty w programie Scratch?	3. Niech wygra najlepszy. Jak policzyć punkty w programie Scratch?	• buduje prosty skrypt powodujący wykonanie mnożenia dwóch liczb	• używa narzędzia Tekst do wykonania tła z instrukcją gry • tworzy zmienne i ustawia ich wartości	• określa w skrypcie losowanie wartości zmiennych • określa w skrypcie wyświetlenie działania z wartościami zmiennych oraz pola do wpisania odpowiedzi • stosuje blok określający instrukcję warunkową oraz blok powodujący powtarzanie poleceń	• łączy wiele bloków określających wyświetlenie komunikatu o dowolnej treści • objaśnia poszczególne etapy tworzenia skryptu	• tworzy projekt prostego kalkulatora wykonującego dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie dwóch liczb podanych przez użytkownika
Dział 5. Klawiatura zamiast pióra. Piszemy w programie MS Word						
5.1. Na skróty. O skrótach klawiszowych w programie MS Word	1. Na skróty. O skrótach klawiszowych w programie MS Word	• używa skrótów klawiszowych: kopiuj, wklej i zapisz • stosuje podczas pracy z dokumentem skróty klawiszowe	• wymienia i stosuje podstawowe skróty klawiszowe używane do formatowania tekstu	• wymienia i stosuje skróty klawiszowe dotyczące zaznaczania i usuwania tekstu	• sprawnie stosuje różne skróty klawiszowe używane podczas pracy z dokumentem	• przygotowuje planszę prezentującą co najmniej 12 skrótów klawiszowych

		podane w tabeli w karcie pracy				
5.2. Idziemy do kina. Jak poprawnie przygotować notatkę o filmie?	2. Idziemy do kina. Jak poprawnie przygotować notatkę o filmie?	• stosuje podstawowe opcje formatowania tekstu dostępne w kartach	• wyjaśnia pojęcia: akapit, interlinia, formatowanie tekstu, miękki enter, twarda spacja • pisze krótką notatkę i formatuje ją, używając podstawowych opcji edytora tekstu	• wymienia podstawowe zasady formatowania tekstu i stosuje je podczas sporządzania dokumentów • stosuje opcję Pokaż wszystko, aby sprawdzić poprawność formatowania	• tworzy poprawnie sformatowane teksty • ustawia odstępy między akapitami i interlinię	• opracowuje w grupie planszę przedstawiającą podstawowe reguły pisania w edytorze tekstu
5.3. Zapraszamy na przyjęcie. O formatowaniu tekstu	3. Zapraszamy na przyjęcie. O formatowaniu tekstu	• zapisuje menu w dokumencie tekstowym	• wymienia i stosuje opcje wyrównywania tekstu względem marginesów • wstawia obiekt WordArt	• formatuje obiekt WordArt	• tworzy menu z zastosowaniem różnych opcji formatowania tekstu	• opracowuje plan przygotowań do podróży
5.4. Kolejno odlicz! Style i numerowanie	4. Kolejno odlicz! Style i numerowanie	• tworzy listy jednopoziomowe, wykorzystując narzędzie Numerowanie	• używa gotowych stylów do formatowania tekstu w dokumencie	• tworzy nowy styl do formatowania tekstu • modyfikuje istniejący styl	• dobiera rodzaj listy do tworzonego dokumentu	• przygotowuje kronikę dotyczącą 8–10 wynalazków, wykorzystując różne narzędzia

			• stosuje listy wielopoziomowe dostępne w edytorze tekstu	• definiuje listy wielopoziomowe		dostępne w edytorze tekstu
5.5. Nasze pasje. Tworzenie albumu – zadanie projektowe	5. Nasze pasje. Tworzenie albumu – zadanie projektowe	• w grupie tworzy karty do albumu na temat zainteresowań				

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

**Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych
śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z techniki w klasie czwartej
wynikające z realizowanego programu nauczania.**

**Tytuł programu: Program nauczania techniki w szkole podstawowej.
Jak to działa?**

Autorzy programu: Lech Łabecki, Marta Łabecka

Oceniając osiągnięcia, należy zwrócić uwagę na:

- rozumienie zjawisk technicznych,
- umiejętność wnioskowania,
- czytanie ze zrozumieniem instrukcji urządzeń i przykładów dokumentacji technicznej,
- umiejętność organizacji miejsca pracy,
- właściwe wykorzystanie materiałów, narzędzi i urządzeń technicznych,
- przestrzeganie zasad BHP,
- dokładność i staranność wykonywania zadań,
- przyjmowanie postawy proekologicznej,
- przyjmowanie zasady szacunku wobec innych uczestników ruchu drogowego, w tym umiejętność udzielania im pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia,
- przestrzeganie przepisów i zasad obowiązujących w ruchu drogowym dotyczących pieszego, kierującego rowerem oraz innymi urządzeniami wykorzystywanymi przez uczniów w ruchu drogowym, takimi jak: hulajnogi elektryczne, urządzenia transportu osobistego i urządzenia wspomagające ruch.

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach, jednak nie uniemożliwiają one dalszej nauki. Samodzielnie lub z pomocą nauczyciela:
 - rozpoznaje elementy drogi publicznej,
 - wymienia typowe sytuacje na drodze mogące prowadzić do zagrożenia w ruchu drogowym,
 - podaje kilka typowych sytuacji na drodze, w których wymagane jest zachowanie szczególnej ostrożności i zastosowanie zasady ograniczonego zaufania,
 - wymienia podstawowe prawa i obowiązki pieszego oraz zasady ruchu rowerów po drogach publicznych,
 - wyjaśnia, jak powinni się zachować uczestnicy ruchu drogowego w stosunku do osoby niewidomej lub osoby z niepełnosprawnością, kiedy te osoby znajdują się w obrębie drogi,
 - dzieli znaki pionowe ze względu na ich kształt i kolorystykę,
 - rozpoznaje najczęściej występujące pojedyncze znaki drogowe pionowe,
 - wymienia podstawowe znaki drogowe regulujące zasady pierwszeństwa przejazdu na skrzyżowaniach,

- wymienia kilka podstawowych sytuacji na drodze, kiedy pojazd włącza się do ruchu; opisuje, na czym polega ten manewr,
- wskazuje różnice pomiędzy manewrami wymijania, omijania i wyprzedzania,
- wymienia podstawowe zagrożenia w ruchu drogowym dla pieszego, rowerzysty oraz kierującego urządzeniem transportu osobistego (UTO) i urządzenie wspomagającym ruch (UWR),
- omawia sposób zabezpieczenia miejsca wypadku drogowego i wskazuje, jakich środków użyć do tego celu,
- podaje europejski numer alarmowy i numery telefonów pogotowia ratunkowego, policji i straży pożarnej,
- omawia hierarchię ważności przepisów, znaków, sygnałów i poleceń wydawanych przez osoby kierujące ruchem,
- prawidłowo interpretuje wskazania sygnalizacji świetlnej,
- określa kolejność przejazdu na typowych skrzyżowaniach dróg równorzędnych i nierównorzędnych,
- wymienia pojedyncze elementy obowiązkowego wyposażenia roweru,
- z pomocą nauczyciela wykonuje większość zadań o podstawowym stopniu trudności,
- wykonuje zadania z opóźnieniem,
- pracuje niesystematycznie,
- wykazuje bierny stosunek do przedmiotu,
- w pracy grupowej realizuje zadania o niewielkim stopniu trudności, wykazuje niewielką samodzielność i aktywność.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności ujęte w podręczniku do techniki dla kl. 4, tzn.:
 - podaje podstawowe definicje kodeksu drogowego: droga, jezdnia, pas ruchu, chodnik, pobocze, rower,
 - klasyfikuje podstawowe, typowe pojazdy poruszające się po drogach do odpowiedniej kategorii,
 - wyjaśnia, na czym polegają szczególna ostrożność i zasada ograniczonego zaufania, i w jakich sytuacjach na drodze należy je stosować,
 - wymienia podstawowe prawa i obowiązki pieszego oraz podstawowe zasady ruchu rowerów na drodze,
 - rozpoznaje najbardziej charakterystyczne znaki pionowe i poziome występujące na drodze, podaje ich interpretację,
 - wyjaśnia, dlaczego najważniejsze znaki regulujące m.in. zasady pierwszeństwa mają inny kształt niż pozostałe znaki z danej kategorii,
 - opisuje, jak powinni się zachować uczestnicy ruchu drogowego, widząc określone znaki regulujące zasady pierwszeństwa przejazdu na skrzyżowaniach („stop” i „ustąp pierwszeństwa”),
 - wyjaśnia, czym jest włączanie się do ruchu i opisuje zasady wykonywania tego manewru,
 - wyjaśnia, kiedy i w jaki sposób kierujący powinien sygnalizować zamiar zmiany kierunku jazdy lub pasa ruchu,
 - wyjaśnia, jak bezpiecznie i zgodnie z przepisami wykonać manewr zawracania,
 - wymienia podstawowe czynności (od momentu zauważenia zdarzenia), które można wykonać na miejscu wypadku drogowego,

- wyjaśnia, w jaki sposób sprawdzić stan przytomności poszkodowanego,
- wyjaśnia, jak poprawnie sformułować treść pełnego zgłoszenia wypadku, dzwoniąc na jeden z numerów alarmowych,
- potrafi określić kolejność przejazdu przez skrzyżowanie, na którym znajdują się m.in. pojazdy uprzywilejowane,
- potrafi określić kolejność przejazdu przez skrzyżowanie dróg równorzędnych i nierównorzędnych,
- pracuje, ale nie jest aktywny na lekcjach,
- stara się systematycznie pracować na lekcjach, ale wymaga pomocy nauczyciela,
- rozwiązuje zadania o małym stopniu trudności,
- wymaga zachęty do pracy i więcej czasu na jej wykonanie,
- w pracy grupowej wykazuje się przeciętną samodzielnością w kierowaniu i organizacją pracy, wykonuje proste zadania koncepcyjne.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- opanował w dobrym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podręczniku do techniki do kl. 4, tzn.:
 - wymienia pojazdy inne niż rower, które powinny się poruszać drogą dla rowerów i poboczem,
 - podaje przykłady urządzeń transportu osobistego i urządzeń wspierających ruch, którymi można się poruszać po drogach,
 - wyjaśnia różnicę pomiędzy hulajnogą tradycyjną a elektryczną,
 - wyjaśnia, dlaczego piesi są zaliczani do grupy niechronionych uczestników ruchu drogowego,
 - rozpoznaje podstawowe znaki pionowe i poziome dotyczące ruchu pieszych, rowerów, UTO i UWR,
 - wyjaśnia, jakie znaki poziome są łączone ze znakami pionowymi i jak powinien się zachować kierujący, widząc te znaki,
 - wymienia zagrożenia i niebezpieczeństwa dla kierujących mogące wystąpić podczas wykonywania poszczególnych elementów manewrów wymijania, omijania i wyprzedzania,
 - wyjaśnia różnicę w sposobie wykonywania skrętu w lewo na jezdni jedno- i dwukierunkowej,
 - wyjaśnia znaczenie elementów odbłaskowych dla uczestników ruchu drogowego,
 - wymienia zagrożenia, które mogą wystąpić na przejazdach dla rowerzystów; przedstawia sposoby zapobiegania im,
 - wyjaśnia, jaką funkcję w organizacji ruchu spełniają polecenia i sygnały dawane przez osoby kierujące ruchem i w jaki sposób wpływają one na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego,
 - wyjaśnia, które z elementów wyposażenia obowiązkowego roweru wpływają na bezpieczeństwo kierującego,
 - uzasadnia, dlaczego podczas przechodzenia przez jezdnię, podczas jazdy rowerem lub innymi pojazdami nie należy korzystać z telefonu komórkowego lub innych urządzeń elektronicznych, np. słuchawek,
 - wymienia dodatkowe elementy ubioru rowerzysty, jadącego hulajnogą elektryczną, UTO lub UWR, które mogą wpływać na bezpieczeństwo,
- jest pracowity i chętny do pracy,
- jest przygotowany do zajęć,

- w pracy grupowej wywiązuje się z przyjętego zobowiązania, wykonuje powierzone zadania w stopniu podstawowym.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- opanował w bardzo wysokim stopniu wiedzę i umiejętności ujęte w treści podręcznika do techniki do kl. 4, tzn.:
 - prawidłowo klasyfikuje uczestników ruchu drogowego oraz wymienia ich prawa i obowiązki,
 - wskazuje różnicę pomiędzy urządzeniami transportu osobistego a urządzeniami wspomagającymi ruch,
 - określa, którzy uczestnicy ruchu drogowego powinni się poruszać po wyznaczonych obszarach drogi,
 - wyjaśnia, w jakiej sytuacji kierujący rowerem może poruszać się po chodniku,
 - wymienia pojazdy inne niż rower, którymi można kierować, jeśli ma się kartę rowerową,
 - przewiduje zagrożenia i ich skutki w zależności od obszaru i sytuacji na drodze, przedstawia sposoby zapobiegania im,
 - wymienia nietypowe manewry i sytuacje na drodze, podczas których kierujący powinni zachować szczególną ostrożność i zasadę ograniczonego zaufania do innych uczestników ruchu drogowego,
 - poprawnie interpretuje znaki pionowe i poziome, które dotyczą ruchu pieszych, rowerzystów, poruszających się hulajnogami elektrycznymi, UTO i UWR,
 - analizuje przypadki związane z włączaniem się do ruchu różnych pojazdów w sytuacjach nietypowych,
 - prawidłowo wykonuje podstawowe manewry w ruchu drogowym,
 - wskazuje różnice i podobieństwa pomiędzy manewrami wyprzedzania i omijania,
 - wyjaśnia, jak wyposażenie pieszego w odblaski wpływa na zwiększenie bezpieczeństwa na drodze,
 - podaje wszystkie numery alarmowe służb ratunkowych i określa, w jakich przypadkach należy wezwać te służby,
 - charakteryzuje zagrożenia, które towarzyszą rowerzystom poruszającym się po drogach,
 - interpretuje postawy kierującego ruchem i wskazuje odpowiadające im kolory sygnalizacji świetlnej,
 - omawia i wyjaśnia zasady pierwszeństwa przejazdu obowiązujące na różnego rodzaju skrzyżowaniach, w tym o ruchu okrężnym i skrzyżowaniach z sygnalizacją świetlną,
 - omawia zasady pierwszeństwa na skrzyżowaniach, na których znajdują się pojazdy szynowe,
 - przedstawia historię rozwoju motoryzacji na świecie na przestrzeni wieków, wymienia najnowsze trendy w rozwoju pojazdów,
 - wskazuje, jaki wpływ na środowisko ma rozwój najnowszych technologii stosowanych w pojazdach,
 - prawidłowo interpretuje znaki bezpieczeństwa występujące m.in. na dworcach, lotniskach, nad wodą (na kąpieliskach),
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne oraz praktyczne dotyczące bezpieczeństwa ruchu drogowego,

- odnosi sukcesy w turniejach BRD oraz innych konkursach, w których istotną rolę odgrywają znajomość zagadnień BRD i elementów pierwszej pomocy – na poziomie poniżej etapu powiatowego,
- opanował zagadnienia z zakresu BRD w stopniu pozwalającym na uzyskanie karty rowerowej,
- pracuje systematycznie i efektywnie,
- wykazuje się aktywnością na lekcjach,
- pracując w grupie, samodzielnie wykonuje przydzielone zadania, w pełni wyczerpując temat.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- opanował w celującym stopniu wiedzę i umiejętności ujęte w treści podręcznika do techniki do kl. 4, tzn.:
 - podczas wykonywania prac wytwórczych przestrzega regulaminu pracowni technicznej, zasad BHP,
 - przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas podróży i bezpieczeństwa na kąpieliskach,
 - prawidłowo dobiera narzędzia do rodzaju wykonywanej pracy, bezpiecznie posługuje się narzędziami i dba o właściwą organizację stanowiska pracy,
 - omawia zdecydowaną większość omawianych w podręczniku przepisów ruchu drogowego dotyczących pieszych, kierujących rowerami, UTO i UWR,
 - objaśnia przepisy ruchu drogowego wykraczające poza zakres omawiany w podręczniku, np. dotyczące ruchu motorowerów itp.,
 - proponuje rozwiązania problemów związanych z bezpieczeństwem ruchu drogowego mające oryginalny i innowacyjny charakter, np. wyposażenie dodatkowe roweru lub elementy ubioru rowerzysty mogące mieć wpływ na wzrost jego bezpieczeństwa,
 - wskazuje istniejące i proponuje nowe rozwiązania w infrastrukturze drogowej, np. wokół szkoły, na własnym osiedlu, które mogą prowadzić do poprawy bezpieczeństwa,
 - świadomie i odpowiedzialnie korzysta z wytworów techniki, wymienia jej najnowsze wynalazki, ale też zagrożenia, jakie niesie ze sobą postęp techniczny,
- pracuje systematycznie, wykonuje wszystkie zadania samodzielnie, a także starannie i poprawnie pod względem merytorycznym,
- jego prace wytwórcze cechują racjonalizatorskie podejście i nowatorskie rozwiązania,
- wykazuje się dużym zaangażowaniem w pracy na lekcji, próbuje samodzielnie przekazywać wiedzę techniczną swoim rówieśnikom, np. podczas prezentacji na lekcji,
- odnosi sukcesy w turniejach BRD oraz innych konkursach, w których istotną rolę odgrywa znajomość zagadnień BRD i elementów pierwszej pomocy – na szczeblu co najmniej powiatowym,
- pracując w grupie, kieruje się zasadami współpracy, ale również dokonuje sprawnego podziału ról między poszczególne osoby, jest w pełni odpowiedzialny za przydzielone mu zadania, z których wywiązuje się celująco.

Podczas oceniania osiągnięć uczniów poza wiedzą i umiejętnościami należy wziąć pod uwagę:

- aktywność podczas lekcji,
- zaangażowanie w wykonywane zadania,

- umiejętność pracy w grupie,
- obowiązkowość i systematyczność,
- udział i uzyskane wyniki w konkursach wiedzy technicznej, turniejach bezpieczeństwa ruchu drogowego i zawodach związanych z udzielaniem pierwszej pomocy,
- udział w pracach na rzecz szkoły i ochrony środowiska naturalnego.

W wypadku techniki trzeba ponadto uwzględnić stosunek ucznia do wykonywania działań praktycznych. Istotne są: pomysłowość konstrukcyjna, właściwy dobór materiałów, estetyka wykonania oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Ważna jest także racjonalne gospodarowanie materiałami, w tym wykorzystywanie materiałów pochodzących z recyklingu. Ocena powinna przede wszystkim odzwierciedlać indywidualne podejście ucznia do lekcji, jego motywację i zaangażowanie w pracę.

**Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych
z PLASTYKI w klasie CZWARTEJ rok szkolny wynikające z realizowanego programu nauczania**

Tytuł programu Program nauczania plastyki „Do dzieła!” Klasa IV

Autor programu

Bożena Ozga-Morawska

Adaptacja do podstawy programowej z 2014 r.: Ewa Kozyra

Adaptacja do podstawy programowej z 2017 r.: Marta Ipczyńska, Natalia Mrozkowiak

Dział tematyczny	Uczeń otrzymuje ocena celująca jeśli:	Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
ABC sztuki	- wyjaśnia, czym są sztuka i dzieło sztuki, - omawia specyfikę podstawowych dziedzin sztuki, - tworzy wystawę samodzielnie wykonanych fotografii ukazujących ciekawe przykłady malowideł, dzieł architektonicznych i obiektów sztuki użytkowej ze swojego otoczenia,	- określa, jakie przedmioty można nazwać dziełami sztuki, - wymienia dziedziny sztuki, - wyjaśnia, gdzie można oglądać dzieła sztuki, - odszukuje w swoim otoczeniu ciekawe przykłady malowideł, dzieł architektonicznych i obiektów sztuki użytkowej.	- określa, jakie przedmioty można nazwać dziełami sztuki, - wymienia dziedziny sztuki, - wyjaśnia, gdzie można oglądać dzieła sztuki,	- określa, jakie przedmioty można nazwać dziełami sztuki, - wymienia dziedziny sztuki,	- określa, jakie przedmioty można nazwać dziełami sztuki,
Linia i punkt	- stosuje różnorodne rodzaje linii i punktów w działaniach plastycznych z uwzględnieniem cech materiałów, przedmiotów i zjawisk,	- wymienia rodzaje i kierunki linii, - podaje przykłady zastosowania odmiennych rodzajów linii w	- wymienia rodzaje i kierunki linii, - podaje przykłady zastosowania odmiennych rodzajów linii w	- wymienia rodzaje i kierunki linii, - podaje przykłady zastosowania odmiennych rodzajów linii w	- wymienia rodzaje i kierunki linii, - podaje przykłady zastosowania Wykonuje pracę wyłącznie z pomocą

	- posługuje się kontrastem w działaniach plastycznych, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych linii i punktów, - wykonuje pracę z wyobraźni, twórczo	- tłumaczy, na czym polega kontrast w rysunku, - stosuje różnorodne rodzaje linii i punktów w działaniach plastycznych z uwzględnieniem cech materiałów, przedmiotów i zjawisk,	- tłumaczy, na czym polega kontrast w rysunku, - z pomocą nauczyciela omawia zastosowanych linii i punktów, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku wskazaną reprodukcję dzieła pod kątem	rysunku, wykonuje pracę plastyczną na - podejmuje próby różnicowania linii i punktów w działaniach plastycznych, - wyjaśnia, czym jest kontur,	nauczyciela. Nie wykazuje zainteresowania tematem
Plama	- stosuje różne rodzaje plam w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy - określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki starożytnego Egiptu, - wymienia przykłady wytworów sztuki starożytnego Egiptu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką starożytnego Egiptu,	- stosuje różne rodzaje plam w działaniach plastycznych - wymienia cechy wytworów sztuki starożytnego Egiptu, - podaje przykłady dzieł sztuki starożytnego Egiptu, - tworzy w wybranej technice plastycznej estetyczną pracę inspirowaną sztuką starożytnego Egiptu.	- określa charakter wybranych plam (np. pod względem ich krawędzi i powierzchni), - tworzy różne rodzaje plam, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką starożytnego Egiptu.	- określa charakter wybranych plam (np. pod względem ich krawędzi i powierzchni), - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką starożytnego Egiptu z niewielką pomocą nauczyciela	- stara się tworzyć zróżnicowane plamy - wymienia cechy wytworów sztuki starożytnego Egiptu, Wykonuje pracę wyłącznie z pomocą nauczyciela. Nie wykazuje zainteresowania tematem

	twórczo interpretując temat. barw pochodnych,				
Barwa	- wyjaśnia, czym jest model koła barw, - opisuje sposoby otrzymywania odcieni - wykorzystuje barwy dopełniające i złamane w działaniach plastycznych, - wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą odpowiednio dobranych barw, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną we wskazanej technice, twórczo interpretując zadanie -- wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą odpowiednio dobranych barw ciepłych i zimnych.	- wyjaśnia, czym są barwy czyste, - opisuje sposoby otrzymywania odcieni barw pochodnych, - wymienia pary barw dopełniających, - klasyfikuje daną barwę do odpowiedniego rodzaju barw – czystych lub złamanych, - podaje sposoby otrzymywania wybranych barw złamanych, - uzyskuje kilka barw złamanych oraz powstałych ze zmieszania par barw dopełniających, - wykonuje samodzielnie pracę plastyczną -- rozróżnia podstawowe właściwości barw ciepłych i zimnych, - wskazuje niektóre barwy ciepłe i zimne na wybranej reprodukcji obrazu, - wykonuje pracę z zastosowaniem barw zbliżonych pod	-- wyjaśnia, czym są barwy czyste, - wskazuje barwy czyste w najbliższym otoczeniu, - wyjaśnia, czym są barwy czyste, - wskazuje barwy czyste w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje barwy podstawowe i pochodne, - wymienia pary barw dopełniających, - klasyfikuje daną barwę do odpowiedniego rodzaju barw – czystych lub złamanych, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek -- rozróżnia podstawowe właściwości barw ciepłych i zimnych, - wskazuje niektóre barwy ciepłe i zimne na wybranej reprodukcji obrazu, - wykonuje pracę z zastosowaniem barw zbliżonych pod względem temperatury.	- wyjaśnia, czym są barwy czyste ,potrafi je uzyskać w pracy plast. - wymienia pary barw dopełniających, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek -- określa daną barwę jako ciepłą lub zimną	Wykonuje pracę wyłącznie z pomocą nauczyciela. Nie wykazuje zainteresowania tematem - wymienia barwy ciepłe i zimne,

		względem temperatury.			
Techniki rysunkowe	- omawia specyfikę poszczególnych technik rysunkowych, - omawia specyfikę poszczególnych technik rysunkowych, - dobiera narzędzia i podłoża rysunkowe w zależności od charakteru i tematu pracy, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną we wskazanej technice, twórczo	- wymienia rodzaje technik rysunkowych, - nazywa podstawowe narzędzia rysunkowe, - stosuje w działaniach plastycznych różne narzędzia i podłoża rysunkowe, - z pomocą nauczyciela omawia wybrane dzieło pod względem zastosowanej techniki rysunkowej, - wykonuje pracę plastyczną w określonej technice, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- wymienia rodzaje technik rysunkowych, - nazywa podstawowe narzędzia rysunkowe, - stosuje w działaniach plastycznych różne narzędzia i podłoża rysunkowe, - wykonuje pracę plastyczną w określonej technice, korzystając ze wskazówek nauczyciela.	- wymienia rodzaje technik rysunkowych, - nazywa podstawowe narzędzia rysunkowe, - -Wykonuje pracę rysunkową z pomocą nauczyciela	-wymienia rodzaje technik rysunkowych, -Wykonuje pracę wyłącznie z pomocą nauczyciela. Nie wykazuje zainteresowania tematem
Techniki malarskie	- wyjaśnia, od czego zależy nazwa techniki malarskiej, - tłumaczy, jakie znaczenie ma rodzaj podłoża w malarstwie akwarelowym, - opisuje efekty malarskie, które można uzyskać dzięki technice akwarelowej ,plakatowej , akrylowej - twórczo stosuje w działaniach	- wyjaśnia, czym jest pigment, - wymienia nazwy podstawowych rodzajów farb i technik malarskich, - wymienia typowe narzędzia i podłoża wykorzystywane w technice akwarelowej, plakatowej, mieszanej - określa funkcję typowych narzędzi używanych w technice akwarelowej, - z pomocą nauczyciela	- wyjaśnia, czym jest pigment, - wymienia nazwy podstawowych rodzajów farb i technik malarskich, - wymienia typowe narzędzia i podłoża wykorzystywane w technice akwarelowej, plakatowej, mieszanej - określa funkcję typowych narzędzi używanych w technice akwarelowej,plakatowej, akrylowej	- wymienia nazwy podstawowych rodzajów farb i technik malarskich, - Wykonuje pracę w danej technice z pomocą nauczyciela.	-- wymienia nazwy podstawowych rodzajów farb - Wykonuje pracę wyłącznie z pomocą nauczyciela. Nie wykazuje zainteresowania tematem

	plastycznych narzędzia i podłoża typowe dla techniki	omawia wybraną reprodukcję dzieła wykonanego w technice akwarelowej, - maluje pracę w technice akwarelowej	-- maluje pracę w technice akwarelowej według wskazówek nauczyciela. -		
Techniki mieszane	- poprawnie stosuje narzędzia i podłoża w technice pasteli olejnych, - opisuje efekty wykorzystania określonego podłoża w technice pastelowej, - twórczo stosuje technikę pasteli olejnych i suchych w działaniach plastycznych,	- wymienia typowe narzędzia i podłoża stosowane w technice pastelowej, - podaje rodzaje pasteli, - wykonuje pracę w technice pasteli olejnych, - określa, w jaki sposób zabezpiecza się prace wykonane techniką pastelową, - wymienia sposoby nanoszenia pasteli na podłoże, - wykonuje pracę plastyczną w określonej technice samodzielnie	- wymienia typowe narzędzia i podłoża stosowane w technice pastelowej, - podaje rodzaje pasteli, - wykonuje pracę w technice pasteli olejnych, - określa, w jaki sposób zabezpiecza się prace wykonane techniką pastelową, - wymienia sposoby nanoszenia pasteli na podłoże, - wykonuje pracę plastyczną w określonej technice, korzystając ze wskazówek	- wymienia typowe narzędzia i podłoża stosowane w technice pastelowej, - podaje rodzaje pasteli, - wykonuje pracę w technice pasteli olejnych, - określa, w jaki sposób zabezpiecza się prace wykonane techniką pastelową, - wykonuje pracę w technice pasteli z pomocą nauczyciela	- podaje rodzaje pasteli, Wykonuje pracę wyłącznie z pomocą nauczyciela. Nie wykazuje zainteresowania tematem
Tworzę przez cały rok	- tworzy według własnego pomysłu element dekoracyjny odznaczający się starannością wykonania, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów.	- tworzy według własnego pomysłu element dekoracyjny odznaczający się starannością wykonania,	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny według własnego pomysłu.	planuje kolejne etapy swojej pracy,	Wykonuje pracę wyłącznie z pomocą nauczyciela. Nie wykazuje zainteresowania tematem

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z muzyki w **klasie czwartej** wynikające z realizowanego programu nauczania

Tytuł programu: **Program nauczania ogólnego muzyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej "Lekcja muzyki"**

Autor programu: **Monika Gromek, Grażyna Kilbach**

Uczeń otrzymuje ocenę celującą, jeśli:

- posiada wiedzę i umiejętności przekraczające poziom wymagań na ocenę bardzo dobrą,
- prawidłowo i całkowicie samodzielnie śpiewa piosenki z podręcznika oraz z repertuaru dodatkowego,
- prawidłowo gra na różnych instrumentach melodycznych
melodie z podręcznika oraz z repertuaru dodatkowego,
- potrafi rozpoznać budowę utworu muzycznego,
- bierze czynny udział w pracach szkolnego zespołu muzycznego lub chóru,
- uczestniczy w pozaszkolnych zajęciach muzycznych oraz konkursach
- wykonuje różne zadania twórcze, np. układa melodię do
wiersza, akompaniament perkusyjny do piosenki,
- jest zawsze przygotowany do zajęć,
- jest aktywny na lekcjach,

Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeśli:

- prawidłowo i samodzielnie śpiewa większość piosenek przewidzianych w programie nauczania,
- prawidłowo i samodzielnie gra na instrumentach melodycznych większość melodii przewidzianych w programie nauczania,
- umie bezbłędnie wykonywać poznane ćwiczenia rytmiczne – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych,
- potrafi rytmizować teksty,
- zna terminy muzyczne z programu danej klasy i potrafi je wyjaśnić,
- jest aktywny na lekcjach,
- jest zawsze przygotowany do zajęć,

Uczeń otrzymuje ocenę dobrą, jeśli:

- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa większość piosenek przewidzianych w programie nauczania,
- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela gra na instrumentach melodycznych większość melodii przewidzianych w programie nauczania,
- wykonuje proste rytmy – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych,
- zna podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy i wie, co one oznaczają,
- jest aktywny na zajęciach,
- zazwyczaj jest przygotowany do zajęć,

Uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeśli:

- niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela śpiewa niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania,
- niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela gra na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym niektóre melodie przewidziane w programie nauczania,
- wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych,
- zna tylko niektóre terminy i pojęcia muzyczne,

Uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeśli:

- niedbale, nie starając się poprawić błędów, śpiewa kilka najprostszych piosenek przewidzianych w programie nauczania,
- niedbale, nie starając się poprawić błędów, gra na instrumencie melodycznym gamę i kilka najprostszych utworów przewidzianych w programie nauczania,
- niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- myli terminy i pojęcia muzyczne,
- dysponuje tylko fragmentaryczną wiedzą,
- najprostsze polecenia wykonuje z pomocą nauczyciela,

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z **matematyki** w klasie **czwartej** wynikające z realizowanego programu nauczania

Tytuł programu **Matematyka z plusem. Program nauczania matematyki w klasach 4–8 w szkole podstawowej**

Autor programu **M. Jucewicz, M. Karpiński, J. Lech**

Dział programowy	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna (oprócz wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą)	Ocena dobra (oprócz wiadomości i umiejętności na ocenę dostateczną)	Ocena bardzo dobra (oprócz wiadomości i umiejętności na ocenę dobrą)	Ocena celująca (oprócz wiadomości i umiejętności na ocenę bardzo dobrą)
Uczeń:					
Liczby i działania:	• Zna pojęcie składnika i sumy • Zna pojęcie odjemnej, odjemnika i różnicy • Rozumie rolę liczby 0 w dodawaniu i odejmowaniu • pamięciowo dodaje liczby w zakresie 100 bez przekraczania progu dziesiętkowego i z jego przekraczaniem • pamięciowo odejmuje liczby w zakresie 100 bez przekraczania progu dziesiętkowego i z jego przekraczaniem • posługuje się liczbą 0 w dodawaniu i odejmowaniu • powiększa lub pomniejsza liczby o daną liczbę naturalną • zna pojęcie czynnika i iloczynu • zna pojęcie dzielnej,	• Zna nazwy elementów działań • dopełnia składniki do określonej wartości • oblicza odjemną (lub odjemnik) znając różnicę i odjemnik (lub odjemną) • sprawdza poprawność wykonania działania • dodaje i odejmuje wyrażenia dwumianowane • rozumie porównywanie różnicowe • rozwiązuje zadania tekstowe jednodziałaniowe • wykonuje dzielenie z resztą • sprawdza poprawność wykonania dzielenia z resztą • rozumie, że reszta jest mniejsza od dzielnika • zna pojęcie potęgi II i	• rozwiązuje zadania tekstowe wielodziałaniowe • rozumie związek potęgi z iloczynem • oblicza kwadraty i sześciany liczb • zna kolejność wykonywania działań, gdy występują nawiasy i potęgi • oblicza wartości wyrażen arytmetycznych wielodziałaniowych z uwzględnieniem kolejności działań, nawiasów i potęg • zapisywać podane słownie wyrażenia arytmetyczne i obliczać ich wartości • uzupełnia brakujące liczby w wyrażeniach arytmetycznych tak, by otrzymywać ustalone	• dostrzega zasady zapisu ciągu liczb naturalnych • rozwiązuje zadania tekstowe wielodziałaniowe • zapisuje liczby w postaci potęg • rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące potęg • wstawia nawiasy lub znaki działań tak, by otrzymywać żądane wyniki • zapisuje podane słownie wyrażenia arytmetyczne i obliczać ich wartości • stosuje zasady dotyczące kolejności wykonywania działań • tworzy wyrażenia arytmetyczne na podstawie treści zadań i oblicza ich wartość	• Rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe wielodziałaniowe • rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia z resztą • rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące potęg

	dzielnika i ilorazu • niewykonalność dzielenia przez 0 • rolę liczb 0 i 1 w mnożeniu i dzieleniu • pamięciowo mnoży liczby jednocyfrowe przez dwucyfrowe w zakresie 100 • pamięciowo dzieli liczby dwucyfrowe przez jednocyfrowe lub dwucyfrowe w zakresie 100 • mnoży liczby przez 0 • posługuje się liczbą 1 w mnożeniu i dzieleniu • zna pojęcie reszty z dzielenia • zna zapis potęgi • zna kolejność wykonywania działań, gdy nie występują nawiasy • oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych dwudziałaniowych bez użycia nawiasów • zna i rozumie pojęcie osi liczbowej • przedstawia liczby naturalne na osi liczbowej • odczytuje współrzędne punktów na osi liczbowej	III stopnia • zna kolejność wykonywania działań, gdy występują nawiasy • oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych dwudziałaniowych z uwzględnieniem kolejności działań i nawiasów • przedstawiać na osi liczby naturalne spełniające określone warunki	wyniki • układa zadania z treścią do podanych wyrażeń arytmetycznych • ustala jednostkę na osi liczbowej na podstawie danych współrzędnych		
Systemy zapisywania liczb	• Zna zależność wartości cyfry od jej położenia w liczbie • Zna pojęcie cyfry • rozumie różnicę między cyfrą a liczbą • zapisuje liczbę za pomocą cyfr	• zapisuje liczby słowami • rozumie znaczenie położenia cyfry w liczbie • rozumie związek pomiędzy ilością cyfr a wielkością liczby • porównuje sumy i różnice nie wykonując	• zapisuje liczby, których cyfry spełniają podane warunki • podaje liczby największe i najmniejsze w zbiorze skończonym • rozwiązuje zadania tekstowe związane z	• określa liczebność zbioru spełniającego podane warunki • zna cyfry rzymskie pozwalające zapisać liczby większe od 30 • przedstawia za pomocą cyfr rzymskich	• zapisuje liczby, których cyfry spełniają podane warunki • rozwiązuje zadania tekstowe związane z zastosowaniem ważenia w praktyce • za pomocą podanych

	• czyta liczby zapisane cyframi • zapisuje liczby słowami • zna znaki nierówności < i > • porównuje liczby naturalne • zna algorytm dodawania i odejmowania dziesiątkami, setkami, tysiącami • dodaje i odejmuje liczby z zerami na końcu • mnoży i dzieli przez 10,100,1000,... • zna jednostki długości • zna zależności pomiędzy podstawowymi jednostkami długości • zamienia długości wyrażane w różnych jednostkach - proste przykłady • zna zależności pomiędzy podstawowymi jednostkami masy • zna pojęcia: masa brutto, netto, tara • zamienia masy wyrażane w różnych jednostkach –proste przykłady • zna cyfry rzymskie pozwalające zapisać liczby nie większe niż 30 • zapisuje i odczytuje liczby do 30 w systemie rzymskim • zna podział roku na	działań • w skończonym zbiorze porządkuje liczby • zna algorytm mnożenia i dzielenia liczb z zerami na końcu • mnoży i dzieli przez liczby z zerami na końcu • rozumie możliwość stosowania różnorodnych jednostek długości • porównuje odległości wyrażane w różnych jednostkach • zapisuje wyrażenia dwumianowane przy pomocy jednej jednostki • posługuje się jednostkami długości stosownie do potrzeb • rozumie możliwość stosowania różnorodnych jednostek masy • porównuje masy ciał wyrażane w różnych jednostkach • posługuje się jednostkami masy stosownie do potrzeb • rozumie rzymski system zapisywania liczb • zna ilości dni w poszczególnych miesiącach • zna podział na tygodnie, doby, godziny, minuty i sekundy oraz zależności pomiędzy nim • zna pojęcie wieku • oblicza upływu czasu	monetami i banknotami • oblicza łączną masę ciał wyrażoną w różnych jednostkach • zapisuje wyrażenia dwumianowane przy pomocy jednej jednostki • wykorzystuje obliczenia upływu czasu w praktycznych sytuacjach np.: wyznaczanie dnia tygodnia po upływie określonego czasu	liczby większe od 30 • odczytuje liczby większe od 30 zapisane za pomocą cyfr rzymskich • wykorzystuje obliczenia upływu czasu w praktycznych sytuacjach	cyfr zapisuje w systemie rzymskim liczby największe i najmniejsze (W) • w podanym zbiorze znajduje liczby, do zapisu których w systemie rzymskim potrzeba określonej liczby cyfr
--	--	--	--	--	---

	kwartały, miesiące i dni • posługuje się zegarami tradycyjnym i elektronicznym	związany z kalendarzem • oblicza upływu czasu związany z zegarem			
Działania pisemne	• Zna algorytm dodawania pisemnego • dodaje pisemnie liczby bez przekraczania progu dziesiętkowego i z przekraczaniem jednego progu dziesiętkowego • zna algorytm odejmowania pisemnego • odejmuje pisemnie liczby bez przekraczania progu dziesiętkowego i z przekraczaniem jednego progu dziesiętkowego • zna algorytm mnożenia pisemnego przez liczby jednocyfrowe • mnoży pisemnie liczby dwucyfrowe przez jednocyfrowe • powiększa liczbę n razy • zna algorytm dzielenia pisemnego przez liczby jednocyfrowe • dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez jednocyfrowe • pomniejsza liczbę n razy	• dodaje pisemnie liczby z przekraczaniem kolejnych progów dziesiętkowych • oblicza odjemną, mając dane różnicę i odjemnik • odtwarza brakujące cyfry w dodawaniu pisemnym • rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania pisemnego • odejmuje pisemnie liczby z przekraczaniem kolejnych progów dziesiętkowych • sprawdza poprawność odejmowania pisemnego • oblicza odjemnik, mając dane różnicę i odjemną • oblicza jeden ze składników, mając dane sumę i drugi składnik • odtwarza brakujące cyfry w odejmowaniu pisemnym • rozwiązywać proste zadania tekstowe z zastosowaniem odejmowania pisemnego • mnoży pisemnie liczby wielocyfrowe przez jednocyfrowe • oblicza dzielną, mając dane dzielnik i iloraz	• odtwarza brakujące cyfry w mnożeniu pisemnym • mnoży pisemnie liczby wielocyfrowe • oblicza dzielną, mając dane dzielnik i iloraz • powiększa liczbę n razy • odtwarza brakujące cyfry w dzieleniu pisemnym • dzieli pisemnie przez liczby wielocyfrowe • oblicza czynnik, mając dane iloczyn i drugi czynnik • oblicza dzielnik, mając dane iloraz i dzielną • oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych wielodziałaniowych z uwzględnieniem kolejności wykonywania działań, nawiasów i potęg • rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem działań pisemnych	• rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem działań pisemnych • rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem działań łącznych • na podstawie treści zadań tworzy wyrażenia arytmetyczne i obliczać ich wartości	• rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem działań pisemnych

		• rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia pisemnego • zna algorytm mnożenia pisemnego przez liczby zakończone zerami • mnoży pisemnie przez liczby zakończone zerami • powiększać liczbę n razy • zna algorytm mnożenia pisemnego liczb wielocyfrowych • mnoży pisemnie przez liczby dwucyfrowe • rozumie porównywanie ilorazowe • sprawdza poprawność dzielenia pisemnego • wykonuje dzielenie z resztą • pomniejsza liczbę n razy • oblicza jeden z czynników, mając dane iloczyn i drugi czynnik • oblicza dzielnik (dzielną), mając dane iloraz i dzielną (dzielnik) • zna algorytm dzielenia pisemnego przez liczby wielocyfrowe • rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia pisemnego			
Figury na płaszczyźnie	• Zna podstawowe figury geometryczne: prosta, półprosta, odcinek	• Zna zapis symboliczny prostych prostokątnych i prostych równoległych	• Rozumie pojęcie łamanej • mierzy długość	• Zna pojęcie kąta wklęsłego • rozwiązuje zadania	• rozwiązuje zadania tekstowe związane z prostokątnością i

	• Rozumie pojęcia: prosta, półprosta, odcinek • Rozpoznaje podstawowe figury geometryczne • kreśli podstawowe figury geometryczne • rozumie pojęcia prostych prostopadłych i odcinków prostopadłych • rozumie pojęcia prostych równoległych i odcinków równoległych • rozpoznaje proste i odcinki prostopadłe oraz proste i odcinki równoległe • kreśli proste i odcinki prostopadłe oraz proste i odcinki równoległe na papierze w kratkę • rozumie możliwość stosowania różnorodnych jednostek długości • mierzy długości odcinków • kreśli odcinki danej długości • zna pojęcie kąta • zna rodzaje kątów: prosty, ostry, rozwarty • rozróżnia poszczególne rodzaje kątów • kreśli poszczególne rodzaje kątów • zna jednostkę miary kąta • mierzy kąty w skali stopniowej • zna pojęcie wielokąta • zna elementy wielokątów oraz ich	• kreśli proste i odcinki prostopadłe oraz proste i odcinki równoległe na papierze gładkim • kreśli proste i odcinki prostopadłe oraz proste i odcinki równoległe przechodzące przez dany punkt • określa wzajemne położenia prostych i odcinków na płaszczyźnie • kreśli odcinki, których długość spełnia określone warunki • zna elementy kąta • rysuje wielokąt o określonych kątach • kreśli kąty o danej mierze stopniowej • określa miarę stopniową poszczególnych rodzajów kątów • rysuje wielokąt o określonych cechach • na podstawie rysunku określa punkty należące i nienależące do wielokąta • zna własności boków i kątów prostokąta i kwadratu • kreśli prostokąt, kwadrat o danych wymiarach lub przystający do danego na papierze gładkim • obliczać bok kwadratu przy danym obwodzie • zna zależność między	łamanej • kreśli łamane danej długości • kreśli łamane spełniające dane warunki • zna pojęcie kąta półpełnego, pełnego • oblicza bok prostokąta przy danym obwodzie i długości drugiego boku • rozwiązuje zadania na obliczanie obwodów prostokątów i kwadratów • oblicza obwody wielokątów złożonych z kilku prostokątów • kreśli promienie, cięciwy i średnice okręgów lub kół spełniające podane warunki • kreśli prostokąty i okręgi w skali • oblicza długości odcinków w skali lub w rzeczywistości	związane z zegarem w kontekście związanym z kątami • oblicza miary kątów przyległych • rozwiązuje zadania związane z podziałem wielokąta na części będące innymi wielokątami • rozwiązuje zadania na obliczanie obwodów prostokątów i kwadratów • rozwiązuje zadania związane z kołem, okręgiem, prostokątem i kwadratem • oblicza skalę, mając dane długości odpowiednich odcinków na mapie i w terenie • stosuje skalę do sporządzania planu	równoległością prostych • wyznacza miary kątów wklęsłych • kreśli prostokąty mając dane mniej niż 4 wierzchołki • powiększa lub pomniejsza dane figury w skali • oblicza skalę mapy na podstawie długości odpowiedniego odcinka podanego w innej skali
--	---	--	--	--	--

	nazwy • nazywa wielokąt na podstawie jego cech • zna pojęcia: prostokąt, kwadrat • kreśli prostokąt, kwadrat o danych wymiarach lub przystający do danego na papierze w kratkę • wyróżnia spośród czworokątów prostokąty i kwadraty • wskazuje równoległe i prostopadłe boki prostokąta i kwadratu • zna sposób obliczania obwodów prostokątów i kwadratów • oblicza obwody prostokąta i kwadratu • zna pojęcia koła i okręgu • zna elementy koła i okręgu • wyróżniać spośród figur płaskich koła i okręgi • wskazuje poszczególne elementy w okręgu i w kole • kreśli koło i okrąg o danym promieniu	długością promienia i średnicy • rozumie różnicę między kołem i okręgiem • kreśli koło i okrąg przystające do danego • kreśli promienie, cięciwy i średnice okręgów lub kół • zna i rozumie pojęcie skali • kreśli odcinki w skali • zna zastosowanie skali na mapie i planie • rozumie pojęcia skali na planie i mapie • oblicza na podstawie skali długość odcinka na planie(mapie) lub w rzeczywistości • zamienia skalę na podziałkę liniową lub odwrotnie			
Ułamki zwykłe	• Zna pojęcie ułamka jako części całości • zna budowę ułamka zwykłego • rozumie pojęcie ułamka jako wynik podziału całości na równe części • zaznacza część figury	• Zna pojęcie liczby mieszanej jako sumy części całkowitej i ułamkowej • Rozumie, że razem z ułamkiem mogą pojawiać się całości • zaznacza część figury określoną ułamkiem lub	• rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem opisu ułamkiem części skończonego zbioru • rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem porównywania	• rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem opisu ułamkiem części skończonego zbioru • zaznacza i odczytuje ułamki o różnych mianownikach na jednej osi liczbowej	• rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania ułamków zwykłych • rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z

	określoną ułamkiem • zapisuje słownie ułamek zwykły i liczby mieszane • porównuje ułamki zwykłe o równych mianownikach • zna pojęcie ułamka jako ilorazu dwóch liczb naturalnych • zna sposób dodawania ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach • dodaje dwa ułamki zwykłe o tych samych mianownikach • zna sposób odejmowania ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach • odejmuje dwa ułamki zwykłe o tych samych mianownikach	część zbioru skończonego opisanego ułamkiem • za pomocą ułamka opisuje część figury lub część zbioru skończonego • oblicza upływ czasu podany przy pomocy ułamka lub liczby mieszanej • zamienia długości oraz masy wyrażone częścią innej jednostki • przedstawia ułamek zwykły na osi • zaznaczać liczby mieszane na osi • odczytuje współrzędne ułamków na osi liczbowej • odczytuje współrzędne liczb mieszanych na osi • zna sposób porównywania ułamków o równych licznikach lub mianownikach • zna pojęcie ułamka nieskracalnego • zna algorytm skracania i rozszerzania ułamków zwykłych • rozumie, że ułamek można zapisać na wiele sposobów • skraca (rozszerza) ułamki zwykłe, mając daną liczbę, przez	ułamków zwykłych • podaje liczbę, przez którą podzielono (pomnożono) licznik i mianownik jednego ułamka, aby otrzymać drugi • uzupełnia brakujący licznik lub mianownik w równościach ułamków zwykłych • zapisuje ułamki zwykłe w postaci nieskracalnej • zna algorytm zamiany liczb mieszanych na ułamki niewłaściwe • zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe • porównuje liczby przedstawione w postaci ułamków niewłaściwych i liczb mieszanych • zna sposób wyłączenia całości z ułamka • wyłącza całości z ułamków • rozwiązuje zadania tekstowe nawiązujące do dzielenia mniejszej liczby przez większą • dopełnia ułamki do całości • rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania (odejmowania) ułamków zwykłych • rozwiązuje zadania tekstowe na porównywanie	• rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem porównywania ułamków zwykłych • rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem dopełnień ułamków zwykłych do całości • znajduje liczbę wymierną dodatnią leżącą między dwiema danymi na osi liczbowej • odczytuje na osi liczbowej współrzędne ułamków niewłaściwych i liczb mieszanych o różnych mianownikach • dodaje ułamki zwykłe i liczby mieszane o różnych mianownikach • rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania (odejmowania) ułamków zwykłych	zastosowaniem odejmowania ułamków zwykłych
--	---	--	---	---	---

		którą trzeba podzielić (pomnożyć) licznik i mianownik • zna pojęcie ułamków właściwych i niewłaściwych • odróżnia ułamki właściwe od niewłaściwych • zamienia całości na ułamki niewłaściwe • zaznacza ułamki właściwe i niewłaściwe na osi liczbowej • stosuje odpowiednio: dzielna – licznik, dzielnik – mianownik, znak dzielenia – kreska ułamkowa • przedstawia ułamki zwykłe w postaci ilorazu liczb naturalnych i odwrotnie • dodaje liczby mieszane o tych samych mianownikach • rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania ułamków zwykłych • odejmuje liczby mieszane o tych samych mianownikach • oblicza składnik, znając sumę i drugi składnik • oblicza odjemnik, znając odjemną i różnicę • rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem odejmowania ułamków zwykłych	różnicowe ułamków zwykłych		
--	--	---	-----------------------------------	--	--

Ułamki dziesiętne	• Zna dwie postacie ułamka dziesiętnego • zapisuje i odczytuje ułamki dziesiętne • porównuje dwa ułamki dziesiętne o tej samej liczbie cyfr po przecinku • zna algorytm dodawania pisemnego ułamków dziesiętnych • pamięciowo i pisemnie dodaje ułamki dziesiętne o jednakowej liczbie cyfr po przecinku • powiększa ułamki dziesiętne o ułamki dziesiętne • zna algorytm odejmowania pisemnego ułamków dziesiętnych • odejmuje pamięciowo i pisemnie ułamki dziesiętne • pomniejsza ułamki dziesiętne o ułamki dziesiętne	• Zna nazwy rzędów po przecinku • Rozumie pozycyjny układ dziesiętkowy z rozszerzeniem na części ułamkowe • przedstawia ułamki dziesiętne na osi liczbowej • zamienia ułamki dziesiętne na zwykłe • zna pojęcie wyrażenia jednomianowanego i dwumianowanego • rozumie możliwość przedstawiania długości i masy w różny sposób • stosuje ułamki dziesiętne do zamiany wyrażen dwumianowanych na jednomianowane i odwrotnie • zna algorytm porównywania ułamków dziesiętnych • pamięciowo i pisemnie dodaje ułamki dziesiętne o jednakowej i o różnej liczbie cyfr po przecinku • powiększa ułamki dziesiętne o ułamki dziesiętne • rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania ułamków dziesiętnych • odejmuje pamięciowo i pisemnie ułamki dziesiętne • sprawdza poprawność	• Rozumie pojęcie nieistotnych zer po przecinku • porządkuje ułamki dziesiętne • zapisuje ułamki dziesiętne z pominięciem zer nieistotnych • porównuje ułamki dziesiętne • określa liczebność zbioru spełniającego podane warunki • odtwarza brakujące cyfry w dodawaniu pisemnym • rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania (odejmowania) ułamków dziesiętnych • rozwiązuje zadania tekstowe na porównywanie różnicowe • oblicza wartości prostych wyrażeń arytmetycznych z uwzględnieniem kolejności działań i nawiasów	• znajduje liczbę wymierną dodatnią leżącą między dwiema danymi na osi liczbowej • znajduje liczby wymierne dodatnie spełniające zadane warunki • rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych	• oblicza współrzędną liczby zaznaczonej na osi liczbowej, mając dane współrzędne dwóch innych liczb • wstawia przecinki do liczb w dodawaniu tak, aby otrzymywać żądany wynik • wstawia cyfry liczb w odejmowaniu tak, aby otrzymywać żądany wynik
---------------------------------	--	--	--	---	---

		odejmowania • rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem odejmowania ułamków zwykłych			
Pola figur	• Zna pojęcie kwadratu jednostkowego • Rozumie pojęcie pola jako liczby kwadratów jednostkowych • mierzy pola figur kwadratami jednostkowymi • zna jednostki pola (K) • zna algorytm obliczania pola prostokąta i kwadratu • oblicza pola prostokątów i kwadratów	• mierzy pola figur kwadratami jednostkowymi, trójkątami jednostkowymi itp. • buduje figury z kwadratów jednostkowych • oblicza pola prostokątów i kwadratów	• oblicza długość boku kwadratu, znając pole • oblicza długość boku prostokąta znając pole i długość drugiego boku	• oblicza pola figur złożonych z kilku prostokątów	• oblicza wymiary figur wypełnionych kwadratami jednostkowymi • wskazuje wśród prostokątów o równych polach ten, którego obwód jest najmniejszy itp.
Prostopadłościany i sześciany	• Zna pojęcie prostopadłościanu • wyróżnia prostopadłościany spośród figur przestrzennych	• Zna elementy budowy prostopadłościanu • wyróżnia sześciany spośród figur przestrzennych • wskazuje elementy budowy prostopadłościanu • wskazuje na modelu prostopadłościanu ściany prostopadłe i równoległe oraz krawędzie prostopadłe i równoległe • oblicza sumę krawędzi sześcianu • zna pojęcie siatki prostopadłościanu • kreśli siatki prostopadłościanów i sześcianów • projektuje siatki	• wskazuje w prostopadłościanie ściany prostopadłe i równoległe oraz krawędzie prostopadłe i równoległe na rysunku (R) • rysuje prostopadłościan w rzucie równoległym • oblicza sumę krawędzi prostopadłościanu • oblicza długość krawędzi sześcianu, znając sumę wszystkich krawędzi • określa wymiary prostopadłościanów zbudowanych z sześcianów • projektuje siatki	• oblicza długość krawędzi prostopadłościanu, znając sumę wszystkich krawędzi oraz długość dwóch pozostałych • rozwiązuje zadania z treścią dotyczące długości krawędzi prostopadłościanów • rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem pól powierzchni prostopadłościanów • oblicza długości krawędzi sześcianów, znając ich pola powierzchni	• określa liczbę poszczególnych elementów bryły powstałej w wyniku wycięcia sześcianu z prostopadłościanu • stwierdza, czy rysunek przedstawia siatkę sześcianu

		prostopadłościanów i sześcianów • podaje wymiary prostopadłościanów na podstawie siatek	prostopadłościanów i sześcianów w skali • wskazuje na siatkach ściany prostopadłe i równoległe • oblicza pola powierzchni prostopadłościanów bez rysunku siatki		
--	--	---	--	--	--

Ocenę niedostateczną śródroczną/roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z historii w klasie czwartej wynikające z realizowanego programu nauczania

Tytuł programu: „Wczoraj i dziś” program nauczania historii w klasach 4–8 szkoły podstawowej

Autor programu: dr Tomasz Maćkowski

Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
Rozdział 1. Z historią na Ty						
1. Historia – nauka o przeszłości	– historia jako nauka o przeszłości; – historia a baśnie i legendy; – efekty pracy historyków i archeologów; – źródła historyczne, ich przykłady oraz podział.	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>współczesność, przeszłość, historia, legenda, baśń</i> ; – rozróżnia przeszłość od współczesności; – potrafi krótko scharakteryzować, czym zajmują się historycy.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>archeologia, źródła historyczne</i> ; – rozróżnia pracę historyków i archeologów; – potrafi podać przykłady postaci legendarnych i historycznych; – wyjaśnia, czym są przyczyny i skutki; – dokonuje podstawowego podziału źródeł historycznych.	– wskazuje różne przykłady materialnych źródeł pisanych i niepisanych.	– omawia rolę źródeł historycznych w procesie poznawania dziejów.	– potrafi zaproponować podział źródeł pisanych bądź niepisanych na podkategorie; – ocenia wiarygodność różnego rodzaju źródeł pisanych.
2. Historia wokół nas	– znaczenie pamiątek rodzinnych; – drzewo genealogiczne – sposób przedstawienia historii rodziny; – „wielka” i „mała” ojczyzna; – patriotyzm jako miłość do ojczyzny; – sposoby wyrażania patriotyzmu; – „małe ojczyzny” i ich	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>ojczyzna, patriotyzm</i> ; – podaje przykłady pamiątek rodzinnych.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>ród, drzewo genealogiczne</i> ; – przygotowuje drzewo genealogiczne najbliższej rodziny; – podaje przykłady postaw i zachowań patriotycznych.	– poprawnie posługuje się terminem <i>tradycja</i> ; – podaje przykłady regionalnych tradycji.	– poprawnie posługuje się terminem „ <i>mała ojczyzna</i> ”; – tworzy przewodnik po własnej miejscowości.	– wskazuje wybitne postaci w dziejach regionu.

	tradycje; – znaczenie terminów: <i>tradycja, drzewo genealogiczne, ojczyzna, mała ojczyzna, patriotyzm.</i>					
3. Mieszkamy w Polsce	– państwo polskie i jego krainy historyczne; – mój region częścią Polski; – naród polski jako zbiorowość posługująca się tym samym językiem, mająca wspólną przeszłość i zamieszkująca to samo terytorium; – dziedzictwo narodowe; – polskie symbole narodowe; – polskie święta państwowe ; – znaczenie terminów: <i>kraina historyczna, naród, symbole narodowe, Polonia.</i>	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem <i>symbole narodowe</i> ; – wskazuje na mapie państwo polskie i jego granice.	– poprawnie posługuje się terminem <i>naród</i> ; – przedstawia polskie symbole narodowe; – przedstawia najważniejsze święta państwowe; – wskazuje na mapie stolicę państwa.	– poprawnie posługuje się terminem <i>region</i> ; – wskazuje na mapie główne krainy historyczne Polski oraz największe miasta; – przedstawia genezę najważniejszych świąt państwowych.	– poprawnie posługuje się terminem <i>Polonia</i> ; – podaje przykłady dziedzictwa narodowego Polaków.	– omawia genezę polskich symboli narodowych; – tworzy przewodnik po własnym regionie.

4. Czas w historii	– chronologia i przedmiot jej badań; – oś czasu i sposób umieszczania na niej dat; – podstawowe określenia czasu historycznego (<i>data</i>, <i>okres p.n.e. i n.e.</i>, <i>tysiąclecie</i>, <i>wiek</i>); – cyfry rzymskie oraz ich arabskie odpowiedniki; – epoki historyczne: starożytność, średniowiecze, nowożytność, współczesność oraz ich daty graniczne.	– przy pomocy nauczyciela używa terminów chronologicznych: <i>tysiąclecie</i>, <i>wiek</i>; – umieszcza daty na osi czasu.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>chronologia</i>, <i>okres p.n.e. i n.e</i> – zamienia cyfry arabskie na rzymskie; – porządkuje fakty i epoki historyczne oraz umieszcza je w czasie.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>era</i>, <i>epoka historyczna</i>; – podaje cezury czasowe epok historycznych.	– wyjaśnia okoliczności ustanowienia roku 1 i podziału na dwie ery; – podaje przykłady innych rachub mierzenia czasu.	– charakteryzuje główne epoki historyczne.
5. Obliczanie czasu w historii	– obliczanie upływu czasu między poszczególnymi wydarzeniami; – określanie, w którym wieku doszło do danego wydarzenia; – podział czasu na wieki i półwiecza.	– przy pomocy nauczyciela określa, w którym wieku miało miejsce dane wydarzenie; – oblicza upływ czasu między wydarzeniami w ramach jednej ery.	– poprawnie wskazuje wydarzenie wcześniejsze w czasach p.n.e; – oblicza upływ czasu między wydarzeniami w ramach obu er.	– określa początek i koniec wieku; – poprawnie umiejscawia wydarzenia z obu er na osi czasu.	– oblicza upływ czasu między wydarzeniami, w tym na przełomie obu er.	– przyporządkowuje wydarzenia do epok historycznych.

6. Czytamy mapę i plan	– podobieństwa i różnice między mapą a planem; – znaczenie mapy w pracy historyka; – odczytywanie informacji z planu i mapy historycznej; – najstarsze mapy świata.	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>mapa, plan</i>; – dostrzega różnice między mapą a planem.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>legenda, symbol</i>; – objaśnia symbole legendy mapy; – odczytuje z mapy podstawowe informacje.	– wyjaśnia, czym jest kartografia; – przygotowuje proste plany miejscowe.	– rozróżnia mapę geograficzną, polityczną, historyczną.	– wyjaśnia zasadę działania i rolę GPS-u we współczesnej lokalizacji przestrzennej.
Rozdział II: Od Piastów do Jagiellonów						
1. Mieszko I i chrzest Polski	– słowiańskie pochodzenie Polaków; – legendarne początki państwa polskiego; – książę Mieszko I pierwszym historycznym władcą Polski; – małżeństwo Mieszka I z Dobrawą; – chrzest Mieszka I i jego znaczenie – znaczenie terminów: <i>plemię, Słowianie, Piastowie</i>.	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>plemię, dynastia</i>; – wie, kto był pierwszym historycznym władcą Polski.	– poprawnie posługuje się terminem <i>Piastowie</i>; – wyjaśnia pochodzenie nazwy „Polska”.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>Słowianie, poganin</i>; – zna wydarzenia związane z data 966.	– przytacza przykłady legend o początkach państwa polskiego; – wyjaśnia okoliczności zawarcia małżeństwa z Dobrawą oraz przyjęcia chrztu przez Mieszka; – przedstawia najważniejsze konsekwencje przyjęcia chrztu.	– wskazuje na mapie rozmieszczenie plemion słowiańskich na ziemiach polskich; – charakteryzuje znaczenie przyjęcia chrześcijaństwa dla państwa polskiego.
2. Bolesław Chrobry – pierwszy król Polski	– misja świętego Wojciecha u Prusów; – zjazd gnieźnieński i pielgrzymka cesarza Ottona III; – wojny Bolesława Chrobrego z sąsiadami	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>cesarz, koronacja, wojowie</i>; – wie, kto był pierwszym królem Polski.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>relikwie, gród, drużyna</i>; – zna wydarzenia związane z datami: 1000, 1025; – charakteryzuje misję św. Wojciecha.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>biskupstwo, arcybiskupstwo</i>; – przedstawia przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego.	– zna wydarzenia związane z datami: 1002–1018; – wskazuje na mapie terytoria podbite przez Bolesława Chrobrego; – wyjaśnia znaczenie	– ocenia skutki polityki wewnętrznej i zagranicznej Bolesława dla państwa polskiego.

	i przyłączenie nowych ziem; – koronacja Bolesława Chrobrego na króla Polski; – znaczenie terminów: <i>misja, relikwie, cesarz, arcybiskupstwo, biskupstwo, koronacja, gród, drużyna, wojowie</i> .				koronacji Bolesława Chrobrego.	
*W średniowiecznym klasztorze	– zakony chrześcijańskie; – życie w klasztorze; – wpływ zakonów na rozwój średniowiecznego rolnictwa; – rola zakonów w rozwoju wiedzy i średniowiecznego piśmiennictwa; – najstarsze zakony na ziemiach polskich i ich znaczenie; – znaczenie terminów: <i>duchowieństwo, zakon, mnich, klasztor</i> .	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>duchowieństwo, zakon, mnich, klasztor</i> ; – opisuje podstawowe zajęcia duchowieństwa zakonnego w średniowieczu.	– podaje przykłady średniowiecznych zakonów; – opisuje życie wewnątrz klasztoru.	– wyjaśnia, w jaki sposób zakony przyczyniły się do rozwoju rolnictwa na ziemiach polskich.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>reguła zakonna, skryptorium</i> ; – charakteryzuje wkład duchowieństwa w średniowieczną kulturę.	– podaje przykłady współczesnych zakonów chrześcijańskich.

3. Polska Kazimierza Wielkiego	– Kazimierz Wielki ostatnim królem z dynastii Piastów; – reformy Kazimierza Wielkiego; – zjazd monarchów w Krakowie – uczta u Wierzyńka; – umocnienie granic państwa (<i>Zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną</i>); – utworzenie Akademii Krakowskiej; – znaczenie terminu: <i>żak, uniwersytet</i>.	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem: <i>uniwersytet, żak</i>; – wyjaśnia, dlaczego historycy nadali królowi Kazimierzowi przydomek „Wielki”.	– zna wydarzenia związane z datami: 1364, 1370; – wyjaśnia powiedzenie: <i>Zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną</i>.	– wymienia główne reformy Kazimierza Wielkiego; – wyjaśnia cele założenia oraz znaczenie utworzenia Akademii Krakowskiej; – wskazuje na mapie ziemie przyłączone do Polski za panowania Kazimierza Wielkiego.	– poprawnie posługuje się terminem <i>uczta u Wierzyńka</i>; – opisuje zjazd monarchów w Krakowie.	– porównuje politykę prowadzoną przez Bolesława Chrobrego i Kazimierza Wielkiego.
*Rycerze i zamki	– średniowieczni rycerze i ich rola; – funkcje i wygląd zamków; – od pazia do rycerza; – uzbrojenie rycerskie; – turnieje rycerskie; – kodeks rycerski; – znaczenie terminów: <i>rycerz, zamek, paż, giermek, pasowanie, herb, kopia, fosa</i>.	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>rycerz, fosa, kopia, zamek</i>; – opisuje wygląd średniowiecznego rycerza i zamku.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>pasowanie, paż, giermek</i>; – wyjaśnia, kto i w jaki sposób mógł zostać rycerzem.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>herb, dziedziniec, zbrojownia, baszta</i>; – charakteryzuje kodeks rycerski.	– podaje przykłady zachowanych zamków średniowiecznych w Polsce i w regionie.	– przedstawia przykłady wzorców rycerskich utrwalonych w literaturze i legendach.

4. Jadwiga i Jagiełło – unia polsko-litewska	– objęcie władzy przez Jadwigę; – zasługi Jadwigi dla polskiej kultury, nauki i sztuki; – przyczyny zawarcia unii polsko-litewskiej w Krewie; – okoliczności objęcia władzy w Polsce przez Władysława Jagiełłę; – skutki zawarcia unii polsko-litewskiej; – zagrożenie ze strony Krzyżaków; – znaczenie terminów: <i>unia, Jagiellonowie</i>.	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem <i>Jagiellonowie</i>; – charakteryzuje postać <i>Jadwigi i Władysława Jagiełły</i>.	– poprawnie posługuje się terminem <i>unia</i>; – zna wydarzenia związane z datą 1385; – wskazuje na mapie Królestwo Polskie oraz obszar Wielkiego Księstwa Litewskiego.	– przedstawia okoliczności zawiązania unii polsko-litewskiej; – wymienia postanowienia unii w Krewie.	– opisuje sytuację związaną z objęciem tronu polskiego po wygaśnięciu dynastii Piastów.	– poprawnie posługuje się terminem <i>Andegawenowie</i>; – omawia zagrożenie ze strony zakonu krzyżackiego dla Polski i Litwy.
5. Zawisza Czarny i bitwa pod Grunwaldem	– postać Zawiszy Czarnego; – bitwa pod Grunwaldem i biorący w niej udział rycerze.	– charakteryzuje postać Zawiszy Czarnego.	– zna wydarzenia związane z datą 1410; – wyjaśnia powiedzenie: <i>polegać jak na Zawiszy</i>.	– przedstawia przyczyny wielkiej wojny z zakonem krzyżackim; – opisuje przebieg bitwy pod Grunwaldem.	– charakteryzuje postać Ulricha von Jungingena.	– przedstawia skutki bitwy pod Grunwaldem oraz postanowienie pokoju toruńskiego.
6. Mikołaj Kopernik – wielki astronom	– Mikołaj Kopernik i jego życie; – odkrycie Mikołaja Kopernika i powiedzenie <i>Wstrzymał Słońce i ruszył Ziemię</i>; – dokonania Kopernika spoza dziedziny astronomii; – znaczenie terminu:	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem <i>astronomia</i>; – wie, kim był Mikołaj Kopernik.	– wyjaśnia powiedzenie: <i>wstrzymał Słońce i ruszył Ziemię</i>;	– wie, gdzie urodził się Mikołaj Kopernik oraz gdzie znajduje się jego grób; – przedstawia poglądy na temat Ziemi i Układu Słonecznego przed odkryciem Kopernika.	– poprawnie posługuje się terminem: <i>teoria heliocentryczna</i>; – przedstawia inne dokonania i zainteresowania Mikołaja Kopernika;	– wyjaśnia, dlaczego najważniejsze dzieło Kopernika zostało potępione przez Kościół.

	<i>astronomia.</i>					
Rozdział III: Wojny i upadek Rzeczypospolitej						
1. Jan Zamoyski i złoty wiek Polski	– złoty wiek Polski; – kariera polityczna i wojskowa Jana Zamoyskiego; – Zamość – miasto renesansowe; – znaczenie terminów: <i>szlachta</i> , <i>kanclerz</i> , <i>hetman</i> .	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: <i>szlachta</i> ; – zna królów Polski: <i>Zygmunta I Starego</i> , <i>Zygmunta II Augusta</i> i <i>Stefana Batorego</i> .	– poprawnie posługuje się terminami: <i>kanclerz</i> , <i>hetman</i> ; – charakteryzuje postać i dokonania Jana Zamoyskiego.	– poprawnie posługuje się terminem <i>złoty wiek</i> ; – charakteryzuje zabudowę i układ Zamościa; – wskazuje na mapie Zamość.	– wyjaśnia słowa Zamoyskiego: <i>Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie</i> ;	– charakteryzuje Zamość, jako przykład miasta renesansowego.
2. XVII wiek – stulecie wojen	– potop szwedzki, rola Stefana Czarnieckiego; – obrona Jasnej Góry i rola przeora Augustyna Kordeckiego; – król Jan III Sobieski i jego zwycięstwa nad Turkami; – rola husarii w polskich sukcesach militarnych; – znaczenie terminów: <i>potop szwedzki</i> , <i>husaria</i> , <i>wielki wezyr</i> , <i>odsiecz</i> .	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem <i>potop szwedzki</i> ; – wskazuje na mapie granice Rzeczypospolitej.	– wskazuje na mapie sąsiadów Rzeczypospolitej; – zna wydarzenia związane z datami: 1655–1660, 1683;	– poprawnie posługuje się terminem: <i>wojna podjazdowa</i> , <i>odsiecz wiedeńska</i> ; – opisuje wygląd i uzbrojenie husarii; – zna postaci: Augustyn Kordecki, Stefan Czarniecki, Jan III Sobieski, oraz ich dokonania.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>husaria</i> , <i>wielki wezyr</i> ; – przedstawia przebieg potopu szwedzkiego i przełomowej obrony Jasnej Góry; – przedstawia przebieg odsieczy wiedeńskiej.	– wymienia skutki wojen Rzeczypospolitej w XVII w.

*Czasystanisławowski e	– ideały epoki oświecenia; – dokonania króla Stanisława Augusta Poniatowskiego; – ustanowienie Komisji Edukacji Narodowej i jej znaczenie; – kultura doby stanisławowskiej oraz jej przedstawiciele; – zabytki budownictwa i architektury polskiej 2 poł. XVIII w.; – znaczenie terminów: <i>Szkoła Rycerska, kadet, mecenas, obiady czwartkowe</i>;	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>obiady czwartkowe, Szkoła Rycerska, kadet</i>.	– poprawnie posługuje się terminem <i>mecenas</i>; – wyjaśnia, dlaczego Dzień Edukacji Narodowej jest współcześnie obchodzony 14 października.	– wymienia zasługi króla Stanisława Augusta Poniatowskiego; – wyjaśnia, dlaczego oświecenie było nazywane „wiekiem rozumu”.	– przedstawia najwybitniejszych twórców doby stanisławowskiej oraz ich dokonania;	– wyjaśnia kontrowersje w ocenie panowania króla Stanisława Augusta Poniatowskiego.
3. Tadeusz Kościuszko na czele powstania	– sytuacja Rzeczypospolitej w XVIII w.; – Konstytucja 3 maja; – rozbiory Rzeczypospolitej dokonane przez Rosję, Prus i Austrię; – dowództwo Tadeusza Kościuszki w powstaniu w 1794 r.; – bitwa pod Racławicami i rola kosynierów; – klęska powstania i III rozbiór	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>zaborcy, powstanie</i>; – wymienia państwa, które dokonały rozbiorów; – przedstawia cel powstania kościuszkowskiego.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>konstytucja, kosynierzy</i>; – zna wydarzenia związane z datami: 1772, 3 maja 1791 r., 1794, 1795;	– przedstawia znaczenie uchwalenia Konstytucji 3 Maja; – charakteryzuje postać i dokonania Tadeusza Kościuszki. – opisuje przebieg powstania kościuszkowskiego.	– przedstawia znaczenie uchwalenia Konstytucji 3 Maja;	– wyjaśnia czym był Uniwersał Połaniecki; – wskazuje na mapie rozbiory Polski; – wyjaśnia przyczyny kryzysu Rzeczypospolitej szlacheckiej;

	Rzeczypospolitej; – znaczenie terminów: <i>rozbiory, konstytucja, powstanie, kosynierzy</i>					
4. Legiony Polskie i hymn narodowy	– losy Polaków po upadku Rzeczypospolitej; – Legiony Polskie we Włoszech i panujące w nich zasady; – generał Jan Henryk Dąbrowski i jego rola w stworzeniu Legionów Polskich; – Józef Wybicki – autor <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> ; – znaczenie słów <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> ; – <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> hymnem Polski; – znaczenie terminów: <i>emigracja, hymn państwowy</i> .	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem <i>hymn państwowy</i> ; – zna imię i nazwisko autora hymnu państwowego; – zna słowa hymnu Polski.	– poprawnie posługuje się terminem <i>emigracja</i> ; – przedstawia sytuację narodu polskiego po III rozbiorze; – zna wydarzenia związane z datą: 1797; – charakteryzuje postaci gen. Jana Henryka Dąbrowskiego i Józefa Wybickiego.	– opisuje Legiony Polskie we Włoszech oraz panujące w nich zasady.	– wie, kiedy <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> został polskim hymnem narodowym; – wyjaśnia, dlaczego Polacy zaczęli tworzyć legiony polskie u boku Napoleona.	– charakteryzuje postać Napoleona Bonaparte; – wie, o jakich wydarzeniach mówią słowa Mazurka Dąbrowskiego.
5. Romuald Traugutt i powstanie styczniowe	– branka i wybuch powstania styczniowego; – wojna partyzancka; – Romuald Traugutt dyktatorem powstania; – represje po upadku powstania	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>zabór rosyjski, Syberia</i> ; – wyjaśnia, dlaczego Polacy zorganizowali powstanie.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>branka, dyktator</i> ; – charakteryzuje postać Romualda Traugutta; – zna wydarzenia związane z datami: 1863–1864.	– poprawnie posługuje się terminem <i>działalność konspiracyjna</i> ; – wyjaśnia, dlaczego Polacy prowadzili działalność konspiracyjną.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>wojna partyzancka</i> ; – opisuje charakter, przebieg i skutki powstania styczniowego.	– wyjaśnia, dlaczego powstanie styczniowe upadło.

	styczniowego; – znaczenie terminów: <i>zabór rosyjski, działalność konspiracyjna, branka, wojna partyzancka, dyktator, Syberia.</i>					
6. Maria Skłodowska-Curie – polska noblistka	– edukacja Marii Skłodowskiej-Curie na ziemiach polskich; – tajne nauczanie i Latający Uniwersytet; – kariera naukowa Marii Skłodowskiej-Curie; – Nagrody Nobla przyznane Marii Skłodowskiej-Curie; – polscy nobliści; – znaczenie terminów: <i>tajne nauczanie, Nagroda Nobla, laureat.</i>	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>tajne nauczanie, laureat</i> ; – wyjaśnia, dlaczego Maria Skłodowska-Curie musiała wyjechać do Francji.	– charakteryzuje postać Marii Skłodowskiej-Curie; – wymienia, za jakie dokonania Maria Skłodowska-Curie otrzymała Nagrodę Nobla.	– przedstawia dokonania M. Skłodowskiej-Curie i wyjaśnia, za co została uhonorowana Nagrodą Nobla .	– poprawnie posługuje się terminami: <i>Nagroda Nobla, Uniwersytet Latający</i> ; – wymienia innych polskich laureatów Nagrody Nobla.	– opisuje działalność Marii Skłodowskiej-Curie podczas I wojny światowej.
Rozdział IV: Ku współczesnej Polsce						
1. Józef Piłsudski i niepodległa Polska	– wybuch I wojny światowej; – udział Legionów Polskich i Józefa Piłsudskiego w działaniach zbrojnych podczas I wojny światowej; – odzyskanie	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: <i>I wojna światowa, II Rzeczpospolita</i> ; – wskazuje na mapie obszar II RP; – wyjaśnia, dlaczego dzień 11 listopada został ogłoszony świętem	– poprawnie posługuje się terminem <i>Naczelnik Państwa</i> ; – zna wydarzenia związane z datami: 1914–1918; 11 listopada 1918 r.	– przedstawia udział Legionów Polskich w działaniach zbrojnych podczas I wojny światowej; – wyjaśnia rolę Józefa Piłsudskiego w odzyskaniu niepodległości i budowie państwa polskiego.	– poprawnie posługuje się terminem <i>orlęta lwowskie</i> ; – wymienia obszary, o które Polacy toczyli walki w latach 1918-1921 r.	– opisuje przebieg walk o granice II Rzeczypospolitej.

	niepodległości przez Polskę; – Józef Piłsudski Naczelnikiem Państwa; – walki o ustalenie granic II Rzeczypospolitej i Bitwa Warszawska; – Narodowe Święto Niepodległości; – znaczenie terminów: <i>I wojna światowa, II Rzeczpospolita, Naczelnik Państwa, orleńskie</i>.	państwowym.				
*Bitwa Warszawska	– Rosja Sowiecka i komunizm; – wojna polsko-bolszewicka; – Bitwa Warszawska i jej legenda; – 15 sierpnia – Święto Wojska Polskiego.	– zna wydarzenie związane z datą: 15 sierpnia 1920 r.; – odpowiada, jaki był wynik Bitwy Warszawskiej; – wskazuje na mapie miejsce Bitwy Warszawskiej.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>front, komunizm, bolszewicy</i>; – wyjaśnia, dlaczego 15 sierpnia obchodzone jest Święto Wojska Polskiego.	– omawia przebieg wojny polsko-bolszewickiej.	– wyjaśnia, jakie czynniki złożyły się na sukces wojsk polskich w wojnie z Rosją Sowiecką.	– poprawnie posługuje się terminem „<i>cud nad Wisłą</i>”; – charakteryzuje mit „<i>cudu nad Wisłą</i>”.
2. Eugeniusz Kwiatkowski i budowa Gdyni	– problemy odrodzonej Polski; – zasługi Eugeniusza Kwiatkowskiego na polu gospodarczym – budowa portu w Gdyni, Centralny Okręg	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>Wolne Miasto Gdańsk, bezrobocie</i>; – wskazuje na mapie Polski Gdynię.	– wyjaśnia, dlaczego Gdynia stała się polskim „oknem na świat”.	– opisuje trudności gospodarcze i ustrojowe w odbudowie państwa polskiego.	– charakteryzuje i wskazuje na mapie obszar Centralnego Okręgu Przemysłowego.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>minister, eksport, import</i> .

	Przemysłowy; – Gdynia polskim oknem na świat; – znaczenie terminów: <i>Wolne Miasto Gdańsk, bezrobocie, import, eksport, minister.</i>					
3. Zośka, Alek i Rudy – bohaterscy harcerze	– wybuch II wojny światowej; – sytuacja społeczeństwa polskiego pod niemiecką okupacją; – Szare Szeregi (Zośka, Alek, Rudy); – akcja pod Arsenalem; – powstanie warszawskie jako wyraz patriotyzmu młodego pokolenia; – znaczenie terminów: <i>okupacja, Armia Krajowa, Szare Szeregi.</i>	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: <i>okupacja</i> ; – zna wydarzenia związane z datą 1 września 1939 r.; – opisuje sytuację narodu polskiego pod niemiecką okupacją.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>Armia Krajowa, Szare Szeregi</i> ; – zna wydarzenia związane z datą 1 sierpnia 1944 r.; – charakteryzuje postaci Zośki, Alka i Rudego.	– wie, dlaczego wybuchło powstanie warszawskie; – opisuje najważniejsze akcje Szarych Szeregów, w tym akcję pod Arsenalem.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>Związek Sowiecki, powstanie warszawskie</i> ; – charakteryzuje działalność Polskiego Państwa Podziemnego.	– przedstawia przebieg powstania warszawskiego.
4. „Żołnierze niezłomni”	– przejęcie władzy w powojennej Polsce przez komunistów; – polityka komunistów wobec polskiego podziemia; – działalność wojenna i powojenna Witolda Pileckiego; – postawa Danuty Siedzikówny, ps. Inka	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: <i>„żołnierze niezłomni”</i> ; – opisuje politykę komunistów wobec ludności polskiej.	– poprawnie posługuje się terminem: <i>„żołnierze niezłomni”</i> ; – rozwija skrót PRL;	– wyjaśnia, kto objął rządy w państwie polskim po zakończeniu II wojny światowej; – opisuje represje komunistów wobec zwolenników prawowitych władz polskich.	– charakteryzuje postaci <i>Witolda Pileckiego</i> i <i>Danuty Siedzikówny</i> .	– wie, kiedy obchodzony jest Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”.

	– znaczenie terminów: <i>opozycja antykomunistyczna, „żołnierze niezłomni”.</i>					
5. Jan Paweł II – papież pielgrzym	– dzieciństwo i początek kapłaństwa Karola Wojtyły; – opozycyjna rola Kościoła w czasach komunizmu; – wybór Karola Wojtyły na papieża; – pielgrzymki papieża do ojczyzny (<i>Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi!</i>); – wsparcie Kościoła dla opozycji; – Jan Paweł II jako papież pielgrzym; – znaczenie terminów: <i>papież, teologia, pielgrzymka, konklawe, kardynał, prymas, pontyfikat.</i>	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: <i>papież</i> – wie, kim był Karol Wojtyła; – podaje miasto, w którym urodził się Karol Wojtyła.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>papież, teologia, pielgrzymka</i> ; – wymienia nazwy kontynentów, które odwiedził Jan Paweł II.	– charakteryzuje rolę Kościoła katolickiego w czasach komunizmu; – charakteryzuje rolę papieża jako przywódcy Kościoła katolickiego oraz jako autorytetu moralnego dla chrześcijan.	– wyjaśnia znaczenie słów Jana Pawła II: <i>Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi!</i> ; – wyjaśnia znaczenie pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do kraju dla społeczeństwa polskiego.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>konklawe, kardynał, pontyfikat</i> ; – wie, dlaczego Stefan Wyszyński nazywany jest Prymasem Tysiąclecia; – charakteryzuje krótką biografię Jana Pawła II.
6. „Solidarność” i jej bohaterowie	– życie codzienne w okresie PRL.; – działalność opozycyjna; – strajki robotnicze i powstanie NSZZ „Solidarność”;	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>demokracja, strajk, solidarność, związek zawodowy</i> ; – wie, jak się nazywał	– wyjaśnia, dlaczego w 1980 r. doszło do masowych strajków robotniczych; – opisuje okoliczności zawiania związku zawodowego	– zna wydarzenia związane z datami: sierpień 1980, 1989; – zna głównych bohaterów „Solidarności” – Lecha Wałęsę i Annę Walentynowicz.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>stan wojenny, Okrągły Stół</i> ; – wymienia ograniczenia, z jakimi wiązało się wprowadzenie stanu	– wskazuje różnice polityczne między czasami komunizmu a wolną Polską.

	– bohaterowie „Solidarności”: <i>Lech Wałęsa</i> i <i>Anna Walentynowicz</i> ; – wprowadzenie stanu wojennego i represje przeciwko opozycji; – przełom 1989 r. i upadek komunizmu; – znaczenie terminów: <i>strajk, związek zawodowy, solidarność, stan wojenny, Okrągły Stół</i> .	pierwszy przywódca związku zawodowego „Solidarność” i późniejszy prezydent.	„Solidarność”.		wojennego; – wyjaśnia skutki rozmów Okrągłego Stołu.	
--	--	---	----------------	--	---	--

Ocenę niedostateczną śródroczną/roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

Wymagania edukacyjne z przyrody dla klasy czwartej oparte na Programie nauczania przyrody w klasie 4 szkoły podstawowej „Tajemnice przyrody” autorstwa Jolanty Golanko w roku szkolnym 2022/2023

Wymagania edukacyjne są niezbędne do otrzymania śródocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z przyrody w klasie czwartej i wynikają z realizowanego programu nauczania.

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca). Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna). Uczeń:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra). Uczeń:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra). Uczeń:	Wymagania wykraczające (ocena celująca). Uczeń:
Dział 1. Poznajemy warsztat przyrodnika						
1. Przyroda i jej składniki	1. Poznajemy składniki przyrody	wymienia dwa elementy przyrody nieożywionej (A)*; wymienia dwa elementy przyrody ożywionej (A)	wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>przyroda</i> (B); wymienia trzy niezbędne do życia składniki przyrody nieożywionej (A); podaje trzy przykłady wytworów działalności człowieka (A)	wymienia cechy ożywionych elementów przyrody (A); wskazuje w najbliższym otoczeniu wytwory działalności człowieka (C)	podaje przykłady powiązań przyrody nieożywionej z przyrodą ożywioną (A); klasyfikuje wskazane elementy na: ożywione składniki przyrody, nieożywione składniki przyrody oraz wytwory działalności człowieka (C)	wyjaśnia, w jaki sposób zmiana jednego elementu przyrody może wpłynąć na jej pozostałe elementy (B)
2. Jak poznawać przyrodę?	2. Jakimi sposobami poznajemy przyrodę?	wymienia zmysły umożliwiające poznawanie otaczającego świata (A); podaje dwa przykłady informacji uzyskanych dzięki wybranym zmysłom (A); wyjaśnia, czym jest obserwacja (B)	omawia na przykładach rolę poszczególnych zmysłów w poznawaniu świata (B); wymienia źródła informacji o przyrodzie (A); omawia najważniejsze zasady bezpieczeństwa podczas prowadzenia obserwacji i wykonywania doświadczeń (B)	porównuje liczbę rodzaj informacji uzyskiwanych za pomocą poszczególnych zmysłów (C); wymienia cechy przyrodnika (A); określa rolę obserwacji w poznawaniu przyrody (B); omawia etapy doświadczenia (B)	wyjaśnia, w jakim celu prowadzi się doświadczenia i eksperymenty przyrodnicze (B); wyjaśnia różnice między eksperymentem a doświadczeniem (B)	na podstawie obserwacji podejmuje próbę przewidzenia niektórych sytuacji i zjawisk, np. dotyczących pogody, zachowania zwierząt (D); przeprowadza dowolne doświadczenie, posługując się instrukcją, zapisuje obserwacje i wyniki (D); wyjaśnia, dlaczego do niektórych doświadczeń należy używać dwóch zestawów doświadczalnych (D)
3. Przyrządy i pomoce przyrodnika	3. Przyrządy i pomoce ułatwiające prowadzenie obserwacji	podaje nazwy przyrządów służących do prowadzenia obserwacji w terenie (A); przeprowadza obserwację za pomocą lupy lub lornetki (C); notuje dwa/trzy spostrzeżenia dotyczące obserwowanych obiektów (C); wykonuje schematyczny rysunek obserwowanego obiektu (C); dokonuje pomiaru z wykorzystaniem taśmy mierniczej (C)	przyporządkowuje przyrząd służący do prowadzenia obserwacji do obserwowanego obiektu (C); wymienia propozycje przyrządów, które należy przygotować do prowadzenia obserwacji w terenie (D); określa charakterystyczne cechy obserwowanych obiektów (C); opisuje sposób użycia taśmy mierniczej (B)	planuje miejsca dwóch/trzech obserwacji (D); proponuje przyrząd odpowiedni do obserwacji konkretnego obiektu (C); wymienia najważniejsze części mikroskopu (A)	planuje obserwację dowolnego obiektu lub organizmu w terenie (D); uzasadnia celowość zaplanowanej obserwacji (D); omawia sposób przygotowania obiektu do obserwacji mikroskopowej (B)	przygotowuje notatkę na temat innych przyrządów służących do prowadzenia obserwacji, np. odległych obiektów lub głębin (D)

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca). Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna). Uczeń:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra).Uczeń:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra). Uczeń:	Wymagania wykraczające (ocena celująca).Uczeń:
4. Określamy kierunki geograficzne	4. W jaki sposób określamy kierunki geograficzne?	podaje nazwy głównych kierunków geograficznych wskazanych przez nauczyciela na widnokręgu (A); wyznacza – na podstawie instrukcji słownej – główne kierunki geograficzne za pomocą kompasu (C); określa warunki wyznaczania kierunku północnego za pomocą gnomonu, czyli prostego patyka lub pręta, w słoneczny dzień (B)	podaje nazwy głównych kierunków geograficznych (A); przyporządkowuje skróty do nazw głównych kierunków geograficznych (A); określa warunki korzystania z kompasu (A); posługując się instrukcją, wyznacza główne kierunki geograficzne za pomocą gnomonu (C)	wyjaśnia, co to jest widnokrąg (B); omawia budowę kompasu (B); samodzielnie wyznacza kierunki geograficzne za pomocą kompasu (C); wyjaśnia, w jaki sposób wyznacza się kierunki pośrednie (B)	podaje przykłady wykorzystania w życiu umiejętności wyznaczania kierunków geograficznych (B); porównuje dokładność wyznaczania kierunków geograficznych za pomocą kompasu i gnomonu (D); wyjaśnia, w jaki sposób tworzy się nazwy kierunków pośrednich (B)	podaje historyczne i współczesne przykłady praktycznego wykorzystania umiejętności wyznaczania kierunków geograficznych (A);omawia sposób wyznaczania kierunku północnego na podstawie położenia Gwiazdy Polarnej oraz innych obiektów w otoczeniu (B)
	5. Określamy kierunki geograficzne za pomocą kompasu i gnomonu – lekcja w terenie					
Podsumowanie działu 1	6., 7. Podsumowanie i sprawdzian z działu: „Poznajemy warsztat przyrodnika”					
Dział 2. Poznajemy pogodę i inne zjawiska przyrodnicze						
1.Substancje wokół nas	8. Otaczają nas substancje	wskazuje w najbliższym otoczeniu przykłady ciał stałych, cieczy i gazów (B); wskazuje w najbliższym otoczeniu po dwa przykłady ciał plastycznych, kruchych i sprężystych (B); podaje dwa przykłady występowania zjawiska rozszerzalności cieplnej ciał stałych (A); porównuje ciała stałe z cieczami pod względem jednej właściwości, np. kształtu (C)	wymienia stany skupienia, w których występują substancje (A); podaje dwa/trzy przykłady wykorzystania właściwości ciał stałych w życiu codziennym (C)	wyjaśnia, na czym polega zjawisko rozszerzalności cieplnej (B); podaje przykłady występowania zjawiska rozszerzalności cieplnej ciał stałych i cieczy (C) oraz gazów (D)	klasyfikuje ciała stałe ze względu na właściwości (B); wyjaśnia, na czym polega kruchość, plastyczność i sprężystość (B); porównuje właściwości ciał stałych, cieczy i gazów (C); opisuje zasadę działania termometru cieczowego (B)	uzasadnia, popierając swoje stanowisko przykładami z życia, dlaczego ważna jest znajomość właściwości ciał (D)
2. Woda występuje w trzech stanach skupienia	9. Poznajemy stany skupienia wody	wymienia stany skupienia wody w przyrodzie (A); podaje przykłady występowania wody w różnych stanach skupienia (A); omawia budowę termometru (B); odczytuje wskazania termometru (C); wyjaśnia, na czym polega krzepnięcie i topnienie (B)	wyjaśnia zasadę działania termometru (B); przeprowadza, zgodnie z instrukcją, doświadczenia wykazujące: – wpływ temperatury otoczenia na parowanie wody (C), – obecność pary wodnej w powietrzu (C); Wyjaśnia ,na czym polega parowanie i skraplanie wody (B)	wymienia czynniki wpływające na szybkość parowania (A); formułuje wnioski na podstawie przeprowadzonych doświadczeń (D); przyporządkowuje stan skupienia wody do wskazań termometru (C)	dokumentuje doświadczenia według poznanego schematu (D); podaje znane z życia codziennego przykłady zmian stanów skupienia wody (C); przedstawia w formie schematu zmiany stanu skupienia wody w przyrodzie (C)	przedstawia zmiany stanów skupienia wody podczas jej krążenia w przyrodzie, posługując się wykonanym przez siebie rysunkiem (D)

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca). Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna). Uczeń:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra). Uczeń:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra). Uczeń:	Wymagania wykraczające (ocena celująca). Uczeń:
1. Organizmy mają wspólne cechy	17. Poznajemy budowę i czynności życiowe organizmów	wyjaśnia, po czym rozpoznaje się organizm (B); wymienia przynajmniej trzy czynności życiowe organizmów (A); omawia jedną wybraną przez siebie czynność życiową organizmów (B); odróżnia przedstawione na ilustracji organizmy jednokomórkowe od organizmów wielokomórkowych (C)	wyjaśnia pojęcia: <i>organizm jednokomórkowy</i> , <i>organizm wielokomórkowy</i> (B); podaje charakterystyczne cechy organizmów (A); wymienia czynności życiowe organizmów (A); rozpoznaje na ilustracji wybrane organy/narządy (C)	omawia hierarchiczną budowę organizmów wielokomórkowych (B); charakteryzuje czynności życiowe organizmów (B); omawia cechy rozmnażania płciowego i bezpłciowego (B)	podaje przykłady różnych sposobów wykonywania tych samych czynności przez organizmy, np. ruch, wzrost (C); porównuje rozmnażanie płciowe z rozmnażaniem bezpłciowym (C)	prezentuje informacje na temat najmniejszych i największych organizmów żyjących na Ziemi (D); omawia podział organizmów na pięć królestw (A)
2. Organizmy różnią się sposobem odżywiania	18. W jaki sposób organizmy zdobywają pokarm?	określa, czy podany organizm jest samożywny czy cudzożywny (B); podaje przykłady organizmów cudzożywnych: mięsożernych, roślinożernych i wszystkożernych (B); wskazuje na ilustracji charakterystyczne cechy drapieżników (C) układu łańcuch pokarmowy z podanych organizmów (C); układa jeden łańcuch pokarmowy na podstawie analizy sieci pokarmowej (D)	dzieli organizmy cudzożytne ze względu na rodzaj pokarmu (A); podaje przykłady organizmów roślinożernych (B); dzieli mięsożerców na drapieżniki i padlinożerców (B); wyjaśnia, na czym polega wszystkożerność (B) wyjaśnia, czym są zależności pokarmowe (B); podaje nazwy ogniw łańcucha pokarmowego (A)	wyjaśnia pojęcia: <i>organizm samożywny</i> , <i>organizm cudzożywny</i> (B); wymienia cechy roślinożerców (B); wymienia, podając przykłady, sposoby zdobywania pokarmu przez organizmy cudzożytne (B); podaje przykłady zwierząt odżywiających się szczątkami glebowymi (B);wymienia przedstawicieli pasożytów (A); wyjaśnia nazwy ogniw łańcucha pokarmowego (B); wyjaśnia, co to jest sieć pokarmowa (B)	omawia sposób wytwarzania pokarmu przez rośliny (B); określa rolę, jaką odgrywają w przyrodzie zwierzęta odżywiające się szczątkami glebowymi (C); wyjaśnia, na czym polega pasożytnictwo (B); omawia rolę destruentów w łańcuchu pokarmowym (B)	prezentuje – w dowolnej formie – informacje na temat pasożytnictwa w świecie roślin (D); podaje przykłady obrony przed wrogami w świecie roślin i zwierząt (C); uzasadnia, że zniszczenie jednego z ogniw łańcucha pokarmowego może doprowadzić do wyginięcia innych ogniw (D)
	19. Poznajemy zależności pokarmowe między organizmami					

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca). Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna). Uczeń:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra).Uczeń:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra). Uczeń:	Wymagania wykraczające (ocena celująca).Uczeń:
3.Rośliny i zwierzęta wokół nas	20. Obserwujemy rośliny i zwierzęta	wymienia korzyści wynikające z uprawy roślin w domu i ogrodzie (A); podaje przykłady zwierząt hodowanych przez człowieka w domu (A); podaje przykład drobnego zwierzęcia żyjącego w domu (A); rozpoznaje trzy zwierzęta żyjące w ogrodzie (C)	podaje trzy przykłady roślin stosowanych jako przyprawy do potraw (B); wyjaśnia, dlaczego decyzja o hodowli zwierzęcia powinna być dokładnie przemyślana (B); omawia zasady opieki nad zwierzętami (B); podaje przykłady dzikich zwierząt żyjących w mieście (A); wykonuje zielnik, w którym umieszcza pięć okazów (D)	rozpoznaje wybrane rośliny doniczkowe (C); wyjaśnia, jakie znaczenie ma znajomość wymagań życiowych uprawianych roślin (D); określa cel hodowania zwierząt w domu (B); wyjaśnia, dlaczego nie wszystkie zwierzęta możemy hodować w domu (B); wskazuje źródła informacji na temat hodowanych zwierząt (C); wyjaśnia, dlaczego coraz więcej dzikich zwierząt przybywa do miast (B)	opisuje szkodliwość zwierząt zamieszkujących nasze domy (C);formułuje apel do osób mających zamiar hodować zwierzę lub podarować je w prezencie (D)	prezentuje jedną egzotyczną roślinę (ozdobną lub przyprawową), omawiając jej wymagania życiowe (D); przygotowuje ciekawostki i dodatkowe informacje na temat zwierząt, np. omówienie najszybszych zwierząt (D)
Podsumowaniedziału 3	21., 22. Podsumowanie i sprawdzian z działu: „Poznajemy świat organizmów”					
Dział 4. Odkrywamy tajemnice ciała człowieka						
1. Trawienie i wchłanianie pokarmu	23. Poznajemy składniki pokarmu	podaje przykłady produktów bogatych w białka, cukry, tłuszcze, witaminy (A); omawia znaczenie wody dla organizmu (B)	wymienia składniki pokarmowe (A); przyporządkowuje podane pokarmy do wskazanej grupy pokarmowej (C)	omawia rolę składników pokarmowych w organizmie (B); wymienia produkty zawierające sole mineralne (A)	omawia rolę witamin (B); wymienia wybrane objawy niedoboru jednej z poznanych witamin (B); omawia rolę soli mineralnych w organizmie (B)	przedstawia krótkie informacje na temat sztucznych barwników, aromatów identycznych z naturalnymi, konserwantów znajdujących się w żywności (D)
	24. Jak przebiega trawienie i wchłanianie pokarmu?	wskazuje na modelu położenie poszczególnych narządów przewodu pokarmowego (C); wyjaśnia, dlaczego należy dokładnie żuć pokarm (B); uzasadnia konieczność mycia rąk przed każdym posiłkiem (C)	wymienia narządy budujące przewód pokarmowy (A); omawia rolę układu pokarmowego (B); podaje zasady higieny układu pokarmowego (A)	wyjaśnia pojęcie <i>trawienie</i> (B); opisuje drogę pokarmu w organizmie (B); omawia, co dzieje się w organizmie po zakończeniu trawienia pokarmu (B)	wyjaśnia rolę enzymów trawiennych (B); wskazuje narządy, w których zachodzi mechaniczne i chemiczne przekształcanie pokarmu (C)	omawia rolę narządów wspomagających trawienie (B); wymienia czynniki, które mogą negatywnie wpłynąć na funkcjonowanie wątroby lub trzustki (A)

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca). Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna). Uczeń:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra). Uczeń:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra). Uczeń:	Wymagania wykraczające (ocena celująca). Uczeń:
2. Układ krwionośny transportuje krew	25. Jaką rolę odgrywa układ krwionośny?	wskazuje na schemacie serce i naczynia krwionośne (C); wymienia rodzaje naczyń krwionośnych (A); mierzy puls (C); podaje dwa przykłady zachowań korzystnie wpływających na pracę układu krążenia (C)	omawia rolę serca i naczyń krwionośnych (B); pokazuje na schemacie poszczególne rodzaje naczyń krwionośnych (C)	wymienia funkcje układu krwionośnego (B); wyjaśnia, czym jest tętno (B); omawia rolę układu krwionośnego w transporcie substancji w organizmie (C); proponuje zestaw prostych ćwiczeń poprawiających funkcjonowanie układu krwionośnego (D)	wyjaśnia, jak należy dbać o układ krwionośny (B); podaje przykłady produktów żywnościowych korzystnie wpływających na pracę układu krwionośnego (C)	prezentuje – w dowolnej formie – informacje na temat składników krwi (B) i grup krwi (D)
3. Układ oddechowy zapewnia wymianę gazową	26. Jak oddychamy?	pokazuje na modelu lub planszy dydaktycznej położenie narządów budujących układ oddechowy (C); wymienia zasady higieny układu oddechowego (B)	wymienia narządy budujące drogi oddechowe (A); wyjaśnia, co dzieje się z powietrzem podczas wdechu i wydechu (B); określa rolę układu oddechowego (A); opisuje zmiany w wyglądzie części piersiowej tułowia podczas wdechu i wydechu (C)	określa cel wymiany gazowej (B); omawia rolę poszczególnych narządów układu oddechowego (B); wyjaśnia, dlaczego drogi oddechowe są wyściełane przez komórki z rzęskami (B)	wyjaśnia, na czym polega współpraca układów pokarmowego, krwionośnego i oddechowego (B); wykonuje schematyczny rysunek ilustrujący wymianę gazową zachodzącą w płucach (C)	ilustruje wymianę gazową zachodzącą w komórkach ciała (C); planuje i prezentuje doświadczenie potwierdzające obecność pary wodnej w wydychanym powietrzu (D)
4. Szkielet i mięśnie umożliwiają ruch	27. Jakie układy narządów umożliwiają organizmowi ruch?	wskazuje na sobie, modelu lub planszy elementy szkieletu (C); wyjaśnia pojęcie <i>stawy</i> (B); omawia dwie zasady higieny układu ruchu (B)	wymienia elementy budujące układ ruchu (A); podaje nazwy i wskazuje główne elementy szkieletu (C); wymienia trzy funkcje szkieletu (A); wymienia zasady higieny układu ruchu (A)	rozdziela rodzaje połączeń kości (C); podaje nazwy głównych stawów u człowieka (A); wyjaśnia, w jaki sposób mięśnie są połączone ze szkieletem (B)	porównuje zakres ruchów stawów: barkowego, biodrowego i kolanowego (D); na modelu lub planszy wskazuje kości o różnych kształtach (C); omawia pracę mięśni szkieletowych (C)	wyjaśnia, dlaczego w okresie szkolnym należy szczególnie dbać o prawidłową postawę ciała (B); omawia działanie mięśni budujących narządy wewnętrzne (B)
5. Układ nerwowy kontroluje pracę organizmu	28. Jak organizm odbiera informacje z otoczenia? Narząd wzroku	wskazuje na planszy położenie układu nerwowego (C); wskazuje na planszy lub modelu położenie narządów zmysłów (C); wymienia zadania narządów smaku i powonienia (A); wymienia, podając przykłady, rodzaje smaków (A); wymienia dwa	omawia rolę poszczególnych narządów zmysłów (B); omawia rolę skóry jako narządu zmysłu (B); wymienia zasady higieny oczu i uszu (B)	omawia, korzystając z planszy, w jaki sposób powstaje obraz oglądanego obiektu (C); wskazuje na planszy elementy budowy oka: soczewkę, siatkówkę i źrenicę (C); wskazuje na planszy małżowinę	wymienia zadania mózgu, rdzenia kręgowego i nerwów (A); wyjaśnia, w jaki sposób układ nerwowy odbiera informacje z otoczenia (B); podaje wspólną cechę narządów węchu i smaku (A); wskazuje na planszy drogę	podaje przykłady skutków uszkodzenia układu nerwowego (A); prezentuje informacje na temat wad wzroku lub słuchu (D)

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca). Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna). Uczeń:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra).Uczeń:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra). Uczeń:	Wymagania wykraczające (ocena celująca).Uczeń:
	29. Jak organizm odbiera informacje z otoczenia? Narządy: węchu, smaku, słuchu i dotyku	zachowania wpływające niekorzystnie na układ nerwowy (A)		uszną, przewód słuchowy i błonę bębenkową (C); omawia zasady higieny układu nerwowego (B)	informacji dźwiękowych (C); uzasadnia, że układ nerwowy koordynuje pracę wszystkich narządów zmysłów (D); na podstawie doświadczenia formułuje wniosek dotyczący zależności między zmysłem smaku a zmysłem powonienia (C)	
6. Układ rozrodczy umożliwia wydawanie na świat potomstwa	30. Jak jest zbudowany układ rozrodczy?	wskazuje na planszy położenie narządów układu rozrodczego (C); rozpoznaje komórki rozrodcze: męską i żeńską (C); wyjaśnia pojęcie <i>zapłodnienie</i> (B)	wymienia narządy tworzące żeński i męski układ rozrodczy (A); określa rolę układu rozrodczego (A); omawia zasady higieny układu rozrodczego (B); wskazuje na planszy miejsce rozwoju nowego organizmu (C)	omawia rolę poszczególnych narządów układu rozrodczego (C)	wyjaśnia przyczyny różnic w budowie układu rozrodczego żeńskiego i męskiego (C); omawia przebieg rozwoju nowego organizmu (A) wskazuje na planszy narządy układu rozrodczego męskiego i układu rozrodczego żeńskiego(C)	prezentuje informacje na temat roli kobiet i mężczyzn w rodzinie i społeczeństwie na przestrzeni kilku pokoleń, np. omawia zajęcia prababci, babci, mamy, starszej siostry itp. (D)
7. Dojrzewanie to czas wielkich zmian	31. Dojrzewanie to czas wielkich zmian	podaje przykłady zmian w organizmie świadczących o rozpoczęciu okresu dojrzewania u własnej płci (A); podaje dwa przykłady zmian w funkcjonowaniu skóry w okresie dojrzewania (B)	wymienia zmiany fizyczne zachodzące w okresie dojrzewania u dziewcząt i chłopców (A); omawia zasady higieny, których należy przestrzegać w okresie dojrzewania (B)	opisuje zmiany psychiczne zachodzące w okresie dojrzewania (B)	wyjaśnia na przykładach, czym jest odpowiedzialność (B)	prezentuje informacje dotyczące zagrożeń, na które mogą być narażone dzieci w okresie dojrzewania (D)
Podsumowanie działu 4	32., 33. Podsumowanie i sprawdzian z działu: „Odkrywamy tajemnice ciała człowieka”					
Dział 5. Odkrywamy tajemnice zdrowia						
1. Zdrowy styl życia	34. Jak dbać o higienę?	wymienia co najmniej trzy zasady zdrowego stylu życia (A); korzystając z piramidy zdrowego żywienia ,wskazuje produkty, które należy spożywać w dużych i w małych ilościach (C);wyjaśnia, dlaczego ważna jest czystość rąk (B); omawia sposoby dbania o zęby (C); wymienia dwie zasady bezpieczeństwa podczas zabaw na świeżym powietrzu (A)	podaje zasady prawidłowego odżywiania (A); wyjaśnia, dlaczego należy dbać o higienę skóry (B); opisuje sposób pielęgnacji paznokci (B); wyjaśnia, na czym polega właściwy dobór odzieży (B) podaje przykłady wypoczynku czynnego i wypoczynku biernego (B)	wymienia wszystkie zasady zdrowego stylu życia (A); wyjaśnia rolę aktywności fizycznej w zachowaniu zdrowia (B); opisuje sposób pielęgnacji skóry – ze szczególnym uwzględnieniem okresu dojrzewania (C); wyjaśnia, na czym polega higiena jamy ustnej (B)	wyjaśnia, czym jest zdrowy styl życia (B); omawia skutki niewłaściwego odżywiania się (B);wyjaśnia ,na czym polega higiena osobista (B); podaje sposoby na uniknięcie zakażenia się grzybicą (A)	przygotowuje propozycję prawidłowego jadłospisu na trzy dni, który będzie odpowiedni w okresie dojrzewania (D)

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca). Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna). Uczeń:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra). Uczeń:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra). Uczeń:	Wymagania wykraczające (ocena celująca). Uczeń:
2. Choroby zakaźne i pasożytnicze	35. Poznajemy choroby zakaźne	wymienia drogi wnikania do organizmu człowieka drobnoustrojów chorobotwórczych i zwierząt pasożytniczych (A); wymienia trzy zasady, których przestrzeganie pozwoli uniknąć chorób przenoszonych drogą oddechową (A); wymienia trzy zasady, których przestrzeganie pozwoli uniknąć chorób przenoszonych przez uszkodzoną skórę (A); wymienia trzy zasady, których przestrzeganie pozwoli uniknąć chorób przenoszonych drogą pokarmową (A)	wymienia przyczyny chorób zakaźnych (A); wymienia nazwy chorób przenoszonych drogą oddechową (A); omawia objawy wybranej choroby przenoszonej drogą oddechową (B); omawia przyczyny zatruc (B); określa zachowania zwierzęcia, które mogą świadczyć o tym, że jest ono chore na wściekliznę (C)	wyjaśnia, czym są szczepionki (B); wymienia sposoby zapobiegania chorobom przenoszonym drogą oddechową (A); wymienia szkody, które pasożyty powodują w organizmie (A); omawia objawy zatruc (B)	porównuje objawy przebiegu z objawami grypy i anginy (C); klasyfikuje pasożyty na wewnętrzne i zewnętrzne, podaje ich przykłady (C); charakteryzuje pasożyty wewnętrzne człowieka (C); opisuje objawy wybranych chorób zakaźnych (B); wymienia drobnoustroje mogące wnikać do organizmu przez uszkodzoną skórę (B)	przygotowuje informacje na temat objawów boreliozy i sposobów postępowania w przypadku zachorowania na nią (D)
3. Jak postępować w niebezpiecznych sytuacjach?	36. Jak uniknąć niebezpiecznych sytuacji w naszym otoczeniu?	wymienia zjawiska pogodowe, które mogą stanowić zagrożenie (A); odróżnia muchomora sromotnikowego od innych grzybów (C); określa sposób postępowania po użądleniu (A)	określa zasady postępowania w czasie burzy, gdy przebywa się w domu lub poza nim (A); rozpoznaje owady, które mogą być groźne (C)	wymienia charakterystyczne cechy muchomora sromotnikowego (A); wymienia objawy zatrucia grzybami (A)	omawia sposób postępowania po ukąszeniu przez żmiję (B); rozpoznaje dziko rosnące rośliny trujące (C)	prezentuje plakat ostrzegający o niebezpieczeństwach w swojej okolicy (D)
	37. Niebezpieczeństwa i pierwsza pomoc w domu	omawia zasady postępowania podczas pielęgnacji roślin hodowanych w domu (B); podaje przykłady środków czystości, które stwarzają zagrożenia dla zdrowia (A); wymienia rodzaje urazów skóry (A)	podaje przykłady trujących roślin hodowanych w domu (A); przyporządkowuje nazwę zagrożenia do symboli umieszczanych na opakowaniach (C); omawia sposób postępowania w wypadku otarć i skaleczeń (B)	omawia zasady pierwszej pomocy po kontakcie ze środkami czystości (B)	omawia zasady postępowania w przypadku oparzeń (B)	
4. Czym jest uzależnienie	38. Uzależnienia i ich skutki	podaje przynajmniej dwa przykłady negatywnego wpływu dymu tytoniowego i alkoholu na organizm człowieka (B); opisuje zachowanie świadczące o mogącym rozwinąć się uzależnieniu od komputera lub telefonu (B); prezentuje zachowanie asertywne w wybranej sytuacji (C)	podaje przykłady substancji, które mogą uzależniać (A); podaje przykłady skutków działania alkoholu na organizm (B); podaje przykłady sytuacji, w których należy zachować się asertywnie (C)	wyjaśnia, na czym polega palenie bierne (B); wymienia skutki przyjmowania narkotyków (B); wyjaśnia, czym jest asertywność (B)	wyjaśnia, czym jest uzależnienie (B); charakteryzuje substancje znajdujące się w dymie papierosowym (C); uzasadnia konieczność zachowań asertywnych (D); uzasadnia, dlaczego napoje energetyzujące nie są obojętne dla zdrowia (C)	przygotowuje informacje na temat pomocy osobom uzależnionym (D); prezentuje informacje na temat możliwych przyczyn, postaci i profilaktyki chorób nowotworowych (D)

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca). Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna). Uczeń:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra).Uczeń:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra). Uczeń:	Wymagania wykraczające (ocena celująca).Uczeń:
Podsumowanie działu 5	39.,40. Podsumowanie i sprawdzian z działu:„Odkrywamy tajemnice zdrowia”					
Dział 6. Orientujemy się w terenie						
1. Co pokazujemy na planach?	41. Co to jest plan?	oblicza wymiary biurka w skali 1:10 (C); rysuje plan biurka w skali 1:10 (C)	wyjaśnia, jak powstaje plan (B); rysuje plan dowolnego przedmiotu (wymiarzy przedmiotu podzielne bez reszty przez 10) w skali 1 : 10 (C)	wyjaśnia pojęcie <i>skala liczbowa</i> (B); oblicza wymiary przedmiotu w różnych skalach, np. 1:5, 1:20, 1:50; wykonuje szkic terenu szkoły (D)	rysuje plan pokoju w skali 1:50 (C); dobiera skalę do wykonania planu dowolnego obiektu (D);wykonuje szkic okolic szkoły (D)	wyjaśnia pojęcia: <i>skala mianowana, podziałka liniowa</i> (B)
2. Jak czytamy plany i mapy?	42.Czytamy plan miasta i mapę turystyczną	wymienia rodzaje map (A); odczytuje informacje zapisane w legendzie planu (C)	wyjaśnia pojęcia: <i>mapa</i> i <i>legenda</i> (B); określa przeznaczenie planu miasta i mapy turystycznej (B); rozpoznaje obiekty przedstawione na planie lub mapie za pomocą znaków kartograficznych (C/D)	opisuje słowami fragment terenu przedstawiony na planie lub mapie (D); przygotowuje zbiór znaków kartograficznych dla planu lub mapy najbliższej okolicy (C)	porównuje dokładność planu miasta i mapy turystycznej (D); odszukuje na mapie wskazane obiekty (C)	rysuje fragment drogi do szkoły, np. ulicy, zmniejszając jej wymiary (np. 1000 razy) i używając właściwych znaków kartograficznych (D)
3. Jak się orientować w terenie?	43. Jak się orientować w terenie?	wskazuje kierunki geograficzne na mapie (C); odszukuje na planie okolicy wskazany obiekt, np. kościół, szkołę (C)	określa położenie innych obiektów na mapie w stosunku do podanego obiektu (C); opowiada, jak zorientować plan lub mapę za pomocą kompasu (B)	wyjaśnia, na czym polega orientowanie planu lub mapy (B); orientuje plan lub mapę za pomocą kompasu (C)	orientuje mapę za pomocą obiektów w terenie (C)	dostosowuje sposób orientowania mapy do otaczającego terenu (D)
	44. Ćwiczymy orientowanie się w terenie – lekcja w terenie					
Podsumowanie działu 6	45.,46. Podsumowanie i sprawdzian z działu: „Orientujemy się w terenie”					
Dział 7. Poznajemy krajobraz najbliższej okolicy						
1. Rodzaje krajobrazów	47. Co to jest krajobraz?	rozpoznaje na zdjęciach rodzaje krajobrazów (C); podaje przykłady krajobrazu naturalnego (B); wymienia nazwy krajobrazów kulturowych (B); określa rodzaj krajobrazu najbliższej okolicy (D)	wyjaśnia, do czego odnoszą się nazwy krajobrazów (B); wymienia rodzaje krajobrazów: naturalny, kulturowy (A); wyjaśnia pojęcie <i>krajobraz kulturowy</i> (B); wskazuje w krajobrazie najbliższej okolicy składniki, które są wytworami człowieka (C)	wyjaśnia pojęcie <i>krajobraz</i> (B); wymienia składniki, które należy uwzględnić, opisując krajobraz (A); omawia cechy poszczególnych krajobrazów kulturowych (B); wskazuje składniki naturalne w krajobrazie najbliższej okolicy (D)	opisuje krajobraz najbliższej okolicy (D)	wskazuje pozytywne i negatywne skutki przekształcenia krajobrazu najbliższej okolicy (D)
2. Ukształtowanie terenu	48. Poznajemy formy terenu	rozpoznaje na ilustracji formy terenu (C); wyjaśnia, czym są równiny (B); wykonuje modele wzniesienia i doliny (C)	omawia na podstawie ilustracji elementy wzniesienia (C); wskazuje formy terenu w krajobrazie najbliższej okolicy (D)	opisuje wklęsłe formy terenu (B); opisuje formy terenu dominujące w krajobrazie najbliższej okolicy (D)	klasyfikuje wzniesienia na podstawie ich wysokości (A); omawia elementy doliny (A)	przygotuje krótką prezentację o najciekawszych formach terenu w Polsce, w Europie, na świecie (D)

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca). Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna). Uczeń:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra). Uczeń:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra). Uczeń:	Wymagania wykraczające (ocena celująca). Uczeń:
1. Warunki życia w wodzie	55. Poznajemy warunki życia w wodzie	podaje trzy przystosowania ryb do życia w wodzie (A); wymienia dwa przykłady innych przystosowań organizmów do życia w wodzie (A)	omawia, podając przykłady, przystosowania zwierząt do życia w wodzie (B); wyjaśnia, dzięki czemu zwierzęta wodne mogą przetrwać zimę (B)	omawia, podając przykłady, przystosowania roślin do ruchu wód (B); omawia sposób pobierania tlenu przez organizmy wodne (B)	wyjaśnia pojęcie <i>plankton</i> (B); charakteryzuje, podając przykłady, przystosowania zwierząt do ruchu wody (B)	prezentuje informacje o największych organizmach żyjących w środowisku wodnym (D)
2. Z biegiem rzeki	56. Poznajemy rzekę	wskazuje na ilustracji elementy rzeki: źródło, bieg górny, bieg środkowy, bieg dolny, ujście (C/D)	podaje dwie/trzy nazwy organizmów żyjących w górnym, środkowym i dolnym biegu rzeki (A); omawia warunki panujące w górnym biegu rzeki (A)	wymienia cechy, którymi różnią się poszczególne odcinki rzeki (B); porównuje warunki życia w poszczególnych biegach rzeki (C); omawia przystosowania organizmów żyjących w górnym, środkowym i dolnym biegu rzeki (B)	porównuje świat roślin oraz zwierząt w górnym, środkowym i dolnym biegu rzeki (C); rozpoznaje na ilustracjach organizmy charakterystyczne dla każdego z biegów rzeki (C)	podaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu rzek na życie i gospodarkę człowieka (D)
3. Życie w jeziorze	57. Poznajemy warunki życia w jeziorze	przyporządkowuje na schematycznym rysunku odpowiednie nazwy dostref życia w jeziorze (C); odczytuje z ilustracji nazwy dwóch/trzech organizmów żyjących w poszczególnych strefach jeziora (C)	podaje nazwy stref życia w jeziorze (A); wymienia grupy roślin żyjących w strefie przybrzeżnej (A); rozpoznaje na ilustracjach pospolite rośliny wodne przytwierdzone do podłoża (C)	charakteryzuje przystosowania roślin do życia w strefie przybrzeżnej (C); wymienia czynniki warunkujące życie w poszczególnych strefach jeziora (A); wymienia zwierzęta żyjące w strefie przybrzeżnej (A); charakteryzuje przystosowania ptaków i ssaków do życia w strefie przybrzeżnej (C)	wyjaśnia pojęcie <i>plankton</i> (B); charakteryzuje poszczególne strefy jeziora (C); rozpoznaje na ilustracjach pospolite zwierzęta związane z jeziorami (C); układa z poznanych organizmów łańcuch pokarmowy występujący w jeziorze (C)	przygotowuje prezentację na temat trzech/czterech organizmów tworzących plankton (D); prezentuje informacje „naj” na temat jezior w Polsce, w Europie i na świecie (D)

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca). Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna). Uczeń:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra). Uczeń:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra). Uczeń:	Wymagania wykraczające (ocena celująca). Uczeń:
4. Warunki życia na łądzie	58. Warunki życia na łądzie	wymienia czynniki warunkujące życie na łądzie (A); omawia przystosowania zwierząt do zmian temperatury (B)	omawia przystosowania roślin do niskiej lub wysokiej temperatury (B)	charakteryzuje przystosowania roślin i zwierząt zabezpieczające je przed utratą wody (B); wymienia przykłady przystosowań chroniących zwierzęta przed działaniem wiatru (A); opisuje sposoby wymiany gazowej u zwierząt lądowych (B)	omawia negatywną i pozytywną rolę wiatru w życiu roślin (B); charakteryzuje wymianę gazową u roślin (B); wymienia przystosowania roślin do wykorzystania światła (A)	prezentuje informacje na temat przystosowań dwóch/trzech gatunków roślin lub zwierząt do życia w ekstremalnych warunkach lądowych (C)
5. Las ma budowę warstwową	59. Poznajemy budowę lasu i panujące w nim warunki	wskazuje warstwy lasu na planszy dydaktycznej lub ilustracji (C); wymienia po dwa gatunki organizmów żyjących w dwóch wybranych warstwach lasu (A); podaje trzy zasady zachowania się w lesie (A)	podaje nazwy warstw lasu (A); omawia zasady zachowania się w lesie (B); rozpoznaje pospolite organizmy żyjące w poszczególnych warstwach lasu (C); rozpoznaje pospolite grzyby jadalne (C)	omawia wymagania środowiskowe wybranych gatunków zwierząt żyjących w poszczególnych warstwach lasu (C)	charakteryzuje poszczególne warstwy lasu, uwzględniając czynniki abiotyczne oraz rośliny i zwierzęta żyjące w tych warstwach (C)	prezentuje informacje o życiu wybranych organizmów leśnych (innych niż omawiane na lekcji) z uwzględnieniem ich przystosowań do życia w danej warstwie lasu (C)
	60. Jakie organizmy spotykamy w lesie? – lekcja w terenie					
6. Jakie drzewa rosną w lesie?	61. Poznajemy różne drzewa	podaje po dwa przykłady drzew iglastych i liściastych (A); rozpoznaje dwa drzewa iglaste i dwa liściaste (C)	porównuje wygląd igieł sosny z igłami świerka (C); wymienia cechy budowy roślin iglastych ułatwiające ich rozpoznawanie, np. kształt i liczba igieł, kształt i wielkość szyszek (B); wymienia cechy ułatwiające rozpoznawanie drzew liściastych (B)	porównuje drzewa liściaste z drzewami iglastymi (C); rozpoznaje rosnące w Polsce rośliny iglaste (C); rozpoznaje przynajmniej sześć gatunków drzew liściastych (C); wymienia typy lasów rosnących w Polsce (A)	podaje przykłady drzew rosnących w lasach liściastych, iglastych i mieszanych (A)	prezentuje informacje na temat roślin iglastych pochodzących z innych regionów świata, które są uprawiane w polskich ogrodach (D)
7. Na łące	62. Na łące	podaje dwa przykłady znaczenia łąki (A); wyjaśnia, dlaczego nie wolno wypalać traw (B); rozpoznaje przynajmniej trzy gatunki poznanych roślin łąkowych (C)	wymienia cechy łąki (A); wymienia zwierzęta mieszkające na łące i żerujące na niej (A); przedstawia w formie łańcucha pokarmowego proste zależności pokarmowe między organizmami żyjącymi na łące (C)	omawia zmiany zachodzące na łące w różnych porach roku (B); rozpoznaje przynajmniej pięć gatunków roślin występujących na łące (C); wyjaśnia, w jaki sposób ludzie wykorzystują łąki (B)	przyporządkowuje nazwy gatunków roślin do charakterystycznych barw łąki (C); uzasadnia, że łąka jest środowiskiem życia wielu zwierząt (C)	wykonuje zielnik z poznanych na lekcji roślin łąkowych (C) lub innych roślin (D)

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca). Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna). Uczeń:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra).Uczeń:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra). Uczeń:	Wymagania wykraczające (ocena celująca).Uczeń:
8. Na polu uprawnym	63. Na polu uprawnym	wymienia nazwy zbóż (A); rozpoznaje na ilustracjach owies, pszenicę i żyto (C); podaje przykłady warzyw uprawianych na polach (A); wymienia nazwy dwóch szkodników upraw polowych (A)	omawia sposoby wykorzystywania roślin zbożowych (B); rozpoznaje nasiona trzech zbóż (C); wyjaśnia, które rośliny nazywamy chwastami (B); uzupełnia brakujące ogniwa w łańcuchach pokarmowych organizmów żyjących na polu (C)	wyjaśnia pojęcia : <i>zboża ozime, zboża jare</i> (B); podaje przykłady wykorzystywania uprawianych warzyw (B); wymienia sprzymierzeńców człowieka w walce ze szkodnikami upraw polowych (B)	podaje przykłady innych upraw niż zboża i warzywa, wskazując sposoby ich wykorzystywania (B); przedstawia zależności występujące na polu w formie co najmniej dwóch łańcuchów pokarmowych (C); rozpoznaje zboża rosnące w najbliższej okolicy (D)	wyjaśnia, czym jest walka biologiczna (B); prezentuje informacje na temat korzyści i zagrożeń wynikających ze stosowania chemicznych środków zwalczających szkodniki (D)
Podsumowanie działu 8	64.,65. Podsumowanie i sprawdzian z działu: „Odkrywamy tajemnice życia w wodzie i na lądzie”					

*Wymaganiom zostały przypisane kategorie taksonomiczne celów kształcenia: A – zapamiętywanie wiadomości, B – rozumienie wiadomości, C – stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych, D – stosowanie wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych). Według: B. Niemierko *Między oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki*, Warszawa 1997.

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń , który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami z przyrody na ocenę dopuszczającą.

JĘZYK HISPANISKI – KLASA IV

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z **języka hiszpańskiego** w klasie **czwartej** wynikające z realizowanego programu nauczania:

Tytuł programu: *Español con Colega* program nauczania języka hiszpańskiego dla klas IV i V

Autor programu: Izabela Głowczyńska

Dział tematyczny	Uczeń otrzymuje ocenę celującą jeśli:	Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
¡Hola!	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę bardzo dobrą, a także: • samodzielnie potrafi podać podstawowe informacje na swój temat, krótko scharakteryzować członków swojej rodziny, używając poznanych czasowników i zwrotów,	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dobrą, a także: • zna i poprawnie układa zdania z czasownikiem <i>llamarse</i>.	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dostateczną, a także: • potrafi krótko scharakteryzować swoją rodzinę, używając znanych zwrotów i czasowników, • potrafi przeliterować swoje imię i nazwisko w alfabecie	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dopuszczającą, a także: • potrafi się przedstawić i określić swój wiek w języku hiszpańskim, • zna hiszpański alfabet.	Ocenę otrzymuje uczeń, który: • potrafi się przywitać i pożegnać po hiszpańsku, • zna podstawowe słownictwo związane z rodziną, • zna liczebniki w zakresie 10.

	• potrafi podać przykłady krajów z hiszpańskiego obszaru językowego.		hiszpańskim.		
Cantar y jugar	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę bardzo dobrą, a także: • wykazuje się samodzielnością w realizacji powierzonych mu zadań, • zna gry i zabawy, w które grają jego rówieśnicy w krajach hiszpańskojęzycznych.	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dobrą, a także: • posługuje się językiem hiszpańskim w trakcie zajęć, samodzielnie stosując poznane wyrażenia i zwroty, • stara się samodzielnie formułować proste zdania na podstawie znanego słownictwa i struktur gramatycznych.	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dostateczną, a także: • zna i używa podstawowych zwrotów / zdań związanych z komunikacją w trakcie zajęć, • posługuje się poznanymi wyrażeniami w sytuacjach typowych.	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dopuszczającą, a także: • odpowiednio reaguje na polecenia nauczyciela związane z rzeczywistością szkolną formułowane w języku hiszpańskim.	Ocenę otrzymuje uczeń, który: • nazywa dni tygodnia i kolory w języku hiszpańskim, • nazywa przybory szkolne i sprzęty w klasie, • zna liczebniki w zakresie 20.
Ven a mi fiesta	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania	Ocenę otrzymuje uczeń, który:

	na ocenę bardzo dobrą, a także: - wykazuje się samodzielnością w realizacji powierzonych mu zadań, - próbuje odmieniać przez osoby poznane czasowniki regularne.	na ocenę dobrą, a także: - redaguje krótkie zaproszenie na urodziny, - samodzielnie opowiada o swoich upodobaniach i umiejętnościach przy użyciu poznanych czasowników.	na ocenę dostateczną, a także: - opisuje wyposażenie pokoju przy użyciu formy HAY, - potrafi podać datę (dzień i miesiąc).	na ocenę dopuszczającą, a także: - potrafi opowiedzieć o swoich umiejętnościach przy użyciu czasownika SABER [umieć, potrafić], - wyraża swoje upodobania za pomocą czasownika GUSTAR [lubić].	- zna liczebniki w zakresie 31, - potrafi podać swoją datę urodzin, - zna podstawowe słownictwo związane z domem, - zna czasowniki nazywające niektóre czynności.
Mi cuerpo	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę bardzo dobrą, a także: wykazuje się samodzielnością przy realizacji powierzonych mu zadań.	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dobrą, a także: samodzielnie opisuje wygląd zewnętrzny zarówno człowieka jak i śmiesznego stworka, posługując się	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dostateczną, a także: potrafi stworzyć liczbę mnogą rzeczownika i przymiotnika.	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dopuszczającą, a także: - opisuje strój oraz wygląd zewnętrzny koleżanki/kolegi, - zna czasowniki	Ocenę otrzymuje uczeń, który: - potrafi nazwać części ciała oraz ubrania, - potrafi krótko opisać swój wygląd zewnętrzny i

		poznany konstrukcjami leksykalno- gramatycznymi.		me visto [ubieram się], me pongo [zakładam na siebie], llevo [noszę].	strój posługując się poznany wyrażeniami.
Érase una vez...	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę bardzo dobrą, a także: wykazuje się samodzielnością przy realizacji powierzonych mu zadań.	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dobrą, a także: - potrafi samodzielnie opisać poznane zwierze pod względem wyglądu oraz umiejętności, - zna odgłosy zwierząt w języku hiszpańskim.	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dostateczną, a także: - potrafi opisać zwierzę, wykorzystując znane sformułowania i słownictwo, - uzgadnia rodzaj rzeczownika i przymiotnika.	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dopuszczającą, a także: - poprawnie używa rodzajnika nieokreślonego, - potrafi dopasować zwierzątko do opisu..	Ocenę otrzymuje uczeń, który: - potrafi nazwać zwierzęta (dzikie i domowe) - nazywa czynności, które potrafią wykonywać zwierzęta.
	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę bardzo dobrą, a także: wykazuje się samodzielnością przy realizacji	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dobrą, a także: posługuje się językiem hiszpańskim w toku zajęć,	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dostateczną, a także: zna słownictwo związane z	Ocenę otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dopuszczającą, a także: potrafi odpowiednio zareagować w	Ocenę otrzymuje uczeń, który: zna nazwy niektórych owoców i warzyw,

	powierzonych mu zadań, • potrafi stworzyć prosty przepis kulinarny (np. na sałatkę owocową).	samodzielnie lub z niewielką pomocą tworząc wypowiedzi dotyczące jedzenia, preferencji żywieniowych oraz dialogów w restauracji/sklepie spożywczym.	budową rośliny, • samodzielnie tworzy krótki dialog w restauracji/sklepie spożywczym, wykorzystując poznane konstrukcje i zwroty.	sytuacji „w sklepie spożywczym” lub „w restauracji”.	• potrafi mówić o swoich preferencjach żywieniowych przy użyciu form ME GUSTA i PREFIERO [lubię i wolę].
--	---	--	--	---	--

Ocenę niedostateczną semestralną/roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka angielskiego w klasie czwartej wynikające z realizowanego programu nauczania.

Tytuł programu: Program nauczania języka angielskiego dla klas IV-VIII

Autor programu: Joanna Stefańska

English Class A1+, rozdział 0: Get started!					
OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 4–9).	Doskonale zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 4–9).

	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popełnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Bezbłędnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	1. dane personalne 2. państwa i narodowości 3. rzeczy osobiste 4. nazwy miesięcy 5. umiejętności i zainteresowania 6. pomieszczenia i wyposażenie domu 7. ubrania 8. przymiotniki opisujące cechy i osobowość 9. czasownik <i>to be, have got, can</i> 10. konstrukcja <i>there is / there are</i> 11. przyimki opisujące położenie 12. zaimki wskazujące i dzierżawcze				
UMIĘJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze	Uczeń: • częściowo	Rozumie większość tekstu i komunikatów	Uczeń: • poprawnie rozwiązuje	Uczeń: • bezbłędnie rozwiązuje

	słowa: łatwe, krótkie, proste, międzynarodowe. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie , • reaguje adekwatnie na zadawane pytania, reaguje na polecenia i rozumie instrukcje, • udziela podstawowych informacji o sobie i ludziach	słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • przedstawi a siebie i inne osoby ze swojego otoczenia, podaje szczegóły na ich temat, opisuje ich cechy osobowości , umiejętność i zainteresowania, • zna nazwy krajów i narodowość	zadania na czytanie i słuchanie, • samodzielnie wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, przedstawi a siebie i inne osoby ze swojego otoczenia, podaje szczegóły na ich temat, opisuje ich cechy osobowości , umiejętność i zainteresowania, • zna nazwy krajów i
--	--	--	---	---	--

		ze swojego otoczenia , zna nazwy kilku krajów i narodow ości, • opisuje przedmio ty osobiste i ubrania, używając bardzo podstaw owych zwrotów, • umie nazwać niektóre miesiące, • nazywa podstaw owe pomieszc		ci, • używając poznanych zwrotów, szczegółów o opisuje przedmioty osobiste oraz ubrania, • zna nazwy wszystkich miesięcy i potrafi wymienić je we właściwej kolejności, • nazywa pomieszcze nia w domu i szczegółów o opisuje ich wyposażen ie,	narodowoś ci, • używając poznanych zwrotów, szczegółów o opisuje przedmioty osobiste oraz ubrania, • zna nazwy wszystkich miesięcy i potrafi wymienić je we właściwej kolejności, • nazywa pomieszcze nia w domu i szczegółów o opisuje ich wyposażen
--	--	--	--	--	--

		zenia w domu i ich wyposażenie, • korzysta z podręcznika, aby formułować pytania i wypowiedzi, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów, • zazwyczaj stosuje		• stosuje właściwy styl wypowiedzi, • samodzielnie zadaje pytania w celu uzyskania informacji, • wyczerpująco odpowiada na zadawane pytania, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.	ie, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • samodzielnie zadaje pytania w celu uzyskania informacji, • wyczerpująco odpowiada na zadawane pytania, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych
--	--	---	--	---	---

		poprawny styl wypowiedzi.			tekstów.
English Class A1+, rozdział 1: Classmates					
OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 10–23).	Doskonale zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 10–23).

	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popełnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Bezbłędnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach tworząc rozbudowane zdania.
	1. przedmioty nauczania, przybory szkolne 2. dni tygodnia 3. pomieszczenia w szkole, życie szkoły 4. dane personalne 5. zainteresowania, formy spędzania czasu wolnego 6. czas <i>Present Simple</i> 7. przysłowki częstotliwości				
UMIEJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy . Częściowo	Uczeń: • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie	Uczeń: • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje	Uczeń: • bezbłędnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje

	poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	na czytanie i słuchanie • przedstawia siebie i inne osoby, opisuje ludzi, używając prostych struktur, • nazywa niektóre przedmioty nauczone w szkole i podstawowe przybory, • nazywa niektóre dni	rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	instrukcje i polecenia, • szczegółów o przedstawi a siebie i inne osoby ze swojego otoczenia, podaje szczegóły na ich temat, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, • zna przedmioty i przybory szkolne, swobodnie i szczegółowo opisuje życie	instrukcje i polecenia, • szczegółów o oraz bezbłędnie przedstawi a siebie i inne osoby ze swojego otoczenia, podaje szczegóły na ich temat, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę używając poprawnych struktur gramatycznych i rozbudowanego słownictwa
--	---	--	--	--	---

		tygodnia, • w bardzo prostych słowach mówi o swoich zainteresowaniach i formach spędzania czasu wolnego, • wzorując się na podręczniku, używa bardzo podstawowych zwrotów, • udziela prostych informacji o krajach anglojęzycznych		szkolne, • opowiada o swoim hobby, używając wszystkich poznanych zwrotów i wyrażenia, • używa różnorodnych zwrotów, • udziela szczegółowych informacji na temat krajów anglojęzycznych, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • wyczerpująco	• zna wszystkie przedmioty i przybory szkolne, swobodnie i szczegółowo opisuje życie szkolne, • opowiada o swoim hobby, używając wszystkich poznanych zwrotów i wyrażenia, • używa poprawnie różnorodnych zwrotów, • udziela szczegółowych
--	--	---	--	---	---

		ycznych, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.		co odpowiada na pytania, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.	informacji na temat krajów anglojęzycznych, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • wyczerpująco odpowiada na pytania, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 1 (e-Panel).					
English Class A1+, rozdział 2: Fun with food					

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 24–37).	Doskonale zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 24–37).

	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popełnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Bezbłędnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	- artykuły spożywcze - opakowania - zamawianie jedzenia w restauracji - tradycje kulinarne w innych krajach <i>czas Present Simple</i> - rzeczowniki policzalne i niepoliczalne <i>some</i> i <i>any</i> z rzeczownikami - pytanie o liczbę i ilość z użyciem <i>how much</i> i <i>how many</i>				
UMIEJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytanim pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy	Uczeń: częściowo poprawnie rozwiązuje	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości	Uczeń: - poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, - wykonuje i	Uczeń: - bezbłędnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, - wykonuje i

	. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	zadania na czytanie i słuchanie , • w prostych zdaniach opisuje swoje nawyki żywieniowe, • wzorując się na podręczniku, udziela podstawowych informacji na temat żywienia, • w bardzo prostych słowach	poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	wydaje instrukcje i polecenia, • samodzielnie udziela szczegółowych informacji na temat nawyków żywieniowych, posługując się poznanym słownictwem i konstrukcjami, • udziela szczegółowych informacji na temat żywienia, • układa szczegółów	wydaje instrukcje i polecenia, • samodzielnie udziela bardzo szczegółowych informacji na temat nawyków żywieniowych, posługując się poznanym słownictwem i konstrukcjami • udziela szczegółowych informacji na temat żywienia, • układa
--	---	---	--	---	--

		wymienia składniki niezbędne do organizacji przyjęcia • używając bardzo prostych struktur i wzorując się na podręczniku, opisuje ilustrację • wzorując się na podręczniku i używając poznanych zwrotów,		ą listę zakupów niezbędnych do organizacji przyjęcia, uzasadnia swój wybór, • opisuje ilustrację, stosując poznane słownictwo i struktury, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę w restauracji, przekazuje i uzyskuje informacje od swojego rozmówcy, • używając	bogato i szczegółowo ą listę zakupów niezbędnych do organizacji przyjęcia, uzasadnia swój wybór, • wspaniale opisuje ilustrację, stosując poznane słownictwo i struktury, • swobodnie i bezbłędnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę w restauracji, przekazuje
--	--	---	--	--	---

		zamawia jedzenie w restauracji, • opisuje ulubione śniadanie , używając prostych struktur, • udziela bardzo prostych informacji na temat typowych posiłków, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczyt		poznanych zwrotów, szczegółów o opisuje ulubione posiłki, • udziela szczegółowych informacji na temat typowych posiłków w swoim kraju, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.	i uzyskuje informacje od swojego rozmówcy, • używając poznanych zwrotów, szczegółów o opisuje ulubione posiłki, • udziela bardzo szczegółowych informacji na temat typowych posiłków w swoim kraju, • zapisuje i przekazuje ustnie wszystkie informacje z
--	--	---	--	--	--

		anych i wysłucha nych tekstów.			przeczytan ych i wysłuchan ych tekstów.
Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 2 (e-Panel).					
English Class A1+, rozdział 3: Technology for all					
OCENA	DOPUSZCZAJĄ CA	DOSTATECZ NA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 38–51).	Doskonale zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 38–51).

	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popełnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Bezbłędnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	1. gadżety 2. korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych 3. czasowniki nazywające czynności 4. znajomi i przyjaciele 5. przekazywanie informacji 6. uczucia i emocje 7. czas <i>Present Simple</i> 8. czas <i>Present Continuous</i> 9. związek przymiotnika z przyimkiem				
UMIEJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie,	Uczeń: • częściowo poprawnie	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego	Uczeń: • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i	Uczeń: • bezbłędnie rozwiązuje zadania na czytanie i

	pospolite, internacjonalizmy . Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	rozwiązuj e zadania na czytanie i słuchanie , • w prostych zdaniach opisuje nowe technolo gie i sposoby ich wykorzys tania, • w bardzo prostych zdaniach opisuje ilustracje , • wyraża opinie, uczucia i	słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia • szczegółów o opisuje nowe technologie i gadżety oraz sposoby ich wykorzysta nia, stosując poznane słownictwo i właściwe zwroty, • szczegółów o opisuje ilustracje, stosując poznane słownictwo i	słuchanie, • wspaniale wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia • bardzo szczegółów o opisuje nowe technologie i gadżety oraz sposoby ich wykorzysta nia, stosując poznane słownictwo i właściwe zwroty, • bardzo szczegółów o opisuje ilustracje, stosując
--	--	---	---	---	--

		emocje, używając bardzo prostych konstrukcji, • używając bardzo prostych struktur i korzystając z podręcznika, prowadzi rozmowę telefoniczną, • krótko opisuje urządzenia technologiczne, z których korzysta, używając		konstrukcje gramatyczne, • szczegółowo i swobodnie wyraża opinie, uczucia i emocje, używając poznanych konstrukcji , • prowadzi swobodną rozmowę telefoniczną, zaprasza, proponuje i zachęca, • szczegółowo opisuje urządzenia technologiczne	poznane słownictwo i konstrukcje gramatyczne, • bardzo szczegółowo i swobodnie wyraża opinie, uczucia i emocje, używając poznanych konstrukcji , • doskonale prowadzi swobodną rozmowę telefoniczną, zaprasza, proponuje i
--	--	--	--	---	---

		prostych struktur, • wzorując się na podręczniku, w prostej formie opisuje swoje upodobania, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.		zne, stosuje właściwe słownictwo , • opisuje swoje upodobania, • stosuje właściwy styl wypowiedzi , • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.	zachęca, • bardzo szczegółowo opisuje urządzenia technologiczne, stosuje właściwe słownictwo , • bogato opisuje swoje upodobania, • stosuje bezbłędny styl wypowiedzi , • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytan
--	--	--	--	---	--

					ych i wysłuchan ych tekstów.
Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 3 (e-Panel).					
English Class A1+, rozdział 4: Big world					
OCENA	DOPUSZCZAJĄ CA	DOSTATECZ NA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 52–65).	Doskonale zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 52–65).

	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popełnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Bezbłędnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	1. elementy krajobrazu 2. zainteresowania 3. zwierzęta i przymiotniki je opisujące 4. ulubione filmy 5. rekordy świata 6. przyjaźń 7. formy spędzania czasu wolnego 8. czas <i>Present Simple</i> 9. czas <i>Present Continuous</i> 10. stopień wyższy i najwyższy przymiotników				
UMIEJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie,	Uczeń: • częściowo poprawnie	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego	Uczeń: • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i	Uczeń: • bezbłędnie rozwiązuje zadania na czytanie i

	pospolite, internacjonalizmy . Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	rozwiązuj e zadania na czytanie i słuchanie , • w prostych zdaniach opisuje ciekawe miejsca w swoim kraju, • w prostych zdaniach opisuje swoje zainteresowania, • w bardzo prostych zdaniach opisuje zwierzęta	słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • samodzielnie i szczegółowo opisuje ciekawe miejsca w swoim kraju, uzasadnia swój wybór, • używając poznanego słownictwa , udziela szczegółowych informacji na temat swoich zainteresowań,	słuchanie, • wspaniale wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • samodzielnie i bardzo szczegółowo opisuje ciekawe miejsca w swoim kraju, uzasadnia swój wybór, • używając poznanego słownictwa , udziela bardzo szczegółowych informacji na temat swoich
--	--	---	---	---	--

		• , opisuje upodobania, wyraża opinie, uczucia i emocje, używając bardzo prostych konstrukcji, • opisuje cechy charakteru, używając bardzo prostych konstrukcji, • wzorując się na podręczniku, opisuje		• używając bogatego słownictwa , opisuje zwierzęta, • używając bogatego słownictwa , opisuje upodobania, uczucia i emocje, opisuje problemy, • opisuje innych ludzi i wyraża opinie na ich temat, używając bogatego słownictwa , • swobodnie prowadzi i podtrzymuj	zainteresowań, • używając bogatego i różnorodnego słownictwa , opisuje zwierzęta, • używając bogatego i różnorodnego słownictwa , opisuje upodobania, uczucia i emocje, opisuje problemy, • doskonale opisuje innych ludzi i wyraża opinie na ich temat,
--	--	---	--	---	---

		ludzi, wyraża swoje opinie na temat innych ludzi, używając prostych konstruk cji, • używając bardzo prostych słów, opisuje ulubione filmy i książki, • zapisuje i przekazu je ustnie część informacj i z przeczyt anych i		e rozmowę, wyraża opinie na temat różnych ludzi, • szczegółów o opisuje ulubione filmy i książki, uzasadnia swoj wybór, • stosuje właściwy styl wypowiedzi • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytan ych i	używając bogatego słownictwa • swobodnie prowadzi i podtrzymuj e rozmowę, wyraża opinie na temat różnych ludzi, • bardzo szczegółow o opisuje ulubione filmy i książki, uzasadnia swoj wybór, • stosuje właściwy styl wypowiedzi
--	--	---	--	--	---

		wysłuchanych tekstów.		wysłuchanych tekstów.	zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 4 (e-Panel). Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziałów 1–4 (e-Panel).					
English Class A1+, rozdział 5: Around town					
OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA

WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 66–79).	Doskonale zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 66–79).
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popełnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Bez błędnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.

	1. miejsca w mieście 2. orientacja w terenie 3. przymyki opisujące położenie 4. czas <i>Past Simple</i> dla czasownika <i>to be</i> 5. przymiotniki rozwijające wypowiedź				
UMIEJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy . Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę	Uczeń: • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie , • w prostych zdaniach, wzorując się na podręczniku, opisuje miejsca w swoim	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo	Uczeń: • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • przekazuje wyczerpujące i szczegółowe informacje na temat miejsc w swoim mieście, • udziela szczegółów	Uczeń: • bezbłędnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • doskonale wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • bezbłędnie przekazuje wyczerpujące i szczegółowe informacje na temat miejsc w swoim mieście,

	dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	• mieście, używając prostych zdań i korzystając z podręcznika, opisuje wydarzenia z przeszłości, • korzystając ze zwrotów z podręcznika, uzyskuje i przekazuje informacje, • korzystając z	dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	ych informacji na temat wydarzeń z przeszłości, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, uzyskuje i przekazuje informacje, • samodzielnie i szczegółowo opisuje swoją miejscowość, • szczegółowo opisuje ciekawe miejsca w swojej okolicy, • stosuje	• udziela bardzo szczegółowych informacji na temat wydarzeń z przeszłości, • bardzo swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, uzyskuje i przekazuje informacje, • samodzielnie i szczegółowo opisuje swoją miejscowość, • szczegółowo opisuje ciekawe
--	--	--	---	---	--

		podręcznika, opisuje swoją miejscowość, • korzystając z tekstu w podręczniku, opisuje ciekawe miejsca w swojej okolicy, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.		właściwy styl wypowiedzi • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.	miejsca w swojej okolicy, • stosuje wybitny styl wypowiedzi • bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
--	--	---	--	---	--

Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 5 (e-Panel).					
English Class A1+, rozdział 6: Just the job					
OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 80–93).	Doskonale zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 80–93).
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Bezbłędnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.

	Popełnia liczne błędy.	własnych wypowiedziach.	wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.		
	1. popularne zawody 2. czynności dnia codziennego 3. formy spędzania czasu wolnego 4. wyrażanie prośb 5. prace domowe 6. czas <i>Past Simple</i> dla czasowników regularnych i nieregularnych w zdaniach twierdzących				
UMIEJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy . Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą	Uczeń: • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie , • w prostych zdaniach opowiada	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od	Uczeń: • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • samodzielnie i szczegółowo opowiada o czynnościach	Uczeń: • bezbłędnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wspólnie wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • samodzielnie, bogato i szczegółowo opowiada o

	nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	o czynnościach związanych z wykonywanym zawodem • krótko przedstawia swoje plany zawodowe na przyszłość, • prostymi zdaniami, korzystając z podręcznika opowiada o	wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	ch związanych z wykonywanym zawodem, • szczegółowo przedstawi a swoje plany zawodowe na przyszłość, uzasadnia swój wybór, • swobodnie i szczegółowo opisuje wydarzenia z przeszłości, • swobodnie prowadzi rozmowę,	czynnościach związanych z wykonywanym zawodem, • bardzo szczegółowo przedstawi a swoje plany zawodowe na przyszłość, uzasadnia swój wybór, • swobodnie i szczegółowo opisuje wydarzenia z przeszłości, • swobodnie
--	---	--	--	--	---

		wydarzeniach z przeszłości, • korzystając z wyrażenia podręcznika, prowadzi rozmowę, uzyskuje i przekazuje informacje, • wzorując się na schemacie zaprezentowanym w podręczniku		uzyskuje i przekazuje szczegółowe informacje, • pyta o pozwolenie, udziela lub odmawia pozwolenia, potrafi uzasadnić swój wybór, • szczegółowo opisuje swoje obowiązki domowe, wyraża opinię na ich temat, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje	i bezbłędnie prowadzi rozmowę, uzyskuje i przekazuje szczegółowe informacje, • samodzielnie pyta o pozwolenie, udziela lub odmawia pozwolenia, potrafi uzasadnić swój wybór, • bardzo szczegółowo opisuje swoje obowiązki domowe, wyraża
--	--	--	--	---	--

		iku, pyta o pozwolen ie, udziela lub odmawia pozwolen ia, • korzystaj ąc z podręczn ika, krótko opisuje obowiązk i domowe, • zapisuje i przekazu je ustnie część informacj i z przeczyt anych i wysłucha		z przeczytan ych i wysłuchan ych tekstów.	opinię na ich temat, • zapisuje i przekazuje ustnie wszystkie informacje z przeczytan ych i wysłuchan ych tekstów.
--	--	--	--	--	---

		nych tekstów.			
Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 6 (e-Panel).					
English Class A1+, rozdział 7: Going places					
OCENA	DOPUSZCZAJĄ CA	DOSTATECZ NA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu powszechności i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu powszechności w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 94–107).	Doskonale zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 94–107).

	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popełnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Bezbłędnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	1. środki transportu 2. wyposażenie turystyczne 3. czasowniki związane z podróżowaniem 4. ceny, środki płatnicze 5. kupowanie biletów 6. odkrywcy 7. pocztówka z wyjazdu 8. czas <i>Past Simple</i> w pytaniach i przeczeniach				
UMIEJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytanim pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy	Uczeń: • częściowo poprawnie rozwiązuje	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości	Uczeń: • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i	Uczeń: • bezbłędnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • samodzielnie

	. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	zadania na czytanie i słuchanie , • w prostych zdaniach opisuje środki transportu, • w prostych zdaniach udziela informacji i na temat swojego wyjazdu, opisuje wydarzenia z przeszłości, korzystaj	poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	wydaje instrukcje i polecenia, • udziela szczegółowych informacji na temat środków transportu, • udziela szczegółowych informacji na temat swojego wyjazdu, opisuje wydarzenia z przeszłości, stosując właściwe zwroty i poznane słownictwo ,	ie wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • udziela bardzo szczegółowych informacji na temat środków transportu, • udziela bardzo szczegółowych informacji na temat swojego wyjazdu, opisuje wydarzenia z przeszłości, stosując właściwe
--	---	---	--	---	---

		ąc z tekstu w podręczniku, • korzystając ze schematu przedstawionego w podręczniku oraz używając bardzo prostych zwrotów, kupuje bilet na podróż, • używając bardzo prostych zwrotów, opisuje swoją podróż i		• swobodnie prowadzi rozmowę, potrafi zakupić bilet na podróż, uzyskuje niezbędne informacje, • szczegółów o opisie swojej podróży oraz wyjazd wakacyjny, wyraża swoją opinię na temat wyjazdu, • wyraża upodobania, opinie, uczucia i emocje,	zwroty i poznane słownictwo • swobodnie prowadzi rozmowę, potrafi zakupić bilet na podróż, uzyskuje niezbędne informacje, • bardzo szczegółów o opisie swojej podróży oraz wyjazd wakacyjny, wyraża swoją opinię na temat wyjazdu,
--	--	--	--	--	--

		wyjazd wakacyjny, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.		stosując właściwe zwroty i podając uzasadnienia • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.	• bezbłędnie wyraża upodobania, opinie, uczucia i emocje, stosując właściwe zwroty i podając uzasadnienia • samodzielnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 7 (e-Panel).					
English Class A1+, rozdział 8: Having fun					

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 108–121).	Doskonale zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 108–121).

	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popełnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Bezbłędnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	1. wydarzenia w życiu prywatnym 2. określanie czasu 3. zainteresowania 4. rodzaje muzyki 5. czas <i>Past Simple</i> 6. konstrukcja <i>to be going to</i> 7. pytania na temat teraźniejszości i przeszłości				
UMIEJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy . Częściowo	Uczeń: • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie	Uczeń: • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje	Uczeń: • bezbłędnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • doskonale wykonuje i

	poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	na czytanie i słuchanie • w prostych zdaniach opisuje rysunki, • posługując się prostymi zwrotami, • opowiada o wydarzeniach ze swojego życia, • korzystając z podręcznika i używając bardzo prostego	rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	instrukcje i polecenia, • szczegółów o opisuje rysunki, • szczegółów o opisuje wydarzenia ze swojego życia, wyraża opinie na ich temat, • udziela szczegółowych informacji na temat planów na przyszłość, stosuje poznane słownictwo i właściwe konstrukcje, • używając	wydaje instrukcje i polecenia, • bardzo szczegółów o opisuje rysunki, • bardzo szczegółów o opisuje wydarzenia ze swojego życia, wyraża opinie na ich temat, • udziela bardzo szczegółowych informacji na temat planów na przyszłość, stosuje poznane słownictwo
--	---	---	--	---	---

		słownictwa, wyraża plany na przyszłość, • używając prostych zdań i korzystając ze schematu z podręcznika, zaprasza i odpowiada na zaproszenie, • proponuje, zachęca, wyraża opinie, uczucia i		właściwych konstrukcji, zaprasza i odpowiada na zaproszenie, • wyraża szczegółowe opinie, uczucia i emocje, pyta o opinie innych, proponuje i zachęca, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z	i właściwe konstrukcje, • używając właściwych konstrukcji bezbłędnie zaprasza i odpowiada na zaproszenie, • wyraża bardzo szczegółowe opinie, uczucia i emocje, pyta o opinie innych, proponuje i zachęca, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje
--	--	---	--	---	--

		emocje, używając prostych konstrukcji, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.		przeczytanych i wysłuchanych tekstów.	rozmowę, • samodzielnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
--	--	---	--	--	--

Ocenę niedostateczną śródroczną/roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

**Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych
z języka polskiego w klasie czwartej wynikające z realizowanego programu nauczania**

**Tytuł programu: Zmieńmy słowo
Autor programu: dr Anna Podemska-Kaluża**

Zagadnienia	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń: - zna pojęcia wersu i strofy - wie, kto to jest osoba mówiąca w wierszu - zna pojęcie podmiotu lirycznego - zna pojęcie porównania - zna pojęcia wiedzy i mądrości - rozpoznaje cechy bohaterów	Uczeń: - odróżnia wers od strofy - rozpoznaje osobę mówiącą w wierszu - wie, kto to jest podmiot liryczny - wie, na czym polega porównanie - wypowiada się na temat osoby mówiącej w wierszu - rozróżnia wiedzę od mądrości - nazywa cechy	Uczeń: - wyjaśnia, co to jest wers i strofa - wypowiada się na temat osoby mówiącej w wierszu - omawia podmiot liryczny utworu - wyjaśnia, na czym polega porównanie - omawia różnice między wiedzą a mądrością - omawia tematykę utworu - omawia cechy bohaterów	Uczeń: - dzieli wiersz na wersy i strofy - omawia osobę mówiącą w wierszu - charakteryzuje podmiot liryczny utworu - omawia funkcję porównania - wyjaśnia, na czym polega różnica między wiedzą a mądrością - omawia	Uczeń: - omawia

Kształcenie literackie i kulturowe - wiersz	- doszukać się konfliktu między bohaterami - towarzyszy przy nagraniu słuchowiska - zna pojęcie przyjaźni - ogląda ze zrozumieniem obraz - rozpoznaje nastrój dzieła - rozpoznaje epitet - wydobywa z tekstu materiał do opisu słońca - wie, czym cechuje się język poezji - wypowiada się na temat nastroju wiersza - recytuje wiersz - wie, kto to jest widz, a kto aktor - rozpoznaje sytuację liryczną - rozpoznaje słownictwo związane z teatrem - rozpoznaje temat	- bohaterów - omawia przyczyny konfliktu między bohaterami - bierze udział w nagraniu słuchowiska - wie, na czym polega przyjaźń - wypowiada się na temat obrazu - wypowiada się na temat nastroju dzieła - wie, czym cechuje się epitet jako środek poetycki - gromadzi materiał do opisu wschodu słońca - dostrzega wyjątkowość języka poezji - recytuje wiersz - wie, kto to jest widz, a kto aktor - rozpoznaje sytuację liryczną - rozpoznaje	- bohaterów - wypowiada się na temat konfliktu między bohaterami - bierze czynny udział w nagraniu słuchowiska - wypowiada się na temat przyjaźni - omawia warstwę przedstawienia obrazu - omawia nastrój dzieła - omawia epitet jako środek poetycki - porządkuje materiał do opisu wschodu słońca - omawia wyjątkowość języka poezji - recytuje wiersz, wykorzystując odpowiednie środki - wie, kto to jest widz, a	- charakteryzuje bohaterów - omawia przebieg konfliktu między bohaterami - kieruje nagraniem słuchowiska - tworzy wypowiedź na temat przyjaźni - interpretuje obraz - określa nastrój dzieła - wyjaśnia, czym cechuje się epitet jako środek poetycki - opisuje wschód słońca - wyjaśnia, na czym polega wyjątkowość języka poezji - pięknie recytuje wiersz - dostrzega podział na widza i aktora - omawia sytuację	Uczeń: - samodzielnie analizuje i interpretuje utwór - samodzielnie analizuje i interpretuje obraz - pięknie recytuje wiersz wykorzystując odpowiednie środki

	wiersza - ma świadomość tematu utworu - zna pojęcie powtórzenia - wie, czemu służy powtórzenie - zna pojęcie apostrofy - zna pojęcie wyrazu dźwiękonaśladowczego - zna pojęcie zdrobnienia - zna pojęcie związku frazeologicznego - zna uosobienie jako środek językowy	- rozpoznaje słownictwo związane z teatrem - rozpoznaje temat wiersza - wie, na czym polega powtórzenie - wyjaśnia, czemu służy powtórzenie - wie, czym jest apostrofa - wie, czym są wyrazy dźwiękonaśladowcze - wie, czym są zdrobnienia - wyjaśnia, na czym polega związek frazeologiczny - wie, na czym polega uosobienie	kto aktor - rozpoznaje sytuację liryczną - rozpoznaje słownictwo związane z teatrem - rozpoznaje temat wiersza - omawia powtórzenie jako środek poetycki - omawia funkcję powtórzenia - rozpoznaje apostrofę - rozpoznaje wyrazy dźwiękonaśladowcze - rozpoznaje zdrobnienia - wskazuje w tekście związki frazeologiczne - omawia uosobienie jako środek językowy	liryczną - zna słownictwo związane z teatrem - formułuje temat wiersza - rozpoznaje w tekście powtórzenie - określa funkcje powtórzenia - omawia funkcję apostrofy - omawia funkcje wyrazów dźwiękonaśladowczych - omawia funkcje zdrobnień - wyjaśnia znaczenia związków frazeologicznych - wskazuje uosobienie	
			Uczeń: - omawia cechy legendy - omawia element	Uczeń: - wyróżnia legendę spośród innych gatunków literackich - omawia funkcje elementów realistycznych	

Uczeń: - zna przykłady legend - wie, czym różnią się elementy realistyczne i fantastyczne - wypowiada się na temat cech i postępowania bohaterów - nazywa czas i miejsce wydarzeń - rozpoznaje bohaterów - nazywa cechy dobrego władcy - rozpoznaje wydarzenia w utworze - wie, czym charakteryzują się wydarzenia nieprawdopodobne - wymienia imiona bohaterów - opowiada o przebiegu obyczaju postrzyżyn	Uczeń: - zna cechy legendy - rozpoznaje elementy realistyczne i fantastyczne - rozpoznaje motywy postępowania i cechy bohaterów - zbiera informacje o czasie i miejscu wydarzeń - wypowiada się na temat bohaterów - omawia cechy dobrego władcy - porządkuje wydarzenia w utworze - rozpoznaje wydarzenia nieprawdopodobne - omawia znaczenie imienia - omawia obyczaj postrzyżyn - zna cechy hymnu jako gatunku literackiego	realistyczne i fantastyczne - omawia motywy postępowania i cechy bohaterów - wypowiada się na temat czasu i miejsca wydarzeń - wstępnie charakteryzuje bohaterów - charakteryzuje dobrego władcę - szereguje wydarzenia w utworze - omawia wydarzenia nieprawdopodobne - wypowiada się na temat znaczenia imienia - wypowiada się na temat obyczajów przedstawionych w utworze - omawia cechy hymnu - zna rolę	ch i fantastycznych - ocenia motywy postępowania i cechy bohaterów - omawia czas i miejsce wydarzeń - charakteryzuje bohaterów - tworzy pełną wypowiedź charakteryzującą dobrego władcę - omawia wydarzenia w utworze - tworzy rozbudowaną wypowiedź na temat wydarzeń nieprawdopodobnych - omawia symboliczne znaczenia imienia - omawia zwyczaje opisane w utworze - rozpoznaje hymn spośród innych
--	---	---	--

Kształcenie literackie i kulturowe - proza	- zna pojęcie hymnu - kojarzy Mazurek Dąbrowskie go z polską tradycją narodową - zna pojęcie refrenu - wyjaśnia, czy lektura mu się podoba - wyodrębnia wydarzenia - zbiera podstawowe informacje o bohaterze - zna pojęcie świata - przedstawia jego - rozpoznaje humor w tekście - wie, czym cechuje się baśń jako gatunek literacki - wie, na czym polega kontrast - odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych	literackiego - wie, że Mazurek Dąbrowskie go jest hymnem narodowym - rozpoznaje refren - wypowiada się na temat lektury - przedstawia wybrane wydarzenia - wypowiada się na temat bohatera - wie, jakie elementy składają się na świat - przedstawia jego utworu - wskazuje wydarzenia humorystyczne - rozpoznaje baśń wśród innych gatunków literackich - dostrzega kontrast - rozpoznaje elementy realistyczne i fantastyczne - dostrzega kolejność	Mazurka Dąbrowskie go w polskiej tradycji narodowej - omawia znaczenie refrenu - przedstawia swoją opinię o lekturze - przedstawia wszystkie wydarzenia - charakteryzuje bohatera - wie, jakie elementy składają się na świat - przedstawia jego utworu - wskazuje wydarzenia humorystyczne - wymienia cechy baśni jako gatunku literackiego - wyjaśnia, na czym polega kontrast - podaje przykłady elementów realistycznych i fantastycznych	innych gatunków literackich - omawia rolę Mazurka Dąbrowskie go w polskiej tradycji narodowej - wyjaśnia funkcje refrenu - ocenia lekturę - porządkuje wydarzenia - charakteryzuje i ocenia bohatera - omawia elementy świata - przedstawia jego lektury - wyjaśnia, z czego wynika humor wydarzeń - omawia cechy baśni jako gatunku literackiego - omawia funkcje kontrastu - omawia elementy realistyczne i	Uczeń: - samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
--	---	---	---	--	---

- wyodrębnia wydarzenia - rozpoznaje postawy bohaterów - wyróżnia baśń spośród innych gatunków literackich - wie, na czym polega kontrast - dostrzega wartości, o których mowa w tekście - rozpoznaje magiczne przedmioty - wie, na czym polega plan odtwórczy tekstu - wymienia bohaterów - dostrzega przemianę bohatera - wymyśla dalsze losy bohatera - wie, co to jest problem utworu - wie, kim jest narrator - zna narratora pierwszoosobowego	- wydarzeń - omawia postawy bohaterów - zna cechy baśni - rozpoznaje kontrast - nazywa wartości, o których mowa w tekście - wymienia magiczne przedmioty - zna zasady tworzenia planu odtwórczego o tekstu - rozpoznaje bohatera głównego i epizodycznego - omawia przemianę bohatera - wyjaśnia, jak mogły się potoczyć dalsze losy bohaterów - rozpoznaje problematykę utworu - rozpoznaje narratora - wie, czym cechuje się narrator pierwszoosobowy - wyjaśnia, czym	- ych - omawia wydarzenia - wypowiada się na temat postaw bohaterów - podaje przykłady baśni - omawia kontrast - wypowiada się na temat wartości, o których mowa w tekście - omawia magiczne przedmioty - omawia zasady tworzenia planu odtwórczego o tekstu - wskazuje bohatera głównego i epizodycznego - wypowiada się na temat przemiany bohatera - opowiada o dalszych losach bohatera - formułuje problematykę utworu	- fantastyczne - porządkuje wydarzenia w kolejności - ocenia postawy bohaterów - omawia cechy baśni - wyjaśnia, na czym polega kontrast - omawia wartości, o których mowa w tekście - ustala, na czym polega magia przedmiotów - tworzy plan odtwórczy tekstu - omawia bohatera głównego i epizodycznego - wyjaśnia, na czym polegała przemiana bohatera - wymyśla dalsze losy bohaterów - omawia problematykę utworu
--	---	--	--

	bowego - wie, kto to jest reporter - zna pojęcie człowieka renesansu - zna pojęcie heliocentryzmu, roli społecznej, tolerancji, kontrastu, argumentu, manipulacji, komunikacji, przyjaźni, wątku, etykiety językowej, znieczulicy, morału, ekologii	zajmuje się reporter - wie, kto to jest człowiek renesansu - wie, na czym polega heliocentryzm, rola społeczna, tolerancja, kontrast, argument, manipulacja, komunikacja, przyjaźń, wątek, etykieta językowa, znieczulica, moral i ekologia	- wypowiada się na temat narratora - wyjaśnia, czym cechuje się narrator pierwszoosobowy - omawia zajęcia reportera - omawia człowieka renesansu - omawia pojęcie heliocentryzmu, roli społecznej, tolerancji, kontrastu, argumentu, manipulacji, komunikacji, przyjaźni, wątku, etykiety językowej, znieczulicy, morału, ekologii	- wyjaśnia, kim jest narrator - omawia narratora pierwszoosobowego - tworzy rozbudowaną wypowiedź na temat statusu reportera i jego zajęć - wyjaśnia, czym cechuje się człowiek renesansu - wyjaśnia, na czym polega heliocentryzm, rola społeczna, tolerancja, kontrast, argument, manipulacja, komunikacja, przyjaźń, wątek, etykieta językowa, znieczulica, moral i ekologia	
	Uczeń: - wie, co to jest komiks - zna podstawowe	Uczeń: - wyróżnia komiks spośród innych	Uczeń: - omawia komiks jako tekst kultury - omawia	Uczeń: - wyjaśnia, czym się cechuje komiks jako tekst	

Kształcenie literackie i kulturowe - komiks	cechy komiksu - zna podstawowe rodzaje dymków komiksowych - rozpoznaje elementy świata przedstawionego w utworze - zna pojęcie wątku - wie, na czym polega fikcja fantastyczna - zna różne rodzaje bohatera - wydobywa informacje z tekstu dotyczące opisu bohatera - wskazuje fragmenty tekstu mówiące o marzeniach bohatera - wie, na czym polega plan chronologiczny wydarzeń	tekstów kultury - wymienia cechy komiksu - zna rodzaje dymków komiksowych - wyodrębnia elementy świata przedstawionego w utworze - wie, co to jest wątek - rozpoznaje elementy fantastyczne - rozróżnia bohatera pierwszopłanowego, drugopłanowego i epizodycznego - gromadzi materiał do opisu bohatera - nazywa marzenie głównego bohatera - wie, jak skonstruować chronologiczny plan wydarzeń	cechy komiksu - omawia rodzaje dymków komiksowych - porządkuje elementy świata przedstawionego w utworze - wyjaśnia, co to jest wątek - porządkuje elementy fantastyczne - omawia bohatera pierwszopłanowego, drugopłanowego i epizodycznego - porządkuje materiał dotyczący opisu bohatera - omawia marzenie głównego bohatera - omawia konstrukcję chronologicznego planu wydarzeń	kultury - wypowiada się na temat cech komiksu jako tekstu kultury - omawia role dymków komiksowych - omawia elementy świata przedstawionego w utworze - porządkuje wydarzenia w wątku - omawia elementy fantastyczne - wymienia bohatera pierwszopłanowego, drugopłanowego i epizodycznego - opisuje bohatera - ocenia marzenia głównego bohatera - tworzy chronologiczny plan wydarzeń	Uczeń: - samodzielnie analizuje i interpretuje komiks
--	--	--	--	--	--

Kształcenie literackie i kulturowe - film	Uczeń: - opowiada o ulubionych filmach - rozpoznaje kadr filmu - wie, że warto oglądać filmy - wie, że kino ma swoją historię - zna podstawowe zawody filmowe - zna wybrane tytuły filmowe - zna podstawowe przedmioty związane z filmem	Uczeń - zna różne rodzaje filmu - wie, co to jest kadr - ma świadomość wartości oglądania filmów - zna podstawowe wiadomości na temat historii kina - zna zawody filmowe - zna tytuły filmowe - zna przedmioty związane z filmem	Uczeń: - wypowiada się na temat różnego rodzaju filmów - omawia wybrane kadry filmowe - chętnie ogląda filmy - zna wiadomości na temat historii kina - omawia zawody filmowe - wymienia kilka tytułów filmowych - wskazuje przedmioty związane z filmem	Uczeń: - omawia różne rodzaje filmu - wyodrębnia kadry filmowe - świadomie ogląda filmy - przytacza wiadomości związane z historią kina - wymienia zawody filmowe - wymienia tytuły filmowe - omawia przedmioty związane z filmem	Uczeń: -samodzielnie analizuje i interpretuje wybrany film
Kształcenie literackie i kulturowe - karta katalogowa, rodzaje katalogów bibliotecznych.	Uczeń: - wie, do czego służy biblioteka - wie, do czego służy katalog	Uczeń: - wie, jak korzystać z biblioteki - zna różne rodzaje katalogów	Uczeń: - wyjaśnia, jak korzystać z biblioteki - omawia różne rodzaje katalogów	Uczeń: - korzysta z biblioteki - korzysta z różnych rodzajów katalogów	
	Uczeń:	Uczeń: -wie, do czego służy słownik ortograficzny	Uczeń: - omawia budowę słownika ortograficznego	Uczeń: - funkcjonalnie korzysta ze słownika ortograficznego	

Samokształcenie	- zna słownik ortograficzny - wie, co to jest portal czytelniczy - zna słownik języka polskiego - zna wersję papierową i online słownika - zna alfabet - wie, co to jest synonim - zna słownik synonimów - wie, co to jest znak - wie, że znaki mają różne rodzaje - wie, co to jest piktogram, emotikon, gest, mimika - wie, kto to jest nadawca, a kto odbiorca wypowiedzi	- zapoznaje się z tekstem zamieszczonym na portalu czytelniczym - wie, do czego służy słownik języka polskiego - wie, że słownik języka polskiego występuje w wersji papierowej i online - zna układ alfabetyczny - rozpoznaje synonimy - wie, jak korzystać ze słownika synonimów - zna różne znaki - rozpoznaje różne rodzaje znaków - rozpoznaje piktogram, emotikon, gest, mimikę - rozróżnia nadawcę i odbiorcę wypowiedzi	- ocenia teksty zamieszczone na portalu czytelniczym - wyjaśnia, do czego służy słownik języka polskiego - rozróżnia wersję papierową i online - wyjaśnia, do czego służy układ alfabetyczny - podaje przykłady synonimów - omawia zasady korzystania ze słownika synonimów - omawia znaki - omawia rodzaje znaków - omawia piktogram, emotikon, gest, mimikę - omawia nadawcę i odbiorcę wypowiedzi	- ustosunkowuje się do tekstu zamieszczonego na portalu czytelniczym - korzysta ze słownika języka polskiego w wersji papierowej i online - posługuje się sprawnie układem alfabetycznym - wyjaśnia, czym są synonimy - korzysta w praktyce ze słownika synonimów - wyjaśnia, co to jest znak - wymienia różne rodzaje znaków - wyjaśnia, co to jest piktogram, emotikon, gest, mimika - wypowiada się na temat nadawcy i odbiorcy	Uczeń: - pracuje ze słownikiem ortograficznym - funkcjonalnie korzysta ze słownika języka polskiego - świadomie korzysta w swoich wypowiedziach z synonimów - stosuje w praktyce różne rodzaje znaków
-------------------------------	--	--	--	--	---

				wypowiedzi	
Pisanie form wypowiedzi - kartka z życzeniami lub pozdrowieniami	Uczeń: - wie, jaka formą wypowiedzi są życzenia - pod nadzorem układa tekst życzeń - miał do czynienia z pisanem kartek pocztowych - rozpoznaje adresata i nadawcę - pod kierunkiem pisze pozdrowienia - rozpoznaje podstawowe skróty stosowane na kartkach pocztowych - wie, jak adresować kartki pocztowe	Uczeń: - wie, czym cechują się życzenia - układa tekst życzeń - wie, co to jest kartka pocztowa - wie, kim jest adresat i nadawca - zna zasady pisania pozdrowień - zna skróty stosowane na kartkach pocztowych - zna zasady adresowania kartek pocztowych	Uczeń: - omawia cechy życzeń - poprawnie układa tekst życzeń - wyjaśnia, co to jest kartka pocztowa - wyjaśnia, kto to jest adresat, a kto nadawca - omawia zasady pisania pozdrowień - poprawnie zapisuje skróty stosowane na kartkach pocztowych - omawia zasady adresowania kartek pocztowych	Uczeń: - rozpoznaje życzenia spośród innych form wypowiedzi - układa oryginalny tekst życzeń - wyjaśnia, czym różni się kartka pocztowa od listu - odróżnia nadawcę i adresata - pisze pozdrowienia - stosuje skróty typowe dla kartek pocztowych - adresuje kartki pocztowe	Uczeń: - samodzielnie układa oryginalny tekst życzeń - samodzielnie i poprawnie pisze kartkę pocztową - adresuje kartkę pocztową

Pisanie form wypowiedzi - list	Uczeń: - zna list jako formę wypowiedzi - wie, kim są nadawca i adresat - zna zwroty do adresata - pod nadzorem pisze list prywatny	Uczeń: - zna elementy listu - odróżnia nadawcę i adresata - zna zasady pisowni w zwrotach do adresata - pisze list prywatny	Uczeń: - wypowiada się na temat cech listu jako formy wypowiedzi - podaje przykłady nadawcy i adresata - omawia zasady pisowni w zwrotach do adresata - pisze rozwinięty list prywatny	Uczeń: - omawia elementy listu - wskazuje nadawcę i adresata - poprawnie pisze zwroty do adresata - pisze ciekawy list prywatny	Uczeń: - pisze oryginalny, rozwinięty list prywatny
Pisanie form wypowiedzi - notatka	Uczeń; - rozpoznaje notatkę wśród innych form wypowiedzi - zna podstawowe rodzaje notatki - wie, co to jest netykieta	Uczeń: - zna cechy notatki - zna rodzaje notatki - zna zasady netykiety	Uczeń; - omawia cechy notatki - omawia różne rodzaje notatki - omawia zasady netykiety	Uczeń: - wyróżnia notatkę spośród innych form wypowiedzi - tworzy różnorodne rodzaje notatki - stosuje się do zasad netykiety	Uczeń: - tworzy funkcjonalną notatkę - bezbłędnie stosuje się do zasad netykiety
Pisanie form wypowiedzi - opis przedmiotu	Uczeń: - rozpoznaje opis przedmiotu - gromadzi słownictwo do opisu przedmiotu	Uczeń: - wie, na czym polega opis przedmiotu - porządkuje słownictwo do opisu przedmiotu	Uczeń: - wyjaśnia, na czym polega opis przedmiotu - opisuje przedmiot	Uczeń: - rozpoznaje opis przedmiotu wśród innych form wypowiedzi - w wyczerpujący sposób opisuje przedmiot	Uczeń: - tworzy wyczerpujący i oryginalny opis przedmiotu

Pisanie form wypowiedzi - plan wydarzeń	Uczeń: - wie, co to jest plan wydarzeń - wie, czym różni się plan ramowy od planu szczegółowego	Uczeń: - wie, na czym polega plan wydarzeń - odróżnia plan ramowy i plan szczegółowy	Uczeń: - wyjaśnia, jak tworzyć plan wydarzeń - tworzy plan ramowy i plan szczegółowy	Uczeń: - wyjaśnia, na czym polega plan wydarzeń - tworzy poprawnie plan ramowy i plan szczegółowy	Uczeń: - samodzielnie i świadomie tworzy plan wydarzeń
Pisanie form wypowiedzi - zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie	Uczeń: - wie, jak wygląda zaproszenie - rozpoznaje elementy kompozycyjne zaproszenia - umie wyrazić podziękowanie - wie, co to jest ogłoszenie - wie, z jakich części składa się ogłoszenie - pod kierunkiem pisze ogłoszenie	Uczeń: - rozpoznaje zaproszenie wśród innych form wypowiedzi - zna elementy kompozycyjne zaproszenia - wie, na czym polega podziękowanie - rozpoznaje ogłoszenie wśród innych form wypowiedzi - zna części składowe ogłoszenia - pisze proste ogłoszenie	Uczeń: - omawia zaproszenie jako formę wypowiedzi - omawia elementy kompozycyjne zaproszenia - wyjaśnia, na czym polega podziękowanie - omawia cechy ogłoszenia - wypowiada się na temat części składowych ogłoszenia jako formy wypowiedzi - pisze ogłoszenie	Uczeń: - wyjaśnia, czym cechuje się zaproszenie jako forma wypowiedzi - tworzy zaproszenie - tworzy tekst podziękowania - wyjaśnia, czym cechuje się ogłoszenie jako forma wypowiedzi - omawia części składowe ogłoszenia - pisze ogłoszenie zgodnie z wszelkimi wymogami tej formy wypowiedzi	Uczeń: - samodzielnie tworzy oryginalne zaproszenie - pisze ciekawe i oryginalne podziękowanie - pisze oryginalne ogłoszenie

Pisanie form wypowiedzi - dialog	Uczeń: - wie, na czym polega dialog - zna zasady zapisywania dialogu	Uczeń: - rozpoznaje dialog - omawia zasady zapisywania dialogu	Uczeń: - omawia dialog - zapisuje dialog	Uczeń: - wyjaśnia, na czym polega dialog - zapisuje poprawnie dialog	Uczeń: - samodzielnie zapisuje dialog
Nauka o języku - fonetyka	Uczeń: - wie, co to jest alfabet - zna pojęcie litery i głoski - zna definicję samogłoski i spółgłoski - zna definicję sylaby - wie, że i w wyrazie może pełnić różne funkcje	Uczeń: - zna alfabet - wie, co to jest litera - wie, co to jest głoska - wie, co to jest samogłoska - wie, co to jest spółgłoska - dzieli wyraz na sylaby - rozróżnia rolę samogłoski i	Uczeń: - recytuje alfabet - wyjaśnia, czym się różni litera od głoski - podaje przykłady samogłoski i spółgłoski - podaje przykłady sylab - określa rolę samogłoski i	Uczeń: - bezbłędnie zna alfabet - rozróżnia literę i głoskę - rozróżnia samogłoski i spółgłoski - bezbłędnie wyodrębnia sylaby - wyjaśnia rolę i w wyrazie	Uczeń: - wie, do czego służy alfabet - wymienia litery i głoski - dzieli alfabet na samogłoski i spółgłoski - bezbłędnie dzieli wyrazy na sylaby - bezbłędnie określa rolę i w wyrazie

Nauka o języku - znaki interpunkcyjne	Uczeń: - zna podstawowe znaki interpunkcyjne - dostrzega funkcję przecinka w zdaniu - zna przecinek jako znak interpunkcyjny	Uczeń: - zna wszystkie znaki interpunkcyjne - wyjaśnia funkcję przecinka w zdaniu - wie, przed jakimi spójnikami stosuje się przecinek	Uczeń: - wie, jak stosować znaki interpunkcyjne - omawia funkcję przecinka w zdaniu - omawia zasady stosowania przecinka	Uczeń: - stosuje w praktyce wszystkie znaki interpunkcyjne - poprawnie stosuje przecinki w zdaniach - stosuje w praktyce przecinek przed odpowiednimi spójnikami	Uczeń: - poprawnie stosuje różne znaki interpunkcyjne - stosuje poprawnie przecinek w swoich wypowiedziach
	Uczeń: - wie, że rzeczownik jest częścią mowy - wie, że rzeczownik odmienia się przez liczbę - wie, że rzeczownik ma określony rodzaj - wie, że rzeczownik odmienia się przez przypadki	Uczeń: - wie, czym wyróżnia się rzeczownik spośród innych części mowy - rozpoznaje liczbę i rodzaj rzeczownika - zna nazwy przypadków i pytania do nich - wie, czym	Uczeń: - podaje przykłady rzeczowników - określa ich liczbę i rodzaj - bezbłędnie wymienia nazwy przypadków i pytania do	Uczeń: - rozpoznaje rzeczownik wśród innych części mowy - odmienia rzeczownik przez liczbę i określa rodzaj - odmienia rzeczowniki przez przypadki w liczbie pojedynczej i mnogiej - rozpoznaje przymek spośród innych części mowy - tworzy wyrażenia przymkowe	

Nauka o języku – części mowy:	- wie, że przyimek jest nieodmienną częścią mowy - wie, że przyimek łączy się z rzeczownikami - zna podstawowe zasady pisowni przyimków prostych i złożonych - zna podstawowe zasady pisowni wyrażenia przyimkowych - wie, że czasownik jest odmienną częścią mowy - zna pytania, na które odpowiada czasownik - wie, przez jakie formy odmienia się czasownik - odróżnia bezokolicznik od odmiennych form	- cechuje się przyimek - rozpoznaje wyrażenie przyimkowe - zna zasady pisowni przyimków prostych i złożonych - zna zasady pisowni wyrażenia przyimkowych - wie, czym cechuje się czasownik - wymienia pytania, na które odpowiada czasownik - rozpoznaje osoby, liczbę i rodzaj czasownika - wie, co to jest bezokolicznik i formy osobowe czasownika - zna czasowniki niewłaściwe - zna czasy czasownika - wie, czym cechuje się przysłównik - wie, że przysłównik	- pyta o nich - omawia cechy przyimka - podaje przykłady wyrażenia przyimkowych - omawia zasady pisowni przyimków prostych i złożonych - omawia zasady pisowni wyrażenia przyimkowych - wyjaśnia, czym cechuje się czasownik - omawia pytania, na które odpowiada czasownik - odmienia czasownik przez osobę, liczbę i rodzaj - wyjaśnia, czym różni się bezokolicznik od form osobowych - podaje przykłady czasowników	- stosuje w praktyce zasady pisowni przyimków prostych i złożonych - stosuje w praktyce zasady pisowni wyrażenia przyimkowych - rozpoznaje czasownik spośród innych części mowy - omawia różnice występujące w pytaniach, na które odpowiada czasownik - odmienia bezbłędnie czasownik przez osobę, liczbę i rodzaj - rozpoznaje bezokolicznik i formy osobowe czasownika - rozpoznaje czasowniki niewłaściwe - odmienia czasownik przez czasy	Uczeń: - bezbłędnie rozpoznaje rzeczowniki - określa ich liczbę i rodzaj - bezbłędnie odmienia rzeczowniki przez przypadki - poprawnie stosuje przyimki i wyrażenia przyimkowe w swoich wypowiedziach - bezbłędnie zapisuje przyimki proste i złożone oraz wyrażenia przyimkowe - stosuje poprawnie i funkcjonalnie
---	---	--	--	---	---

rzeczownik, przymiotnik, czasownik, przysłówek, przimek, spójnik	czasownika - wie, co to jest - czasownik niewłaściwy - wie, że - czasownik odmienia się przez czasy - wie, że - przymiotnik jest - odmienną częścią mowy - wie, przez co odmienia się - przymiotnik - wie, że - liczebnik jest - odmienną częścią mowy - zna różne - rodzaje - liczebnika - wie, czemu służy - liczebnik - wie, przez co odmienia się - liczebnik - wie, że - przysłówek jest - nieodmienną częścią mowy - wie, jak - tworzy się - przysłówki	odmienia się przez przypadki, liczbę i rodzaje - wie, czym - cechuje się - liczebnik - jako część mowy - rozróżnia - liczebnik - główny i - porządkowy - zna - funkcje - liczebnika - wie, jak - odmienia się - liczebnik - zna - poprawne - formy - liczebników - rozpoznaje - przysłówek - wśród - innych - części - mowy - wie, że - przysłówek jest - nieodmienną częścią mowy - wie, że - przysłówki - tworzy się - od - przymiotników - wie, że - przysłówek	niewłaściwy - ch - określa - czas - czasownika - omawia - cechy - przymiotnik - a - omawia - formy - przymiotnik - a - omawia - liczebnik - jako część mowy - omawia - liczebnik - główny i - porządkowy - - wypowiada się na temat - funkcji - liczebnika - omawia - formy - liczebnika - omawia - przysłówek - jako część mowy - podaje - przykłady - przysłówek - w - podaje - przykłady - przysłówek - w - połączonych - z - czasownika - mi - omawia	- rozpoznaje - przymiotnik - spośród - innych - części - mowy - odmienia - przymiotnik - przez - przypadki, - liczbę i - rodzaje - wyróżnia - liczebnik - spośród - innych - części - mowy - wie, czym - cechuje się - liczebnik - główny, a - czym - porządkowy - omawia - funkcje - liczebnika - odmienia - liczebnik - stosuje - poprawne - formy - liczebników - wyjaśnia, - czym - cechuje się - przysłówek - jako część mowy - wyjaśnia, - co to - znaczy, że - przysłówek jest - nieodmienną - częścią	czasowniki w swoich wypowiedziach - bezbłędnie - określa i - odmienia - przez czas - czasowniki - stosuje - poprawne - formy - przymiotnik - a w swoich wypowiedziach - stosuje - poprawne - formy - liczebnika - w swoich wypowiedziach - poprawnie - stosuje - przysłówki - w swoich wypowiedziach - poprawnie - stosuje - spójniki i - przecinki w - swoich wypowiedziach
---	--	--	---	--	---

Nauka o języku - części zdania: podmiot i orzeczenie	Uczeń: - wie, że podmiot i orzeczenie to części zdania - rozpoznaje czasownik w formie osobowe - rozpoznaje podmiot i orzeczenie - wie, że stanowią one ośrodek grupy podmiotu i grupy orzeczenia	Uczeń: - wie, czym cechują się podmiot i orzeczenie jako części zdania - wie, czym cechuje się czasownik w formie osobowe - wie, czym cechuje się podmiot - wie, jakie części zdania tworzą grupę podmiotu - wie, czym cechuje się orzeczenie - wie, jakie części zdania tworzą grupę orzeczenia	Uczeń: - omawia podmiot i orzeczenie jako części zdania - omawia czasownik w formie osobowej - omawia podmiot i grupę podmiotu - omawia orzeczenie i grupę orzeczenia	Uczeń: - rozpoznaje podmiot i orzeczenie spośród innych części zdania - odmienia czasownik w formie osobowe - rozpoznaje podmiot - rozpoznaje grupę podmiotu - rozpoznaje orzeczenie - rozpoznaje grupę orzeczenia	Uczeń: - stosuje poprawnie podmiot i orzeczenie i czasowniki w formie osobowej w swoich wypowiedziach - poprawnie stosuje w wypowiedziach grupę podmiotu i grupę orzeczenia
--	--	---	--	---	--

Nauka o języku – zdanie i równoważnik zdania, zdania pojedyncze i złożone, zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące	Uczeń: - zna pojęcie wypowiedzenia - zna różne rodzaje wypowiedzeń - rozpoznaje różne znaki interpunkcyjne stosowane na końcu wypowiedzeń - wie, że podmiot i orzeczenie to części zdania - rozpoznaje czasownik w formie osobowej - zna zdanie pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte - rozróżnia zdanie i równoważnik zdania - podaje przykłady czasownika w formie osobowej	Uczeń: - wie, co to jest wypowiedzenie - rozpoznaje rodzaje wypowiedzeń - zna różne znaki interpunkcyjne stosowane na końcu wypowiedzeń - wie, czym cechują się podmiot i orzeczenie jako części zdania - wie, czym cechuje się czasownik w formie osobowej - wie, czym różni się zdanie pojedyncze nierozwinięte od rozwiniętego - wie, czym różni się zdanie i równoważnik zdania - rozpoznaje czasowniki w formie osobowej	Uczeń: - omawia wypowiedzenie - omawia różne rodzaje wypowiedzeń - stosuje znaki interpunkcyjne stosowane na końcu wypowiedzeń - omawia podmiot i orzeczenie jako części zdania - omawia czasownik w formie osobowej - omawia zdanie pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte - omawia różnice między zdaniem a równoważnikiem zdania - omawia czasowniki w formie osobowej	Uczeń: - wyjaśnia, co to jest wypowiedzenie - wyjaśnia, czym cechują się różne rodzaje wypowiedzeń - stosuje odpowiednie znaki interpunkcyjne na końcu wypowiedzeń - omawia podmiot i orzeczenie jako części zdania - omawia czasownik w formie osobowej - rozpoznaje zdanie pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte - rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania - stosuje czasowniki w formie osobowej	Uczeń: - stosuje w swoich wypowiedziach wszystkie rodzaje wypowiedzeń - stosuje w swoich wypowiedziach zdania pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte - bezbłędnie stosuje zdanie i równoważnik zdania oraz czasowniki w formie osobowej w swoich wypowiedziach
				Uczeń:	

Uczeń: - zna podstawowe zasady pisowni wyrazów z ó - zna wyjątki pisowni wyrazów z ó - wie, na czym polega kolejność alfabetyczna - zna podstawowe zasady pisowni wyrazów z u - zna pojęcia rzeczowników ów pospolitych i własnych - - zna podstawowe zasady pisowni imion, nazwisk, przezwisk, przydomków i pseudonimów - zna podstawowe zasady pisowni	Uczeń: - zna zasady ortograficzne pisowni ó - rozpoznaje wyjątki pisowni wyrazów z ó - zna zasady pisowni alfabetycznej - zna zasady ortograficzne pisowni wyrazów z u - wie, czym różnią się rzeczowniki pospolite od własnych - zna zasady pisowni imion, nazwisk, przezwisk, przydomków i pseudonimów - zna zasady	Uczeń: - omawia zasady pisowni wyrazów z ó - omawia wyjątki pisowni wyrazów z ó - wymienia litery w kolejności alfabetycznej - omawia zasady pisowni wyrazów z u - rozróżnia rzeczowniki pospolite i własne - omawia zasady pisowni imion i nazwisk - omawia zasady pisowni tytułów książek,	Uczeń: - stosuje w praktyce zasady pisowni wyrazów z ó - zapisuje poprawnie wyjątki pisowni wyrazów z ó - zna alfabet - stosuje w praktyce zasady pisowni wyrazów z u - omawia rzeczowniki pospolite i własne - stosuje w praktyce zasady pisowni imion, nazwisk, przezwisk, przydomków i pseudonimów - stosuje w praktyce zasady pisowni tytułów książek, nazw świętych i obrzędów - stosuje w praktyce zasady	Uczeń: - zapisuje bezbłędnie wszystkie wyrazy z ó - zapisuje poprawnie wszystkie wyjątki pisowni wyrazów z ó - wymienia cały alfabet
---	--	---	---	---

**Nauka o
języku -
zasady
ortograficz
ne**

tytułów książek, nazw świąt i obrzędów - zna zasady pisowni nazw wydarzeń historyczny ch - zna podstawowe zasady pisowni nie z rzeczowniki em i czasownikie m - zna podstawowe zasady pisowni łącznej i rozdzielnej - podaje przykłady rzeczownik ów odczasowni kowych - podaje wyjątki pisowni nie - zna podstawowe zasady pisowni wyrazów z rz - zna wyjątki - zna podstawowe zasady pisowni	zapisu tytułów książek, nazw świąt i obrzędów - wymienia zasady pisowni nazw wydarzeń historyczny ch - zna zasady pisowni nie z rzeczowniki em i czasownikie m - zna zasady pisowni łącznej i rozdzielnej - zna rzeczowniki odczasowni kowe - zna wyjątki pisowni nie - zna zasady pisowni wyrazów z rz - podaje przykłady wyjątków - zna zasady pisowni wyrazów z ż - zna zasady łącznej i rozłącznej pisowni nie z	nazw świąt i obrzędów - omawia zasady pisowni nazw wydarzeń historyczny ch - omawia zasady pisowni nie z rzeczownik ami i czasownika mi - omawia zasady pisowni łącznej i rozdzielnej - rozpoznaje rzeczowniki odczasowni kowe - wyjaśnia pisownię wyjątków - omawia zasady pisowni wyrazów z rz - omawia wyjątki - omawia zasady pisowni wyrazów z ż - omawia zasady pisowni nie z przymiotnik	pisowni nazw wydarzeń historyczny ch - stosuje w praktyce zasady pisowni nie z rzeczowniki em i czasownikie m - stosuje w praktyce zasady pisowni łącznej i rozłącznej - podaje przykłady rzeczownik ów odczasowni kowych - rozpoznaje wyjątki pisowni nie - stosuje w praktyce zasady pisowni wyrazów z rz - poprawnie zapisuje wyjątki - stosuje w praktyce zasady pisowni wyrazów z ż - stosuje w praktyce	- zapisuje bezbłędnie wszystkie wyrazy u - poprawnie stosuje wszystkie zasady pisowni wielką i małą literą - poprawnie zapisuje nie z rzeczownik ami i czasownika mi - bezbłędnie stosuje zasady pisowni wyrazów z rz i wyjątków - bezbłędnie stosuje zasady pisowni wyrazów z ż - poprawnie zapisuje nie z przymiotnik iem, przysłówkie m i liczebnikie m - bezbłędnie zapisuje wyrazy z h - bezbłędnie zapisuje wyrazy z ch
---	---	--	--	--

wyrazów z ż - zna podstawowe zasady pisowni nie z przymiotnik iem, przysłówkie m i liczebnikie m - zna podstawowe zasady pisowni wyrazów z h - zna podstawowe zasady pisowni wyrazów z ch - zna zasady pisowni nazw geograficzn ych - zna podstawowe zasady pisowni wielką i małą literą	przymiotnik iem, przysłówkie m i liczebnikie m - zna zasady pisowni wyrazów z h - zna zasady pisowni wyrazów z ch - wymienia zasady pisowni nazw geograficzn ych - zna zasady pisowni wielką i małą literą	iem, przysłówkie m i liczebnikie m - omawia zasady pisowni wyrazów z h - omawia zasady pisowni wyrazów z ch - omawia zasady pisowni nazw geograficzn ych - omawia zasady pisowni wielką i małą literą	zasady łącznej i rozłącznej pisowni nie z przymiotnik iem, przysłówkie m i liczebnikie m - stosuje w praktyce zasady pisowni wyrazów z h - stosuje w praktyce zasady pisowni wyrazów z ch - stosuje w praktyce zasady pisowni nazw geograficzn ych - stosuje w praktyce zasady pisowni wielką i małą literą	- poprawnie zapisuje wyrazy małą i wielką literą
---	---	--	--	--

Ocenę niedostateczną śródroczną/roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.